

کانون کارگزاری بورس
واورین بھادر

دوره آمادگی آزمون گواهینامه های حرفه ای بازار سرمایه

مقررات بین المللی تجارت و اعتبارات اسنادی

(معامله گری بورس کالا)

تدوین: دکتر رحیم محترم

مهرماه ۱۳۹۰

فهرست :

۱. اینکوترمز ۲
۲. انواع روشهای پرداخت بین المللی..... ۲۰
۳. مجموعه قوانین و مقررات متحد الشكل اعتبارات اسنادی UPC600..... ۳۸

کانون . کارگزاری بورس واورت بحدار

اینکو ترمز

مقدمه

با در نظر گرفتن تئوریهای کلاسیک و نوین بازرگانی بین الملل ضرورت معامله و مبادله بین کشورها امری اجتناب ناپذیر است. کشورها از گذشته های دور به انجام مبادلات برون مرزی تمایل داشته و علاوه بر تامین نیازها و دستیابی به کالاها و خدماتی که در سایر نقاط جهان تولید و عرضه شده، روند توسعه اقتصادیشان را نیز سرعت بخشیده اند (حقیقی، ۱۳۸۰). از آغاز انقلاب صنعتی با توجه به پیشرفتهای فنی و اقتصادی، بویژه توسعه روز افزون ارتباطات، همواره بر حجم مبادلات جهانی افزوده شده و تجارت بین المللی به شکل پیشرفته و مدرنتر از گذشته ادامه یافت. استفاده از ابزارهای ارتباطی الکترونیکی همچون اینترنت تعامل بین طرفین در اقصی نقاط دنیا را در کمترین زمان ممکن مقدور نموده اند و کشتی های بزرگ تجاری که بعضی انواع آنها تا ۱۵۰۰۰ کانتینر را جابجا می نمایند امر تجارت را تسهیل نموده اند. به موازات افزایش جمعیت و رشد اقتصادی در کشورهای جهان، حجم و ارزش صادرات و واردات کشورها به شکل تصاعدی در حال افزایش است. شروع این حرکت عظیم از اوایل قرن بیستم بود و در سالهای جاری با رشد فزاینده ادامه دارد. از آنجا که در اینگونه معاملات دست کم دو طرف از دو کشور مجزا درگیر معامله می شوند این امر از پیچیدگی های زیادی برخوردار است. ایجاد وحدت رویه و زبان مشترک در مراحل مختلف کار از همان ابتدا جزء دغدغه های اصلی سازمانهای بین المللی مربوطه بود و هر کدام با توجه به تخصص خود سعی نمودند بخشی از کار را سازماندهی نموده و رویه های مشترک بین المللی ایجاد نمایند. یکی از سازمانهای بین المللی که از همان ابتدا سعی نمود نقش فعالی در این زمینه ایفا نماید اتاق بازرگانی بین المللی بود. اتاق که خود در سال ۱۹۱۹ تاسیس شد نهادی بین المللی است که در واقع نماینده بنگاه های اقتصادی در سراسر دنیا می باشد و سعی مینماید از منافع تجار در برابر دولت ها حمایت نماید. با گذشت زمان اتاق بازرگانی بین المللی کمیته های تخصصی متعددی را تشکیل داد و در جهت اهداف خود حرکت نمود. یکی از اهداف اساسی اتاق بازرگانی بین المللی تهیه و تدوین قوانین استاندارد بین المللی ناظر بر تجارت بین الملل می باشد. کمیته های تخصصی مختلف در طول دهه های گذشته تلاش زیادی نموده اند و سعی کرده اند مشکلات و موانع تجارت را رفع نموده و زبان مشترکی بین کشورهای مختلف ایجاد نمایند.

همانگونه که ذکر گردید کشورهای مختلف دارای فرهنگ، زبان، قانون و سیستم تجاری خاص خود می باشند و تاثیر این تفاوت ها در بروز اختلافات تجاری بسیار زیاد می باشد. برداشتهای مختلف از تعهدات و مسئولیت های طرفین که ناشی از اختلافات مذکور می باشد گاهی اوقات تبدیل به دعوای حقوقی بازرگانی بین المللی مهمی می شود. همچنین بازرگانی بین المللی از فرایند پیچیده ای برخوردار است و در مقایسه با بازرگانی داخلی بسیار سخت تر و توأم با ریسک، هزینه و مسئولیت های بیشتری برای هر دو طرف می باشد. بنابراین در این فرایند علاوه بر بحث هزینه های مترتب، موضوعاتی همچون تعهدات یا مسئولیت ها و ریسک نیز از اهمیت خاصی برخوردار می باشد. بر این اساس اتاق بازرگانی بین المللی در سال ۱۹۳۶ برای اولین بار سعی نمود با تدوین شرایط بازرگانی بین الملل نحوه تقسیم هزینه ها، مسئولیت ها و ریسکهای معامله بین طرفین را در قالب چند اصطلاح استاندارد و مشخص مطرح نماید. این شرایط به نام اینکو ترمز شهرت یافت و در زبان فارسی بعضی اساتید بازرگانی بین الملل این واژه را به

"شرایط بازرگانی بین‌الملل" و بعضی دیگر به "اصطلاحات بازرگانی بین‌الملل" ترجمه

نمودند. تدوین اینکوترمز در واقع از دهه ۱۹۲۰ میلادی آغاز گردید و در سال ۱۹۲۸ جزوه ای تحت عنوان شرایط تجاری ۱ توسط اتاق بازرگانی بین‌المللی منتشر شد. این جزوه بعدها پایه ای برای انتشار اینکوترمز ۱۹۳۶ (شامل ۶ شرط) شد (راشدی، ۱۳۸۴). اینکوترمز بعداً در سالهای ۱۹۵۳ (شامل ۸ شرط)، ۱۹۶۷ (شامل ۱۰ شرط)، ۱۹۷۶ (شامل ۱۱ شرط)، ۱۹۸۰ (شامل ۱۴ شرط)، ۱۹۹۰ (شامل ۱۳ شرط)، و نهایتاً در سال ۲۰۰۰ (شامل ۱۳ شرط)، به منظور انطباق با روشهای معمول تجارت بین‌المللی جاری مورد بازنگری قرار گرفت. علت اصلی بازنگری مکرر اینکوترمز نیاز به تطبیق آن با روش معمول تجاری روز می باشد. در بازنگری اینکوترمز در سال ۱۹۹۰ شرایط مربوط به وظایف فروشنده در تهیه مدارک تحویل (کالا) اجازه داده شد. در مواردی که طرفین با ارتباط الکترونیکی موافقت کرده اند، پیام‌های الکترونیکی (EDI) جایگزین اسناد کاغذی می‌شود. همچنین اتاق بازرگانی بین‌الملل تلاش می‌نماید تا تهیه و ارائه اینکوترمز به نحوی بهبود یابد تا موجب تسهیل در کاربرد عملی آن گردد.

هدف و قلمرو اینکوترمز

هدف از اینکوترمز ارائه مجموعه ای از مقررات بین‌المللی برای تفسیر متداولترین اصطلاحات مورد استفاده در تجارت خارجی است. و بدین ترتیب از چندگانگی تفسیر این اصطلاحات در کشورهای مختلف پرهیز می‌شود یا حداقل تا میزان قابل ملاحظه ای کاهش می‌یابد.

اغلب طرفین قرارداد از روشهای تجاری مختلف کشور مقابل بی اطلاع هستند. این موضوع می‌تواند موجب سوء تفاهم اختلاف و دعوی حقوقی و اتلاف وقت و پول ناشی از آنها شود. بنابراین مطالب ذکر شده می‌توان اهداف و کارکردهای زیر را برای اینکوترمز متصور بود.

- مشخص کردن مسئولیتهای خریداران و فروشندگان در انجام معاملات
- ایجاد رویه و ضوابط معین در نظام مبادلات بین‌المللی
- برقراری و حاکم نمودن قواعد و قوانین یکسان در محاکم حقوقی
- کاهش اختلافات و تنشها بین خریداران و فروشندگان
- تسهیل انجام مبادلات بین‌المللی

منظور نمودن اینکوترمز در قرار داد فروش

با توجه به تغییراتی که هر از گاه در اینکوترمز داده می‌شود این نکته اهمیت دارد که طرفین قراردادی که مایلند اینکوترمز را در قرار داد فروش خود منظور نمایند باید همیشه صراحتاً به نسخه شماره جاری اینکوترمز اشاره نمایند. این موضوع ممکن است بسادگی نادیده گرفته شود مثلاً در مواردی که در نمونه‌های استاندارد قرار داد یا فرمهای سفارش کالا که توسط بازرگانان استفاده می‌شود بدون توجه به نسخه خاصی از اینکوترمز فقط به استفاده از یک شرط خاص بسنده نمایند، مثلاً **FOB**، اشاره نکردن به نسخه جاری و یا نسخه خاصی از اینکوترمز ممکن است بعداً در مورد اینکه آیا قصد طرفین منظور نمودن نسخه جاری یا نسخه قبلی در قرارداد شان بوده است موجب بروز

^۱ Trade terms

اختلاف شود. بنابر این بازرگانانی که قصد دارند از اینکوترمز ۲۰۱۰ استفاده کنند باید بوضوح مشخص نمایند که « اینکوترمز ۲۰۱۰ » بر قرارداد آنها حاکم است.

موضوعات اساسی مورد بحث در اینکوترمز

همانگونه که از مطالب فوق بر می آید اینکوترمز در سه حوزه اساسی به ابهام زدایی می پردازد و سعی میکند سهم طرفین معامله (خریدار و فروشنده) در هر حوزه را به صورتی واضح مشخص و معین نماید. این سه حوزه اساسی عبارتند از هزینه ها، تعهدات قراردادی و ریسک ها. ابتدا در زیر به بررسی این سه حوزه پرداخته می شود و اجزاء هر کدام مورد تحلیل قرار می گیرد و در گام بعد به بررسی ۱۳ قاعده موجود در نسخه ۲۰۰۰ پرداخته می شود.

الف: هزینه ها

برای انجام یک معامله بازرگانی بین المللی مراحل متعددی طی می شود و هر مرحله باعث ایجاد هزینه می گردد. در شکل زیر این فرایند بصورت شماتیک و کاملاً ساده نشان داده می شود

این شکل کاملاً ساده کشیده شده و مراحل زیادی از کار بصورت واضح در آن قابل مشاهده نیست همچون مراحل ترخیص گمرکی در کشور خریدار و فروشنده. اما به هر نحو بعد از توافق خریدار و فروشنده یک سند بین آنها رد میگردد به نام پروفورما که حاوی توافقاتشان می باشد. در صورتی که حجم معامله زیاد باشد و یا بدلیل دیگر ممکن است بین طرفین قرارداد فروش امضاء گردد. بعد از انتخاب دقیق کالا، روش پرداخت و نهایی شدن دیگر توافقات، فروشنده کالا را تهیه و بسته بندی صادراتی می نماید. امور مربوط به حمل و بازرسی و ترخیص صادراتی انجام می شود و کالا به کشور خریدار ارسال می شود. در کشور مقصد نیز کالا تخلیه و تحویل گمرک گشته و بعد امور مربوط به تهیه و تحویل اسناد انجام شده و کالا با پرداخت حقوق ورودی از گمرک ترخیص میگردد و تا انبار یا محل خریدار حمل می شود. در این جریان معمولاً هزینه هایی حادث می شود که لیست آن به همراه توضیح مختصر بعضی موارد قابل مشاهده می باشد.

قیمت تمام شده کالا در کارخانه^۲

۱. هزینه بسته بندی^۳

۲. هزینه تهیه اسناد^۴

۳. هزینه تأیید اسناد^۵

۴. هزینه جابجایی کالا^۶

۵. حق بیمه^۷

۶. هزینه بازرسی^۸

۷. هزینه حمل داخلی (کشور فروشنده)^۹

^۲ Finished Cost of good

^۳ Packaging charges

^۴ Documentation Fee

^۵ Confirming or legalization Fee

^۶ Handling Fee

^۷ Insurance Premium

^۸ Inspection Fee

۸. هزینه بارگیری^{۱۰}
۹. هزینه بارچینی و صفای کالا^{۱۱}
۱۰. عوارض گمرکی^{۱۲}
۱۱. مالیات ها^{۱۳}
۱۲. کرایه حمل^{۱۴}
۱۳. هزینه تخلیه^{۱۵}
۱۴. هزینه های بانکی^{۱۶}

ب: تعهدات قراردادی ۱۷ یا مسئولیتها

خریدار و فروشنده علاوه بر متحمل شدن بخشی از هزینه ها با پذیرش یک شرط خاص از اینکوترمز یک دسته تعهدات و مسئولیت های خاص را نیز می پذیرند. این مسئولیتها در اینکوترمز ۲۰۰۰ بصورت کاملا استاندارد در ۱۰ مورد مجزا مشخص و معین شد. این ۱۰ مورد در جدول زیر بصورت مختصر نشان داده می شود.

مسئولیت های فروشنده	مسئولیت های خریدار
۱. تهیه کالا طبق قرارداد	۱. پرداخت قیمت
۲. پروانه ها ، مجوزها و تشریفات گمرکی	۲. پروانه ها ، مجوزها و تشریفات گمرکی
۳. قرارداد حمل و بیمه	۳. قرارداد حمل و بیمه
۴. تحویل کالا	۴. تحویل گرفتن کالا
۵. انتقال مسئولیت ها (ریسک)	۵. انتقال مسئولیت ها (ریسک)
۶. تقسیم هزینه ها	۶. تقسیم هزینه ها
۷. اطلاع به خریدار	۷. اطلاع به فروشنده
۸. مدرک تحویل ، سند حمل یا پیام الکترونیکی	۸. مدرک تحویل ، سند حمل یا پیام الکترونیکی
۹. بازبینی ، بسته بندی ، علامت گذاری	۹. بازرسی کالا
۱۰. سایر وظایف	۱۰. سایر وظایف

بعضی مسئولیت ها در هر دو طرف جدول تکرار شده است که به معنی این است که در قواعد مختلف این وظیفه ممکن است بر عهده هر کدام از طرفین باشد و در صورتی که یک مورد فقط در یک طرف جدول درج شده باشد به

^۹ Inland Freight

^{۱۰} Loading charges

^{۱۱} Stowing and Lashing charges

^{۱۲} Customs Duties

^{۱۳} Taxes

^{۱۴} Freight Charges

^{۱۵} Unloading or discharge charges

^{۱۶} Bank Charges

^{۱۷} Contractual obligations

این معناست که آن تعهد خاص در شرایط استاندارد همیشه بر عهده همان طرف می باشد،

مگر اینکه در قرارداد بصورت صریح بیان گردد که آن وظیفه بر عهده طرف مقابل می باشد. بعنوان مثال تهیه کالا طبق قرارداد، بازبینی، بسته بندی و علامتگذاری همیشه وظیفه فروشنده می باشد و پرداخت قیمت و بازرسی کالا همیشه جزء تعهدات خریدار می باشد.

ج: ریسک^{۱۸} یا خطرات

در بازرگانی بین‌المللی تجار با چند دسته ریسک از جمله رسک فیزیکی (حمل و نقل)، ریسک ارزی، ریسک سیاسی و ریسک تقاضا یا تجاری روبرو می باشند. موضوع سومی که در اینکوترمز مورد اشاره قرار می گیرد خطرات یا ریسک ناشی از حمل و نقل و آسیب دیدن کالا (ریسک فیزیکی) می باشد. محل انتقال ریسک ها از فروشنده به خریدار و در واقع نقطه اصلی تحویل ریسکها تاثیر زیادی بر قرارداد دارد. در بعضی از شروط محل انتقال هزینه ها از فروشنده به خریدار با محل انتقال ریسکها یکی نیست (گروه C). فروشنده ممکن است کرایه حمل و هزینه ها تا مقصد را پرداخت نماید و یا حتی کالا را بیمه نماید اما تعهد خاصی در زمینه ریسکها نپذیرد. در هر صورت طرفین می توانند برای پوشش این خطرات کالای موضوع معامله را بیمه نمایند و ریسک خود را در ازاء پرداخت حق بیمه به شرکت بیمه ای منتقل نمایند. در صورتی که کالا بیمه نباشد و در جریان حمل و نقل بین‌المللی آسیب ببیند یکی از طرفین که ریسکها را بر عهده داشته متضرر می گردد. این موضوع در گروه های مختلف اینکوترمز مورد بررسی بیشتر قرار خواهد گرفت.

ساختار اینکوترمز

یک مبادله بازرگانی بین‌المللی شامل مراحل زیادی می باشد. کالای موضوع معامله از کشور مبدا حمل شود و به مرز و گمرک مبدا می رسد. بعد بر وسیله اصلی حمل بارگیری می شود. حمل و نقل بین‌المللی انجام می شود و کالا به مرز و گمرک کشور مقصد می رسد. در آنجا کالا ترخیص وارداتی شده و تا انبار خریدار در داخل کشور حمل می شود. مراحل متعدد دیگری از جمله مسایل بانکی و پرداخت، بازرسی، بیمه و عقد قرارداد حمل در فرایند فوق اضافه می گردد. بصورت کاملا ساده اینکوترمز قصد دارد چگونگی تقسیم مسئولیت ها، تعهدات، هزینه ها و خطرات این فرایند بین فروشنده و خریدار را به شکل استاندارد روشن نماید تا به اهداف ذکر شده در بالا برسد. نسخه های مختلف اینکوترمز ساختارهای تقریبا متفاوتی داشتند. در این بخش ساختار اینکوترمز ۲۰۰۰ که آخرین نسخه اینکوترمز می باشد مورد بررسی و تحلیل قرار میگیرد. چرا که در حال حاضر قراردادها بر مبنای این نسخه تنظیم می شوند و بجز در حالات غیر عادی و یا خواست طرفین، این نسخه، نسخه غالب و پرکاربردترین بوده و لزومی برای بررسی دیگر نسخ احساس نمی گردد.

در اینکوترمز ۲۰۰۰ برای سهولت درک، مقررات به چهار گروه مختلف پایه تقسیم شدند. گروه اول شرایطی که فروشنده براساس آن کالا را در محوطه فعالیت خود به خریدار تحویل می دهد "E". گروه دوم شرایطی که فروشنده کالا را در محل تعیین شده توسط خریدار به حمل کننده تحویل می دهد "F". گروه سوم شرایط و اصطلاحاتی که فروشنده قرارداد حمل را بدون قبول ریسک مسئولیت فقدان یا خسارت وارده به کالا یا هزینه های اضافه که بعد از

^{۱۸} Risk

حمل و ارسال واقع می‌شود منعقد می‌کند "C" و نهایتاً گروه چهارم شرایطی که براساس آن فروشنده کلیه هزینه‌ها و مسئولیت آوردن کالا به مقصد را بعهده دارد "D". هر چه از گروه E فاصله می‌گیریم و به گروه D نزدیک می‌شویم تعهدات، وظایف و هزینه‌های فروشنده بیشتر و بالعکس تعهدات، وظایف و هزینه‌های مربوط به خریدار کمتر می‌شود.

برای هر گروه و قواعد مربوط به آنها یک طرح شماتیک ارایه می‌گردد که توجه به نکات زیر برای استفاده بیشتر از آنها ضروری می‌باشد. در هر شکل سه منطقه جغرافیایی خاص که کالا در آنها جابجا و حمل میشود به تفکیک نشان داده شده است. کشور فروشنده، مرزهای بین‌المللی که حمل و نقل اصلی در آنجا اتفاق می‌افتد و کشور خریدار. این سه قلمرو با نشان دادن محل ترخیص صادراتی در کشور مبدا و محل ترخیص وارداتی در کشور مقصد از هم تفکیک می‌شوند. در قسمت پایین نیز سه میله نشان داده شده است که میله اول مربوط به کرایه حمل، میله دوم مربوط به خطرات و ریسکها و میله سوم مربوط به هزینه هاست. در شکل‌های مختلف اینکوترمز و در محل‌های متفاوت دایره‌هایی بر روی میله رسم شده و آن را به دو قسمت تقسیم می‌کنند. این دایره‌ها را نقاط بحرانی می‌نامند که نشان دهنده انتقال موضوع آن میله از فروشنده به خریدار می‌باشد. مثلاً نقطه انتقال هزینه‌ها یا خطرات از فروشنده به خریدار. وسط شکل یک خط رسم شده که در بالای خط عنوان گروه و در زیر آن یک توضیح مختصر راجع به گروه نوشته شده و قاعده‌های مربوط به آن گروه یا دسته درج شده است. در سمت راست محل مربوط به هر قاعده ابتدا نام مخفف سه حرفی هر قاعده درج شده و زیر آن نام مخفف، نام کامل هر کدام نوشته شده است. در زیر این قسمت نیز نوشته شده بندر مقصد معین یا محل معین. و نهایتاً در زیر این قسمت نیز شکل چهار وسیله حمل رسم شده که به ترتیب عبارتند از هواپیما، قطار، کشتی و کامیون. در اغلب قواعد بعضی از وسایل حمل رنگی شده اند و این نشان دهنده آن است که آن قاعده را صرفاً می‌توان برای آن وسیله حمل به کار برد. بنابر این بعضی از اینکوترمزها ویژه یک وسیله حمل خاص هستند همچون FAS، FOB که مخصوص حمل دریایی هستند و نمیتوان آنها را با وسایل حمل دیگر به کار برد. بعد از ارایه این توضیحات مختصر می‌توان به بررسی قواعد و ویژگیهای هر کدام ادامه داد. در زیر این چهار گروه بصورت مجزا مورد بررسی و تحلیل قرار می‌گیرد. در گام بعد هر ۱۳ قاعده نیز تک تک بررسی می‌شوند.

گروه اول: گروه E

این گروه از یک قاعده تحت عنوان EXW^{۱۹} (محل مشخص) تشکیل شده است. در این قاعده فروشنده کالا را در مکان مورد توافق در اختیار خریدار قرار می‌دهد که معمولاً محل کار خود فروشنده (کارگاه، کارخانه، انبار یا مزرعه) است. در این قاعده تعهدات، مسئولیتها، و هزینه‌های فروشنده در حد اقل ممکن می‌باشد و حتی وظیفه ای جهت بارگیری کالا بر وسیله حمل را نیز بر عهده ندارد. فروشنده در این قاعده هزینه تهیه کالا، هزینه بسته بندی صادراتی و علامت گذاری و تهیه و صدور چند سند از جمله فاکتور و لیست عدل بندی را متحمل می‌شود و تعهدی برای اخذ مجوزها و ترخیص صادراتی ندارد زمانی که کالا در محل مقرر توسط فروشنده تحویل خریدار می‌شود خطرات و هزینه‌ها نیز به خریدار منتقل می‌شود. بنابراین فروشنده باید در محلی که در قرارداد تعیین شده، کالای آماده حمل را

^{۱۹} EX Works (named place...)

تحويل خریدار دهد. تعیین این محل بصورت دقیق و واضح اهمیت زیادی دارد و عدم تعیین آن می تواند خسارات زیادی را به خریدار تحمیل کند. از سوی دیگر خریدار نیز باید قرارداد حمل را منعقد نموده، وسیله حمل کالا را در اختیار داشته باشد و کالا را بارگیری نماید، حمل داخلی در کشور مبداء انجام دهد، مجوزهای صادرات را تهیه کند و کالا را از گمرک کشور مبداء ترخیص کند. حمل و نقل بین المللی و ترخیص وارداتی در کشور خریدار و حمل تا انبار در کشور مقصد نیز وظیفه خریدار می باشد. اگر چه در اینکوترمز در ستون مربوط به تعهدات طرفین، در زمینه بیمه نوشته شده که هر دو طرف تعهدی ندارند، اما از آنجا خریدار کالا و خطرات آن را در مبداء تحويل می گیرد، منطق حکم می کند که کالا را تحت پوشش بیمه مناسب قرار دهد. موضوع بیمه در فصل مربوطه مورد بررسی و تحلیل بیشتر قرار می گیرد، اما شایان ذکر است که فقط در دو قاعده CIF و CIP فروشنده به لحاظ قانونی و قراردادی موظف به بیمه نمودن کالا می باشد. در بقیه قاعدهها در محل مربوط به تعهدات هر دو طرف در زمینه بیمه حمل و نقل واژه "وظیفه ای ندارد" درج شده است. همانطور که از عبارات «فروشنده باید» و «خریدار باید» بر می آید اینکوترمز صرفاً با وظایفی سرو کار دارد که طرفین مدیون یکدیگر باشند بنابراین هرگاه یکی از طرفین به دیگری مدیون نباشد عبارت «وظیفه ای ندارد» گنجانده شده است در هر حال لازم است اشاره شود حتی اگر در مورد اجرای یک کار مشخص یک طرف نسبت به دیگری وظیفه ای نداشته باشد این بدان معنی نیست که انجام آن کار به نفع او نمی باشد. بدین لحاظ مثلاً خریدار براساس CFR وظیفه ای در قبال فروشنده برای عقد قرارداد بیمه ندارد ولی واضح است که عقد چنین قراردادی به نفع اوست چون فروشنده طبق بند الف ۴ وظیفه ای برای تهیه بیمه ندارد.

اگر خریدار می خواهد فروشنده وظایف بیشتری رابعهده بگیرد باید بوضوح و "بیان صریح" آن را در قرارداد فروش منظور نماید.

گروه دوم: گروه F

تفاوت اساسی این گروه با گروه E یا قاعده EXW افزایش تعهدات و هزینه های فروشنده در چند مورد می باشد. فروشنده که در حالت فیل کالا را در محل خود و در داخل کشور خود و حتی بارگیری نشده به خریدار تحويل میداد، در این گروه موظف است حمل داخلی کالا را در کشور خود انجام دهد و تشریفات ترخیص صادراتی کالا را بر عهده گرفته و تمام اسناد مشخص شده در مذاکرات و مکاتبات را تهیه و در مراجع صالح مشخص شده تایید نموده و به خریدار تحويل دهد. همچنین فروشنده ریسک ها و خطرات کالا را تا محل تحويل کالا به خریدار را بر عهده می گیرد. در این شکل نوشته شده است که کرایه اصلی مربوط به حمل و نقل بین المللی در هر سه قاعده همچنان توسط خریدار پرداخت می گردد و تحت قاعده های این گروه مگر در حالتی که توافق دیگری صورت پذیرفته باشد، فروشنده حمل داخلی در کشور خود را هماهنگ نموده و هزینه های آن را پرداخت می کند. سه قاعده در این گروه وجود دارد که عبارتند از FAS، FCA و FOB. در این گروه حرف F مخفف واژه Free می باشد که بهتر است در فارسی به "تحويل" ترجمه شود. گاهی اوقات افراد این واژه را "رایگان، آزاد یا مجانی" ترجمه می نمایند که صحیح نمی باشند.

^{۲۰} No Obligation

^{۲۱} Explicit Wording

الف: FCA^{۲۲}

قاعده "تحويل کالا در محل مقرر به حمل کننده" بدین معناست که فروشنده تحويل کالا را هنگامی به انجام می‌رساند که آنرا پس از ترخیص برای صدور در محل مقرر در اختیار حمل کننده تعیین شده از سوی خریدار قرار دهد. همانگونه که در شکل پیداست این قاعده را می‌توان برای هر شیوه ای از حمل و نقل از جمله حمل و نقل مرکب استفاده کرد. حمل کننده نیز در اینجا به معنای هر شخصی است که در قرارداد حمل و نقل تعهد می‌کند حمل کالا را از طریق راه آهن، جاده، دریا، هوا، آبراه های داخلی یا ترکیبی از این شیوه ها انجام دهد یا ترتیبات انجام آنرا فراهم آورد. بنابراین از این اصطلاح می‌توان برای هر روش حمل و نقل از جمله حمل و نقل مرکب استفاده نمود.

تحت این اصطلاح فروشنده موظف است کالای فروخته شده را به حمل کننده تعیین شده از طرف خریدار تحويل دهد و به هزینه خود نسبت به اخذ مجوز های لازم جهت صدور کالا و پرداخت هزینه های مربوطه مانند عوارض صدور و به طور کلی ترخیص کالا از گمرک کشور خود اقدام نماید. همچنین به خریدار اطلاع دهد به موقع کالا را به حمل کننده تعیین شده تحويل داده و "بارنامه بدون شرط"^{۲۳} و سایر اسناد و مدارک را تهیه، توسط مرجع صلاحیت دار تایید و به خریدار تحويل دهد.

تحت این قاعده خریدار موظف است نسبت به پرداخت قیمت کالا طبق قرارداد اقدام نماید و نسبت به انعقاد قرارداد حمل با حمل کننده و قرارداد بیمه با شرکت بیمه و پرداخت هزینه حمل و حق بیمه اقدام نماید. خریدار همچنین وظیفه دارد نام حمل کننده و محل و زمان تحويل کالا را به موقع به فروشنده اطلاع دهد. نسبت به اخذ مجوز های لازم برای ورود کالا در کشور خود و ترخیص وارداتی کالا اقدام نماید. محل تحويل کالا به لحاظ جغرافیایی ممکن است قبل از گمرک و در پایانه باربری شرکت حمل باشد. در هر صورت فروشنده موظف است تشریفات ترخیص صادراتی کالا را انجام داده و مجوزهای لازم را اخذ نماید. گاهی اوقات و به درخواست صاحبان کالا، گمرکات کنترل‌های خود را در محل یا انبار فرد صادر کننده انجام می‌دهند که در کشور ما اصطلاحاً به آن ارزیابی در محل گفته می‌شود. بعد از کنترل‌های گمرکی و پرداخت عوارض در صورت تعلق، کالا توسط گمرک پلمپ می‌گردد و در روز مقرر به گمرک ترانزیت داخلی شده و خیلی سریع از گمرک رد می‌شود. بنابراین بعد از تحويل کالا به حمل کننده و انجام تشریفات ترخیص صادراتی فروشنده وظیفه ای ندارد.

این قاعده یکی از شروط مهم بوده و در واقع محصول انقلابی است که با معرفی کانتینر در سال ۱۹۶۵ و توسعه و گسترش عملیات فورواردرها در زمینه حمل و نقل بین‌المللی کالا صورت پذیرفته است.

ب: FAS^{۲۴}

قاعده "تحويل کالا در کنار کشتی" بدین معناست که فروشنده تحويل کالا را هنگامی به انجام می‌رساند که کالا در بندر بارگیری تعیین شده در کنار کشتی قرار گیرد. به بیان دیگر خریدار از این لحظه به بعد باید کلیه مخارج کالا و

^{۲۲} Free Carrier (...named place)

^{۲۳} Clean bill of lading

^{۲۴} Free Alongside Ship (...named port of shipment)

خطرهای از میان رفتن یا آسیب دیدن آنها تقبل نماید(طارم سری.۴۷). این قاعده مخصوص حمل دریایی می باشد و از ابتدا یعنی در نسخه سال ۱۹۳۶ در اینکوترمز مطرح شده بود.

تحت این قاعده فروشنده کالا نسبت به اخذ مجوز یا مجوزهای صدور و انجام تشریفات گمرکی و پرداخت هزینه های مربوطه اقدام می نماید و کالای فروخته شده را در کنار کشتی روی اسکله یا دوبه در بندر معین تحویل می دهد. همچنین به خریدار اطلاع می دهد که طبق قرارداد کالا را در کنار کشتی معین در محل بارگیری در تاریخ معین تحویل داده است. سیاهه تجاری و سایر اسناد و مدارک را طبق قرارداد و متن اعتبار اسنادی (در صورت استفاده از اعتبار اسنادی برای پرداخت) تهیه و تحویل می نماید. بعلاوه فروشنده هزینه های متداول و رایج در عرف بازرگانی را تا قرار دادن کالا در کنار کشتی یا دوبه می پردازد. بدین ترتیب هزینه های حمل داخلی به عهده فروشنده می باشد. لیکن در این قاعده فروشنده تعهدی در قبال انعقاد قرارداد حمل بین المللی و بیمه نداشته و پرداخت کرایه حمل و حق بیمه را نمی پذیرد.

از سوی دیگر خریدار کالا موظف است قیمت کالا را طبق قرارداد پرداخت کند و باید نسبت به انعقاد قرارداد حمل و بیمه اقدام نموده و هزینه آنها را بپردازد. بعلاوه خریدار موظف است نام کشتی، محل و زمان بارگیری را به موقع به فروشنده کالا اطلاع داده و در خصوص ورود کالا به کشور خودش و اخذ مجوزهای ورود و پرداخت حقوق ورودی و هزینه های گمرکی و بطور کلی ترخیص وارداتی اقدامات لازم را انجام دهد.

چنانچه خریدار به موقع به فروشنده کالا در خصوص زمان ورود کشتی اطلاع ندهد یا به موقع کشتی در بندر بارگیری برای بارگیری آماده نباشد یا کشتی توانایی تحویل گرفتن کالا را نداشته باشد باعث انتقال قبل از موعد ریسک صدمه دیدن یا از بین رفتن یا مفقود شدن کالا از فروشنده به خریدار خواهد بود. بعنوان مثال کشتی بعد از ورود به مرزهای کشور مبدا و انجام کنترل‌های اولیه اجازه ورود به آبگیرها یا حوضچه های اسکله را به دلایل زیستی یا آلودگی انبارها دریافت نمی کند. در این حالت عملیاتی تحت عنوان دوبه کاری انجام می شود و طی آن کالا را بوسیله دوبه یا بارج به کشتی که در فاصله ای مشخص از اسکله قرار گرفته را منتقل می نمایند و بعد از آنجا روی کشتی بارگیری می شود. در صورتی که قاعده مورد استفاده FAS باشد هزینه دوبه کاری و بارگیری به عهده خریدار خواهد بود. بطور خلاصه، محل انتقال ریسک و هزینه ها و کرایه حمل از فروشنده به خریدار در کنار کشتی در مبدا حمل می باشد.

ج: FOB^{۲۰}

قاعده تحویل کالا روی عرشه کشتی بدین معناست که فروشنده تحویل کالا را هنگامی به انجام می رساند که کالا در بندر بارگیری تعیین شده از لبه (ریل) کشتی عبور کند. به عبارتی خریدار از این لحظه به بعد باید مسئولیت کلیه مخارج کالا و خطرهای از میان رفتن کالا یا آسیب دیدن آنها تقبل کند(طارم سری.۵۵). این قاعده نیز مخصوص حمل دریایی می باشد و از ابتدا یعنی در نسخه سال ۱۹۳۶ در اینکوترمز مطرح شده بود.

بنا بر مطالب فوق و در جهت تکمیل آنها قابل ذکر است که در این اصطلاح فروشنده کالای فروخته شده را بعد از عبور از ریل یا لبه کشتی تحویل داده و به هزینه خود نسبت به اخذ مجوزهای لازم جهت صدور کالا و پرداخت هزینه های مربوطه مانند عوارض صدور اقدام می نماید. بعلاوه بارنامه و سایر اسناد و مدارک مانند سیاهه تجاری و گواهی های مشخص شده در قرارداد فروش را تهیه و تحویل می دهد. فروشنده همچنین هزینه های متداول و رایج در

^{۲۰} Free On Board (...named port of shipment)

عرف بازرگانی تا گذشتن کالا از نرده کشتی را شامل هزینه های تولید، بسته بندی،

بارگیری، حمل داخلی تا بندر، تخلیه، انبارداری، دوبه کاری و هزینه انتقال کالا از اسکله تا نرده کشتی را می پردازد. از سوی دیگر تحت این اصطلاح خریدار موظف است قیمت کالا را طبق قرارداد پرداخت نموده و نسبت به انعقاد قرارداد حمل و بیمه اقدام و هزینه های مترتب را پرداخت نماید. بعلاوه خریدار نام کشتی، محل و زمان بارگیری را به موقع به فروشنده کالا اطلاع داده و نسبت به اخذ مجوزهای لازم برای ورود کالا و پرداخت حقوق ورودی و هزینه های گمرکی اقدام نماید.

بنابر مطالب فوق و بصورت خلاصه بعد از عبور کالا از ریل یا نرده و لبه کشتی مسئولیت هزینه ها و خطرات آسیب دیدگی کالا، مفقود شدن و نقص کالا از فروشنده به خریدار منتقل می شود و خریدار خود بهتر است کالا را بیمه نماید. در دسته F فروشنده کالا را تا مرز کشور خود رسانده، ترخیص صادراتی می نماید و در محل یا بندر معین به حمل کننده تحویل میدهد. در همان محل تحویل ریسک و هزینه ها نیز به خریدار منتقل می شود. تهیه و تایید اسناد نیز بر عهده فروشنده می باشد. حمل بین المللی توسط خریدار هماهنگ شده و کرایه اصلی یا کرایه مربوط به حمل بین المللی را خود خریدار پرداخت می نماید و همچنین از آنجا خریدار کالا را در کشور مبدا تحویل گیرد بهتر است برای پوشش خطرات از بیمه مناسب استفاده نماید.

گروه سوم: گروه C

تفاوت اساسی این گروه با گروه F که شامل سه قاعده بود، افزایش تعهدات و هزینه های فروشنده در چند مورد می باشد. فروشنده که در گروه قبل هزینه حمل بین المللی را پرداخت نمی نمود، در این گروه هزینه های حمل کالا تا بندر مقصد را بر عهده می گیرد که بدین دلیل گاهی اوقات به این گروه قرارداد های حمل و ارسال نیز گفته می شود. همانند گروه F، فروشنده تشریفات ترخیص صادراتی کالا را انجام داده و تمام اسناد را تهیه و تایید نموده و به خریدار تحویل می دهد. همچنین در تمامی اصطلاحات یا شرایط این گروه فروشنده همانند قاعده FOB، ریسک ها و خطرات کالا تا رد شدن کالا از نرده یا ریل کشتی بر عهده میگیرد و علیرغم اینکه هزینه حمل را می پردازد و حتی در دو قاعده CIF و CIP کالا را بیمه هم می نماید اما ریسک و خطرات آنرا نمی پذیرد و محل انتقال ریسک در همان کشور مبدا می باشد. همانطور که در شکل زیر پیداست، کرایه اصلی مربوط به حمل و نقل بین المللی در هر چهار قاعده توسط فروشنده پرداخت می گردد. چهار قاعده این گروه عبارتند از CFR، CIF، CPT و CIP. در این گروه حرف C مخفف واژه Cost یا Carriage می باشد که در فارسی به "هزینه" و "کرایه" ترجمه می شود. ویژگیهای ریزتر و جزئی تر هر کدام از این قاعده ها در شکل زیر و مباحث مطروحه ارائه می گردد.

الف: CFR^{۲۱}

اصطلاح "قیمت کالا {هزینه ها} و کرایه تا بندر مقصد" بدین معناست که فروشنده تحویل کالا را هنگامی به انجام می رساند که کالا در بندر بارگیری از لبه یا ریل و نرده کشتی عبور کند. این قاعده مخصوص حمل در یایی بوده و از نسخه سال ۱۹۳۶ تحت عنوان C&F در اینکوترمز مطرح بوده است. C&F در نسخ قبلی اینکوترمز مورد استفاده

^{۲۱} Cost and Freight (...named port of destination)

قرار می‌گرفت اما همچنان بعضی تجار و کارشناسان گمرک به اشتباه از واژه C&F

استفاده می‌نمایند که بهتر است انجام نشود.

تحت این واژه فروشنده باید هزینه‌ها و کرایه لازم جهت حمل کالا تا بندر مقصد مقرر را را پردازد اما مسیولیت خطر از میان رفتن یا آسیب دیدن کالا و همین‌طور هر گونه هزینه اضافی ناشی از حوادثی که پس از تحویل روی می‌دهند از فروشنده به خریدار منتقل می‌شود. همچنین فروشنده موظف است کالای فروخته شده را در بندر مبداء بارگیری نموده و قرارداد حمل تا بندر مقصد که در قاعده مشخص می‌شود را منعقد نموده و هزینه حمل بین‌المللی یا عبارت دیگر کرایه را پردازد. ذکر نام بندر مقصد در قرارداد فروش بین‌المللی کالا جلوی این قاعده ضرورت دارد (بعنوان مثال CFR BANDAR ABBAS). اما فروشنده نسبت به انعقاد قرارداد بیمه و پرداخت حق بیمه هیچ وظیفه‌ای ندارد و در صورت تمایل و بنا به درخواست خریدار و به هزینه و ریسک او می‌تواند نسبت به انعقاد قرارداد بیمه عمل نماید. بعلاوه فروشنده باید نسبت به اخذ مجوزهای لازم برای صدور کالا و پرداخت کلیه هزینه‌های صدور و انجام تشریفات آن و ترخیص کالا به هزینه خودش عمل نماید. بارنامه، فاکتور و دیگر اسناد مورد توافق را تهیه و توسط مراجع ذیصلاح تایید و تحویل نماید.

نکته مهم در این قاعده این است که هر چند فروشنده کرایه و بعضی هزینه‌ها تا بندر مقصد را می‌پردازد اما ریسک‌ها را در بندر مبداء به خریدار تحویل می‌دهد و در صورت آسیب دیدن یا مفقود شدن کالا مسیولیتی را نمی‌پذیرد. اما چنانچه کالا به واسطه بسته بندی ناقص و حمل نامناسب یا علامت گذاری غلط پس از عبور از نرده کشتی آسیب ببیند یا تلف شود، این ریسکها بر عهده فروشنده می‌باشد.

از سوی دیگر خریدار نیز تحت این قاعده موظف است نسبت به پرداخت قیمت کالا بر اساس شرایط مندرج در قرارداد فروش اقدام نموده و نسبت به اخذ مجوزهای ورود و پرداخت حقوق ورودی و هزینه‌های گمرکی اقدام نماید. هر چند خریدار به لحاظ قراردادی و قانونی تعهدی در قبال بیمه نمودن کالا ندارد، اما بهتر است وی برای پوشش خطرات حمل و نقل بیمه باربری مناسب برای کالا و اجتناب از ریسک‌های فیزیکی تهیه نماید.

ب: CIF^{۲۷}

قاعده "قیمت کالا، بیمه و کرایه تا بندر مقصد" بدین معناست که فروشنده تحویل کالا را هنگامی به انجام می‌رساند که کالا در بندر بارگیری از لبه کشتی عبور کند. این قاعده ویژه حمل دریایی می‌باشد و از ابتدا یعنی سال ۱۹۳۶ در اینکوترمز مطرح بوده است.

تعهدات فروشنده در این قاعده همانند CFR می‌باشد با این تفاوت که انعقاد قرارداد بیمه با شرکت بیمه و پرداخت حق بیمه را نیز بر عهده می‌گیرد. بدین ترتیب فروشنده کالا بعد از ترخیص صادراتی در کشور مبداء، قرارداد حمل با شرکت حمل‌کننده را منعقد نموده و کرایه حمل را می‌پردازد. بعلاوه قرارداد بیمه نیز با شرکت بیمه‌ای منعقد و حق بیمه را پرداخت می‌نماید. بطور کلی، کلیه وظایف و تعهدات و تکالیف و مسیولیت‌های طرفین داد و ستد در اصطلاح CIF بجز بیمه عینا مانند اصطلاح CFR است. نکته قابل ذکر در این قاعده این است که فروشنده موظف به تهیه کمترین پوشش بیمه‌ای (کلوز C) بوده و خریدار در صورت تمایل و با توجه به نوع کالا و حمل و نقل باید بیمه‌های تکمیلی را خریداری نموده یا به صورت صریح با فروشنده توافق نماید که پوششهای بهتر (کلوز B و A) را تهیه نماید.

^{۲۷} Cost, Insurance and Freight (...named port of destination)

بعلاوه اینکه هر چند فروشنده بیمه نامه را تهیه و خریداری می نماید و مسئولیت بیمه نمودن کالا بر عهده وی می باشد، لکن تعهدی در قبال آسیب دیدن کالا ندارد و در صورت آسیب دیدن کالا خریدار خود باید از شرکت بیمه ای طلب خسارت نماید.

خریدار نیز موظف است طبق قرارداد مبلغ مورد توافق را پرداخت نموده و بعد از رسیدن کالا به کشور خود تشریفات ترخیص وارداتی را انجام دهد و بالطبع حقوق ورودی و هزینه های گمرکی را بپردازد.

اصطلاح CIF در کشور ما اهمیت زیادی دارد، چرا که بر مبنای ماده ۱۰ قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۵۰ ارزش گمرکی عبارت است از ارزش CIF کالا. این موضوع در فصل مربوطه بیشتر مورد بررسی قرار می گیرد، اما بصورت خلاصه، گمرک دریافتی های خود یا حقوق ورودی را از ماخذ ارزش گمرکی کالا در یافت می کند که این ارزش عبارت است از جمع قیمت خود کالا، کرایه حمل تا آن گمرک خاص و مبلغ حق بیمه. بعنوان مثال در صورتی که کالا قاعده CFR خریداری شده باشد در ابتدا حق بیمه به آن اضافه می شود و در گام بعد حقوق ورودی مورد نظر بر مبنای ارزش CIF و تعرفه کالا محاسبه می گردد.

ج: CPT^{۲۸}

اصطلاح "پرداخت کرایه حمل کالا تا مقصد" بدین معناست که فروشنده کالا را به حمل کننده ای که خود تعیین کرده است تحویل می دهد، اما بعلاوه باید هزینه لازم جهت حمل کالا تا مقصد مقرر را بپردازد. عبارتی خریدار مسئولیت کلیه خطرهای متوجه کالا و هر گونه هزینه های دیگر آن (هزینه های غیر عادی) پس از تحویل را تقبل می کند. در این اصطلاح حمل کننده به معنای هر شخصی است که در قرارداد حمل و نقل تعهد میکند حمل کالا را از طریق راه آهن، جاده، هوا، آبراه های داخلی یا ترکیبی از این شیوه ها انجام دهد یا ترتیبات انجام آن را فراهم آورد. نکته مهم اینکه اگر از حمل کنندگان متعددی برای حمل کالا به مقصد مقرر استفاده شود، مسئولیت خطر های متوجه کالا هنگامی منتقل می گردد که کالا به نخستین حمل کننده تحویل داده شود (طارم سری، ۸۱). از این اصطلاح می توان برای هر روش حمل و نقل از جمله حمل و نقل مرکب استفاده نمود.

بر اساس این قاعده فروشنده کالا را تهیه، حمل داخلی و ترخیص صادراتی می نماید و هزینه های ترخیص را می پردازد. بعلاوه قرارداد حمل را منعقد نموده و کرایه را تا محل مشخص در قرارداد فروش پرداخت می نماید. همچنین سند حمل و دیگر اسناد مورد توافق را تهیه و توسط مراجع ذیصلاح تایید نموده و تحویل می دهد. خریدار نیز قیمت کالا را پرداخت می نماید. و کالا را از متصدی حمل تحویل می گیرد. کالا را از گمرک کشور مقصد ترخیص وارداتی نموده و حقوق ورودی و هزینه های گمرکی را می پردازد.

این قاعده تقریباً شبیه CFR می باشد با این تفاوت که شیوه حمل در اینجا فقط دریایی نبوده و از هر چهار روش حمل می توان استفاده نمود.

د: CIP^{۲۹}

^{۲۸} Carriage Paid To (...named place of destination)

^{۲۹} Carriage and Insurance Paid to (...named place of destination)

اصطلاح "پرداخت کرایه حمل و بیمه کالا تا مقصد" بدین معناست که فروشنده کالا را به

حمل کننده ای که خود تعیین کرده است تحویل می دهد، اما بعلاوه باید هزینه لازم جهت حمل کالا تا مقصد مقرر را بپردازد. به عبارتی خریدار مسئولیت کلیه خطر های متوجه کالا و هر گونه هزینه های اضافی آن پس از تحویل را تقبل می کند. البته در قاعده CIP فروشنده همچنین باید خطر از میان رفتن یا آسیب دیدن کالا در جریان حمل و نقل، که مسئولیت آن به عهده خریدار است، را تحت پوشش بیمه قرار دهد (طارم سری، ۸۹). از این اصطلاح می توان برای هر روش حمل و نقل از جمله حمل و نقل مرکب استفاده نمود.

تعهدات خریدار و فروشنده در این قاعده شبیه به CIF می باشد، با این تفاوت که CIF ویژه حمل با کشتی یا حمل دریایی می باشد و نمی توان از آن برای دیگر روشهای حمل استفاده نمود.

در این قاعده نیز همانند قاعده CIF باید دقت نمود که فروشنده موظف است حد اقل پوشش بیمه ای را تهیه نماید و در صورتی که خریدار پوشش بیشتری را مد نظر داشته باشد باید بصورت صریح به فروشنده اطلاع داده و با وی به توافق برسد یا اینکه خود اقدام لازم برای خرید بیمه تکمیلی را به عمل آورد.

فروشنده کالا را تهیه، بسته بندی و ترخیص صادراتی می نماید. قرارداد حمل و بیمه را با شرکتهای حمل و بیمه ای منعقد نموده و هزینه های مترتب را پرداخت می نماید.

خریدار نیز کالا را تحویل گرفته و تشریفات ترخیص وارداتی را انجام داده و حقوق ورودی و هزینه های گمرکی در کشور خود را پرداخت می نماید. از سوی دیگر در صورتی که کالا در جریان حمل و نقل آسیب ببیند یا خطرات تحت پوشش بیمه خریداری شده توسط فروشنده بر آن حادث شود، خریدار می تواند از شرکت بیمه ای طلب خسارت نماید و این موضوع در تعهدات فروشنده نمی باشد.

گروه چهارم: گروه D

تفاوت اساسی این گروه با گروه C که شامل چهار قاعده بود، افزایش تعهدات و ریسکها و خطرات فروشنده می باشد. فروشنده که در گروه قبل مسئولیت ریسک و خطرات کالا از جمله آسیب دیدگی و مفقود شدن را نمی پذیرفت، و حتی در بعضی قاعده ها حتی تعهد بیمه نمودن کالا را هم بر عهده نداشت، در این گروه ریسک ها و خطرات حمل کالا تا بندر مقصد را بر عهده می گیرد. هر چند فروشنده در هیچکدام از قاعده های این گروه، به لحاظ حقوقی تعهد و وظیفه ای برای بیمه نمودن کالا در برابر خریدار ندارد، اما برای پوشش خطراتی که هزینه ها و مسئولیت های آن را بر عهده گرفته است، بهتر است کالا را بیمه نماید. همانند گروه C، فروشنده تشریفات ترخیص صادراتی کالا را انجام داده و تمام اسناد را تهیه و تایید نموده و به خریدار تحویل می دهد. همچنین - همانطور که در شکل زیر پیداست - در تمامی شرایط یا اصطلاحات این گروه، فروشنده هزینه حمل کالا تا کشور مقصد را پرداخت و ریسک های آن را بر عهده می گیرد. پنج قاعده این گروه عبارتند از DAF، DES، DEQ، DDU و DDP. در این گروه حرف D مخفف واژه Delivered می باشد که در فارسی به "تحویل داده شده" ترجمه می گردد. ویژگیهای ریزتر و جزئی تر هر کدام از این قاعده ها در شکل زیر و مباحث مطروحه ارائه می گردد.

الف: DAF^{۳۰}

قاعده "تحويل کالا در مرز" بدین معناست که فروشنده تحويل کالا را هنگامی به انجام می‌رساند که آنرا پس از ترخیص برای صدور، و نه برای ورود، روی وسیله نقلیه آورنده کالا، بصورت تخلیه نشده، در نقطه و محل تعیین شده در مرز - اما قبل از مرز گمرکی کشور مجاور - در اختیار خریدار قرار دهد. واژه مرز ممکن است برای هر مرزی از جمله مرز کشور صادر کننده به کار رود. بنابراین حائز اهمیت زیاد است که مرز مورد نظر همواره با ذکر نام نقطه و محل در اصطلاح مزبور، دقیقاً تعیین گردد (طارم سری ۹۷). (این تعریف برای دو کشور همجوار مطرح می‌گردد). هر چند این اصطلاح ویژه حمل کالا بصورت زمینی است (جاده ای و ریلی)، اما اغلب وقتی که وسیله حمل قطار باشد مفهوم واقعی خود را بروز می‌دهد.

تحت این قاعده فروشنده موظف است کالا را از گمرک مبدا ترخیص و از مرز عبور دهد و قبل از مرز گمرکی کشور خریدار کالا را برای تحويل به وی آماده نماید. بنابراین فروشنده نسبت به اخذ مجوز های صدور و پرداخت عوارض صدور اقدام و کالا را بعد از حمل بین المللی، در محل تعیین شده در زمان مقرر در مرز کشور خریدار به وی تحويل می‌دهد. بعلاوه ریسک کالا تا مقصد را می‌پذیرد و به موقع خریدار را از آماده تحويل بودن کالا در نقطه معین در مرز آگاه می‌نماید.

خریدار نیز تحت این قاعده موظف است نسبت به پرداخت قیمت کالا بر اساس شرایط مندرج در قرارداد فروش اقدام نموده و کالا را در نقطه مرزی تعیین شده در زمان توافق شده تحويل بگیرد. همچنین خریدار هزینه ادامه حمل از نقطه مرزی تعیین شده را پرداخت نموده و در زمان ورود کالا به اماکن گمرکی کشور مقصد تشریفات ترخیص وارداتی در آن کشور را انجام داده، و حقوق ورودی و هزینه های گمرکی را پرداخت می‌نماید.

ب: DES^{۳۱}

قاعده "تحويل کالا روی عرشه کشتی در بندر مقصد" بدین معناست که فروشنده تحويل کالا را هنگامی به انجام می‌رساند که آنرا در بندر مقصد تعیین شده، روی عرشه کشتی - قبل از ترخیص برای ورود - در اختیار خریدار قرار دهد. فروشنده باید کلیه هزینه ها و خطر های حمل کالا را تا بندر مقصد تعیین شده و قبل از تخلیه تقبل نماید (طارم سری ۱۰۷).

تحت این اصطلاح فروشنده نسبت به اخذ مجوز های صدور و پرداخت هزینه ها و عوارض گمرکی اقدام نموده و قرارداد حمل را با شرکت حمل منعقد نموده و علاوه بر پرداخت هزینه ها، ریسک آن تا کشور مقصد را نیز می‌پذیرد. فروشنده کالا همچنین موظف است کالا را در زمان مقرر روی عرشه کشتی در بندر مقصد تعیین و توافق شده در اختیار خریدار قرار دهد و خریدار را به موقع از تاریخ پهلوگیری کشتی در اسکله در بندر مقصد تعیین شده آگاه نماید. چنانچه فروشنده از اقدام به موقع غفلت نماید و بر طبق قرارداد حمل مجبور به پرداخت هزینه دموراژ به شرکت حمل کننده باشد، این هزینه تاخیر در تخلیه از طرف خریدار که به موقع مطلع نگردیده است پرداخت نخواهد شد و در صورت خسارت دیدن کالا ریسک آن متوجه فروشنده خواهد بود نه خریدار کالا. از سوی دیگر چنانچه خریدار کالا به موقع از پهلوگیری کشتی در مقصد مطلع باشد و آمادگی تحويل گرفتن کالا را نداشته باشد و از این بابت کالا صدمه ببیند، یا از بین برود، ریسک آن متوجه خریدار خواهد بود. بعلاوه در صورتی که کشتی قادر به پهلوگیری نباشد و

^{۳۰} Delivered At Frontier (...named place)

^{۳۱} Delivered Ex Ship (...named port of destination)

نیاز به عملیات دویه کاری باشد نیز خریدار باید هزینه های آن را پرداخت نموده و ریسک های آن را متقبل شود. در این قاعده فروشنده در برابر خریدار تعهد حقوقی برای بیمه نمودن کالا ندارد اما بهتر است برای پوشش خطراتی که پذیرفته است کالا را بیمه نماید.

در این قاعده، خریدار نیز موظف است قیمت کالا را بر اساس قرارداد پرداخت نموده و نسبت به تحویل گرفتن کالا روی عرشه کشتی اقدام نماید. هزینه تخلیه از کشتی و انتقال تا انبارهای گمرک را پرداخت نموده و نسبت به اخذ مجوزهای ورود و ترخیص کالا اقدام نماید. همچنین ریسک مفقود شدن یا صدمه دیدن کالا از زمان تحویل گرفتن کالا روی عرشه کشتی به خریدار کالا منتقل می شود. اما چنانچه کالا زودتر از موعد مقرر و توافق شده به بندر مقصد برسد، خریدار کالا وظیفه و تعهدی نسبت به تحویل گرفتن زودرس کالا نخواهد داشت و چنانچه تا زمان مقرر کالا روی عرشه کشتی معطل بماند و خساراتی وارد شود، خسارت مزبور به عهده فروشنده کالا است نه خریدار کالا.

ج: DEQ^{۲۲}

قاعده "تحویل کالا روی اسکله در بندر مقصد" بدین معناست که فروشنده تحویل کالا را هنگامی به انجام می رساند که آن را در بندر مقصد تعیین شده روی اسکله (بار انداز) قبل از ترخیص برای ورود در اختیار قرار می دهد. تحت این قاعده وظایف و مسئولیت ها و تعهدات فروشنده کالا نسبت به DES افزایش می یابد. فروشنده کالا موظف است کالا را تهیه، بسته بندی صادراتی نموده و حمل داخلی کند و بعد از اخذ مجوزهای صادرات و پرداخت عوارض گمرکی کشور مبدا قرارداد حمل را منعقد نموده و هزینه حمل بین المللی را پرداخت نماید. اسناد را تهیه نموده و در صورت نیاز توسط مراجع ذیصلاح تایید نماید و خریدار را به موقع از قرار گرفتن کالا در اسکله بندر مقصد تعیین شده مطلع نموده، کالا را در آن بندر تخلیه و روی اسکله قبل از ترخیص به خریدار تحویل نماید. خریدار نیز موظف است قیمت کالا را بر اساس قرارداد پرداخت نموده و کالا را در بندر مقصد تحویل بگیرد. هزینه حمل تا انبارهای گمرک را پرداخت نموده و بعد از اخذ مجوزهای ورود و پرداخت هزینه ها و عوارض گمرکی و حقوق ورودی کالا ترتیب خروج کالا از گمرک و حمل داخلی در کشور خود را بدهد. در صورتی که کشتی قادر به پهلوگیری در اسکله نباشد و برای تخلیه کالا نیاز به عملیات دویه کاری باشد، هزینه های آن بر عهده فروشنده خواهد بود.

د: DDU^{۲۳}

تحت قاعده "تحویل کالا در محل مقرر در مقصد بدون ترخیص و بدون پرداخت حقوق و عوارض گمرکی" بدین معناست که فروشنده کالا را قبل از ترخیص برای ورود و بصورتی که از وسیله نقلیه آورنده تخلیه نشده است، در محل مقرر در مقصد، به خریدار تحویل می دهد. گاهی اوقات محل مقرر به لحاظ جغرافیایی بعد از گمرک و داخل قلمرو گمرکی کشور مقصد می باشد، اما خریدار خود موظف است آن بخش از هزینه ها و عوارضی که برای ترخیص کالا لازم است را خود پرداخت نموده و بعد از اخذ مجوزهای ورود تشریفات ترخیص کالا را انجام دهد. از این اصطلاح می توان برای هر روش حمل و نقل از جمله حمل و نقل مرکب استفاده نمود.

^{۲۲} Delivered Ex Quay (...named port of destination)

^{۲۳} Delivered Duty Unpaid (...named place of destination)

تحت این اصطلاح فروشنده کالا موظف است بعد از تهیه کالا و بسته بندی و ترخیص

صادراتی در کشور خود، اسناد توافق شده را تهیه و توسط مراجع ذیصلاح تایید نموده و قرارداد حمل بین المللی را منعقد نموده و کرایه حمل را پردازد. همچنین فروشنده باید خریدار را به موقع از قرار گرفتن کالا در محل توافق شده مطلع نموده و کالا را در زمان مقرر در آن محل در کشور مقصد به خریدار تحویل دهد.

خریدار نیز موظف است نسبت به پرداخت قیمت کالا بر اساس شرایط مندرج در قرارداد اقدام نموده و کالا را در محل و زمان تعیین شده تحویل بگیرد. خریدار بعد از اخذ مجوز های ورود و پرداخت هزینه ها و عوارض گمرکی، تشریفات ترخیص کالا از گمرک کشور مقصد را طی نموده و کالا را از گمرک خروج نماید. خریدار ریسک ناشی از مفقود شدن یا آسیب دیدن یا تلف شدن کالا را از زمانی که آنرا در محل توافق و تعیین شده تحویل می گیرد را می پذیرد.

د: DDP^{۳۴}

قاعده "تحویل کالا در محل مقرر در مقصد با ترخیص و با پرداخت حقوق و عوارض گمرکی" بدین معناست که فروشنده کالا را پس از ترخیص برای ورود و بصورتی که از وسیله نقلیه آورنده کالا تخلیه نشده است، در محل مقرر در مقصد به خریدار تحویل می دهد. از این اصطلاح می توان برای هر روش حمل و نقل از جمله حمل و نقل مرکب استفاده نمود.

تحت این اصطلاح فروشنده در مقایسه با دیگر قواعد بیشترین ریسک ها را متحمل و اغلب هزینه ها را پرداخت می نماید. در این قاعده فروشنده کالا را تهیه نموده و بسته بندی صادراتی می کند. در گام بعد حمل داخلی توسط فروشنده انجام می شود و کالا را بعد از اخذ مجوز های صدور ترخیص صادراتی می نماید. قرارداد حمل بین المللی با شرکت حمل منعقد کرده و کرایه را می پردازد. بعلاوه کالا را در مقصد تخلیه نموده و بعد از اخذ مجوز های ورود و پرداخت هزینه ها و عوارض گمرکی و طی تشریفات ترخیص کالا را از گمرک خروج می نماید. همچنین حمل داخلی در کشور مقصد انجام می گردد و کالا را در انبار خریدار - روی وسیله حمل - بعد از طی تمامی مراحل به وی تحویل می دهد. همچنین فروشنده باید به موقع خریدار را از زمان قرار گرفتن کالا در محل توافق و تعیین شده آگاه سازد. بعلاوه فروشنده کلیه ریسک های مربوط به مفقود شدن، آسیب دیدن و تلف شدن کالا تا رساندن کالا در محل توافق و تعیین شده را بعهده گرفته و هزینه های مربوطه را پرداخت می نماید.

تحت این قاعده خریدار کمترین تعهد را بر عهده دارد و موظف است قیمت کالا بر اساس قرارداد فروش را پرداخت نموده و در زمان و مکان تعیین و هماهنگ شده که کالا به مقصد میرسد، آنرا تحویل بگیرد.

نتیجه گیری و بهترین اینکوترم

در مطالب فوق تعهدات و مسئولیت های طرفین معامله و بخشی از هزینه ها که هر کدام در یک معامله بین المللی بر عهده می گیرند، مورد بحث و بررسی قرار گرفت. اما یک سوال اساسی و مهم این است که در معاملات بین المللی و قراردادهای فروش، بهترین قاعده کدام است؟ یا به بیان دیگر استفاده از کدام قاعده مناسب تر می باشد؟ ممکن است در پاسخگویی به این سوال به راحتی عنوان شود برای فروشنده EXW و برای خریدار DDP. اما انتخاب یک

^{۳۴} Delivered Duty Paid (...named place of destination)

قاعده مناسب امری ساده نبوده و بهتر است نسبت به آن دیدگاه سیستمی داشته باشیم.

دیدگاه سیستمی به این معنا که در زمان انعقاد قرارداد و انتخاب یک قاعده از چند زاویه به این موضوع بنگریم و چندین عامل را برای انتخاب مد نظر قرار دهیم. خریدار یا فروشنده بودن، امکانات طرفین در کشور های مبداء و مقصد، توانایی های طرفین، مدت زمان لازم برای هر طرف جهت انجام یک گام و هزینه انجام هر گام برای طرفین باید مورد توجه قرار گیرد و یک حالت بهینه که هزینه ها را در کمترین حد ممکن نگهدارد و سود طرفین را به حداکثر برساند انتخاب گردد.

بدیهی است قیمت کالا در قاعده های مختلف متفاوت می باشد، مثلا قیمت FOB و CFR تفاوت زیادی ممکن است داشته باشد که تحت تاثیر فاصله دو کشور و هزینه حمل و نقل بین المللی و چند عامل دیگر می باشد. بهتر است طرفین به جای اینکه سعی کنند مسئولیت کمتری بپذیرند به دنبال این باشند که هر مرحله را طرفی که بهتر و با هزینه کمتر و زمان کوتاه تر انجام می دهد بر عهده بگیرد. این حالت باعث می شود که سود طرفین به بالاترین سطح برسد و رقابت پذیری محصول در کشور مقصد با قیمت پایینتر افزایش می یابد که این موضوع به نوبه خود باعث مستحکم تر شدن رابطه تجاری دو طرف و سود دهی بیشتر برای هر دو طرف گردد.

تغییرات اساسی اینکوترمز ۲۰۱۰

همانگونه که در فصول قبل بحث شد، اینکوترمز بدلائیل مختلف از جمله تغییر شرایط کار بازرگانی، هر چند سال یک مرتبه مورد بازنگری قرار می گیرد. آخرین تغییرات اینکوترمز که در سپتامبر سال ۲۰۱۰ نهایی شد به نسخه ۲۰۱۰ شهرت یافت و خیلی سریع در سراسر جهان مورد استفاده قرار گرفت. در واقع این نسخه از ابتدای سال ۲۰۱۱ اجرایی و رایج شد. نسخه ۲۰۱۰ نسبت به نسخه ۲۰۰۰ دارای چند تغییر اساسی است که در زیر بصورت خلاصه مورد اشاره قرار می گیرد.

تغییر سیستم دسته بندی

در نسخه ۲۰۰۰ کلیه قواعد اینکوترمز در ۴ دسته C, F, E, و D طبقه بندی می شدند، اما در نسخه سال ۲۰۱۰ چارچوب طبقه بندی تغییر نموده و کلیه قواعد در ۲ دسته طبقه بندی می شود. دسته اول قواعدی هستند که برای همه روشهای حمل می توانند مورد استفاده قرار گیرند و شامل ۷ قاعده (DDP, DAP, DAT, CIP, CPT, FCA, EXW) می باشد. دسته دوم قواعدی هستند که ویژه حمل دریایی (CFR, FOB, FAS و CIF) هستند. بدلیل اهمیت روز افزون حمل دریایی، در نسخه سال ۲۰۱۰ قواعد ویژه حمل دریایی به عنوان یک دسته یا طبقه مجزا مطرح شدند. بنابراین در نسخه سال ۲۰۱۰ دسته بندی چهارگانه منسوخ شده و کلیه قواعد در دو دسته مشخص دسته بندی می شوند.

حذف ۴ اینکوترم

در نسخه سال ۲۰۱۰ چهار قاعده مربوط به سال ۲۰۰۰ حذف شده است. این قواعد عبارتند از DEQ, DES, DAF و DDU که بهتر است از ابتدای سال ۲۰۱۱ مورد استفاده قرار نگیرند، چرا که باعث ابهام و بروز مشکل بین خریدار و فروشنده می شود.

اضافه شدن ۲ اینکوترمز جدید

در نسخه ۲۰۱۰ دو قاعده جدید به قواعد اینکوترمز اضافه شده که عبارتند از DAP و DAT. همانگونه که مشخص است این دو قاعده جایگزین چهار قاعده حذفی شده اند. باید دقت نمود قواعد مربوط به دسته F, E و C در تعداد و نام تغییری نداشته اند، اما تغییرات جزئی در بعضی قواعد مطرح شده اند که هر کدام از قواعد در قسمت های بعد مورد بررسی تحلیلی قرار می گیرد.

شمول کاربرد اینکوترمز به معاملات داخلی

اینکوترمز ۲۰۱۰ را نه تنها برای معاملات بین‌المللی، بلکه برای معاملات داخلی نیز می توان مورد استفاده قرار داد. قاعده EXW در معاملات داخلی بیشتر از دیگر قواعد مورد استفاده قرار می گیرد. در هر صورت برای استفاده از اینکوترمز در معاملات داخلی باید دقت نمود موارد و شرایط را بصورت شفاف و روشن و مکتوب تعیین نمود.

تغییرات برخی قواعد

درون برخی قواعد از جمله FOB تغییراتی ایجاد شده که در بررسی هر قاعده بصورت مجزا مورد بررسی و تحلیل قرار می گیرند.

کانون کارگزاری بورس
دوره آمادگی آزمون گواهینامه های حرفه ای بازار سرمایه

انواع روشهای پرداخت بین‌المللی

مقدمه

همانگونه که در فصل مربوط به اینکوترمز مورد بررسی قرار گرفت، طرفین معامله نسبت به هم تعهدات خاصی را می‌پذیرند و اولین تعهد فروشنده در برابر خریدار تهی و ارسال کالا مطابق قرارداد می‌باشد و خریدار در مقابل متعهد به پرداخت وجه معامله می‌باشد. کاملاً عقلایی و طبیعی است که خریدار در قبال به دست آوردن و بهره‌مندی از منافع کالا باید قیمت و بهاء آن را پرداخت نماید. از دیر باز روشهای متعددی برای پرداخت در معاملات وجود داشته و در حال حاضر نیز این روشها با پشت سر نهادن مراحل تکامل مورد استفاده قرار می‌گیرند. همچنین به نظر میرسد با رخ دادن تغییراتی در زمینه تجارت بین‌الملل این روشها بیش از پیش رشد نموده و به تسهیل جریان تجارت کمک نمایند. اما در اکثر متون بازرگانی بین‌الملل از میان روشهای پرداخت چهار روش مورد تاکید ویژه قرار گرفته‌اند که در این فصل مورد بررسی قرار می‌گیرند. این چهار روش عبارتند از:

۱. پرداخت بر اساس حساب باز
۲. پرداخت بر اساس برات (وصولی)
۳. پرداخت بر اساس پیش‌پرداخت
۴. پرداخت با اعتبار اسنادی

انتخاب یک روش برای پرداخت عموماً توسط طرفین و به صورت توافقی انجام می‌شود و به عوامل متعددی بستگی دارد. این عوامل عبارتند از:

- مدت زمان همکاری بین طرفین معامله و میزان اعتماد بین آنها
- موقعیت سیاسی، اقتصادی و قانونی در کشورهای خریدار و فروشنده (میزان ریسک کشورها)
- موقعیت مالی طرفین و بویژه خریدار
- فاصله جغرافیایی بین خریدار و فروشنده
- تعداد دفعات معامله و مهلت پرداخت و مبلغ معامله
- فرصت کسب اعتبار و هزینه‌های مربوطه

با توجه به مطالب فوق و در نظر گرفتن شرایط طرفین نمیتوان یک بهترین راه برای طرفین ارایه داد و بدیهی است در هر معامله بر اساس شرایط فوق بهترین روش انتخاب می‌گردد. چهار روش مذکور در این فصل مورد مطالعه قرار می‌گیرند اما قابل ذکر است روش اعتبار اسنادی مدرنترین و پیشرفته‌ترین و بالطبع پرهزینه‌ترین روش بوده و بیشتر مورد توجه و بررسی قرار خواهد گرفت.

۱. پرداخت بر اساس حساب باز ۳۵:

^{۳۰} Open account trade

در این روش خریدار یا وارد کننده این امکان را می‌یابد که بعد از رسیدن کالا به مقصد و حتی ترخیص کالا از گمرک مقصد مبلغ معامله را پرداخت نماید. به بیان دیگر خریدار در این روش بصورت نسبی بهاء کالای خریداری شده را پرداخت نموده و از مزایای آن بهره مند می‌شود. بدیهی است خریدار متعهد می‌گردد بر اساس توافق فی ما بین مبلغ معامله را در سر رسید معین و طی مهلت مشخص پرداخت نماید. فروشنده در این روش سند مالی قابل معامله ای از خریدار دریافت نمی‌نماید و صرفاً در صورتی مورد استفاده قرار می‌گیرد که خریدار اعتبار بسیار قوی نزد فروشنده داشته باشد و یا برای وی کاملاً شناخته شده باشد. طبق این روش، در صورت عدم پرداخت، فروشنده مکانیزم محافظتی مناسبی برای دریافت مبلغ معامله در دسترس نداشته، هر چند می‌تواند برای کاهش ریسک خود در قرارداد فروش به این موضوع اشاره نموده و آنرا سازماندهی نماید. بعلاوه فروشنده ممکن است بتواند مهلت یا مدت زمان پرداخت را کوتاهتر نموده و در بعضی حالات خاص مالیت کالا را تا زمان پرداخت (حتی در کشور مقصد) برای خود حفظ^{۳۶} نماید.

هر چند این روش از ریسک بالایی برای فروشنده برخوردار می‌باشد اما همچنان مورد استفاده قرار می‌گیرد و بعضی شرکتهای بیمه ای و ارگان های دولتی نیز این ریسک را مورد پوشش بیمه ای قرار می‌دهند. در کشور ما نیز صندوق ضمانت صادرات به نوعی این ریسک را پوشش می‌دهد. وجه تسمیه نام این روش آن است که فروشنده در سیستم حسابداری خود برای خریدار یک حساب باز نموده و آن حساب را به میزان مبلغ معامله یا تعهدات خریدار بدهکار می‌نماید تا در روز پرداخت که این حساب بستانکار و تسویه شود. در این روش ریسک خریدار در حداقل ممکن و ریسک فروشنده حد اکثر می‌باشد. در شکل زیر با شماره گذاری انجام شده، مراحل استفاده از این روش را می‌توان مشاهده نمود.

۲. پرداخت بر اساس پیش پرداخت^{۳۷}:

بر خلاف روش پرداخت بر اساس حساب باز که فروشنده بیشترین ریسک را می‌پذیرد، در روش پیش پرداخت خریدار بیشترین و در واقع کل ریسک را می‌پذیرد. بنابراین در این روش خریدار قبل از حمل کالا توسط فروشنده مبلغ معامله را پرداخت می‌نماید و منتظر می‌ماند تا فروشنده در زمان مقرر کالای مورد قرارداد را برای وی ارسال نماید. این روش معمولاً در حالت‌های زیر مورد استفاده قرار می‌گیرد:

وارد کننده یا خریدار از سابقه فعالیت بازرگانی کافی برخوردار نمی‌باشد.

در صورتی که وضعیت اعتباری خریدار مورد تردید باشد و یا رضایت فروشنده را حاصل ننماید.

در صورتی که ریسک سیاسی و اقتصادی کشور خریدار بالا باشد.

در صورتی که تقاضا برای کالا خیلی زیاد باشد و فروشنده بخواهد کاملاً از دریافت بهاء کالا مطمئن باشد.

در این روش پرداخت بانکها درگیر نمی‌شوند و حتی در صورت درگیری بانکها، نقش آنها به انتقال وجه خلاصه شده و دخالتی در انتقال، کنترل و معامله اسناد ندارند. بنابراین هزینه های بانکی در این روش کاهش یافته و روشی تقریباً ارزان می‌باشد. در این روش خریدار ضمانت کافی برای پیگیری تعهدات فروشنده در اختیار ندارد و در صورتی که

^{۳۶} Retention of title

^{۳۷} Advanced payment

فروشنده کالا یا اسناد ناقص و ناکافی برای وی ارسال کند، عملاً کاری از دست خریدار بر نمی‌آید. در نمودار زیر مراحل این روش پرداخت را با شماره های مشخص شده می‌توان دید.

شکل: پرداخت بر اساس پیش پرداخت

۳. پرداخت بر اساس وصولی‌ها (برات) ۳۸:

همانگونه که مورد بررسی قرار گرفت در دو روش قبل یکی از طرفین معامله ریسک زیادی را می‌پذیرفت و به طرف مقابل اعتماد زیادی از خود نشان می‌داد. در صورتی که طرفین معامله بخواهند از ریسک کل معامله بکاهند و ریسک را بصورت مناسب و متعادل بین یکدیگر تقسیم نمایند مجبور می‌شوند از راههای دیگر پرداخت استفاده نمایند. وصولی‌ها یکی از روشهای مدرن در معاللات بازرگانی بین‌المللی می‌باشند. روش وصولیها در عرف بانکی بازرگانی کشورمان تحت عنوان براتی یا واردات با روش "ثبت سفارش براتی در بانک" شناخته می‌شود. در دو روش قبل بانکها نقشی در بررسی اسناد نداشتند اما در این روش بانکها علاوه بر انتقال وجه اسناد را نیز مورد بررسی قرار می‌دهند. آنچه در این روش اتفاق می‌افتد این است که فروشنده کالا را به کشور خریدار ارسال نموده، اما اسناد را مستقیم برای وی نمی‌فرستد، بلکه اسناد بازرگانی از جمله فاکتور، بارنامه، لیست عدل بندی، گواهی مبدا و دیگر اسناد را به همراه یک دستور العمل برای بانک مشخص شده می‌فرستد و در دستور العمل ارسالی از بانک مشخص شده می‌خواهد در صورتی که خریدار تعهدات خود را در پرداخت، قبول برات و با غیره به انجام رساند، اسناد را به وی تحویل دهد. این روش پیشرفته تر از روشهای قبل بوده و کمیسیون بانکی اتاق بازرگانی بین‌المللی^{۳۹} نیز مقررات متحد الشكل وصولی‌ها را برای اولین بار در سال ۱۹۵۶ تحت عنوان "مقررات متحد الشكل برای وصول اسناد تجاری" منتشر نمود. این مقررات به علت نیاز و هماهنگی با تغییرات و تحولات در سایر بخشها و بویژه بخش حمل و نقل و ارتباطات در سالهای ۱۹۶۷ و ۱۹۷۸ مورد تجدید نظر قرار گرفت و تحت عنوان "مقررات متحد الشكل وصولی‌ها"^{۴۰} منتشر گردید. مقررات مذکور بالاخره در سال ۱۹۹۵ مورد تجدید نظر قرار گرفت تا با قوانین متحد الشكل اعتبارات اسنادی هماهنگ باشد. این مقررات با قابلیت اجرا از سال ۱۹۹۶ در نشریه شماره ۵۲۲ اتاق بازرگانی بین‌المللی منتشر و در حال حاضر جاری می‌باشد (زمانی فراهانی، ص ۲۹۲).

طبق مقررات متحد الشكل وصولی‌ها (URC522) وصولی (COLLECTION) یعنی انجام امور مربوط به اسناد بوسیله بانکها طبق دستور العمل‌های دریافت شده برای:

- حصول پرداخت یا قبولی
- تحویل اسناد در قبال پرداخت یا در مقابل قبولی
- یا تحویل اسناد بر اساس تعاریف و شرایط دیگر

ملاحظه می‌گردد که طبق تعریفی که URC 522 از وصولی نموده است عمل وصولی باید بوسیله بانکها صورت پذیرد. از این نظر شاید وصولی را بدین صورت نیز بتوان تعریف نمود که در بازرگانی بین‌المللی صادر کننده (فروشنده) وصول وجه کالای صادر شده را طبق دستور العمل دقیق و روشن به بانک واگذار می‌نماید و در

^{۳۸}Collections (Bill of exchange or Draft)

^{۳۹} International chamber of commerce

^{۴۰} Uniform rules for collections (URC522)

اینصورت بانک نسبت به وصول وجه از خریدار اقدام نموده و اسناد کالا را به وی تحویل می‌دهد تا بتواند کالای خود را از گمرک ترخیص نماید.

اغلب اوقات وصولیها به شکل برات ارزی ارسال می‌گردند. برات^{۴۱} سندی است که به موجب آن شخص (حقیقی یا حقوقی) به دیگری دستور می‌دهد که مبلغ معینی را عندالمطالبه^{۴۲} (به روئت) یا در سر رسید معین در وجه حامل یا به حواله کرد او به شخص ثالث بپردازد. به کسی که برات را صادر می‌کند دهنده برات یا برات کش^{۴۳} و به کسی که وجه برات را باید بگیرد دارنده برات یا برات دار و به کسی که وجه برات را باید بپردازد، گیرنده برات یا برات گیر^{۴۴} می‌گویند.

برات ارزی در واقع نوعی برات می‌باشد که فروشنده یا ذینفع آنرا می‌نویسد، بانک ابلاغ کننده یا بانک ذینفع آن را ارسال و خریدار آنرا قبولی نویسی می‌کند. فروشنده میتواند با ارایه این سند به بانک خود بلافاصله یا بعد از تاریخ تعیین شده مبلغ مندرج در آن را دریافت کند. در برات ارزی از مشخصات کالای مورد معامله نام برده نمی‌شود. برات قابل معامله و نقل و انتقال^{۴۵} می‌باشد (دیباچی، ص ۱۷۹). از سوی دیگر برات سندی است که قابل تنزیل بوده و در صورت مدت دار بودن، ذینفع آن می‌تواند قبل از سر رسید با کسر بهره منطقی، آن را در بانک یا موسسات مالی تنزیل نماید.

در شکل زیر می‌توان مراحل استفاده از وصولی‌ها که عموماً از برات ارزی استفاده می‌نمایند را مشاهده نمود.

همانگونه که در این شکل مشاهده می‌شود فروشنده کالا را به کشور مقصد و طبعاً گمرک آن کشور ارسال می‌نماید. در گام بعد اسناد را (اسناد بازرگانی کالا) به همراه برات و دستور العمل به بانک ارسال کننده اسناد تحویل می‌دهد و آن بانک اسناد را به همراه دستور العمل و برات به بانک وصول کننده ارسال می‌نماید. این بانک در گام بعد اعلامیه وصول اسناد را به همراه برات برای خریدار می‌فرستد. خریدار به بانک مراجعه نموده و برات را قبول کرده و اسناد کالا را تحویل می‌گیرد تا بتواند به گمرک مراجعه و کالای خود را ترخیص نماید.

بنابر مطالب فوق برای تحقق معاملات وصولی در بازرگانی بین‌الملل مطابق مقررات متحد الشکل وصولیها وجود عوامل و عناصری همچون اسناد، دستورالعمل وصول، بانک، صادر کننده و وارد کننده زیر ضروری است. همچنین طبق مقررات کنوانسیون آنسیترال ۱۹۸۸ میلادی برات یا سفته باید شامل مندرجات خاصی از جمله دستور پرداخت، مهلت پرداخت، تاریخ تحریر و امضاء باشد (زمانی).

همچنانکه که مطرح گردید در این روش فروشنده قبل از اطمینان از انجام پرداخت کالا را به کشور خریدار ارسال می‌نماید و ممکن است خریدار شرایط فروشنده را نپذیرد و معامله را یکطرفه فسخ نماید. در این حالت فروشنده فقط میتواند کالای خود را به کشورش مرجوع نموده یا به مشتری دیگری بفروشد که به احتمال بالا توام با زیان خواهد بود. بنابراین فروشنده در صورتی این روش پرداخت را می‌پذیرد که به خریدار، نیاز وی به کالا و انجام شدن معامله اطمینان کامل داشته باشد.

^{۴۱} Bill of exchange or draft

^{۴۲} sight

^{۴۳} Drawer

^{۴۴} Drawee

^{۴۵} Negotiable

انواع وصولی ها

وصولی ها را می توان بر اساس موارد مختلف به دسته های متفاوت تقسیم و طبقه بندی نمود. یکی از شاخص های تقسیم بندی وصولیها تقسیم از نظر همراه بودن با اسناد حمل می باشد. وصولیها از این منظر به دو دسته وصولی ساده و وصولی اسنادی تقسیم می شود. تقسیم بندی بعدی بر اساس زمان سر رسید می باشد که وصولیها در آن به دو دسته وصولی دیداری و وصولی مدت دار می باشد.

وصولی (برات) ساده^{۴۶}:

برات ساده براتی است که اسناد حمل کالا همراه آن نیست ولی در صورت قبولی توسط برات گیر بیانگر طلب برات کش از برات گیر می باشد. در این روش فروشنده یا صادر کننده کالا و اسناد حمل را بصورت مستقیم برای خریدار ارسال نموده و براتی را به به مبلغ توافق و ذکر شده در فاکتور به همراه دستورالعمل وصول برای بانک کارگزارش ارائه می نماید. بانک مزبور نیز مستقیماً یا از طریق بانک کارگزار خریدار به ترتیبی که در دستور العمل وصول درج شده برای وصول وجه برات دیداری یا امضاء و قبول برات مدت دار اقدام می نماید. بدیهی است این روش بیشتر به سود طرف وارد کننده می باشد، چرا که او بعد از رسید کالا و دریافت اسناد برات را می پذیرد یا مبلغ آنرا پرداخت می نماید.

وصولی (برات) اسنادی^{۴۷}:

در این روش صادر کننده کالا را برای وارد کننده ارسال می نماید، اما اسناد (بازرگانی و مالی) را همراه با دستور العمل وصول از طریق بانک کارگزارش برای بانک کارگزار خریدار ارسال می کند. بانک کارگزار خریدار که همان بانک وصول کننده می باشد زمانی اسناد را برای ترخیص کالا از گمرک در اختیار وارد کننده خواهد گذاشت که وارد کننده نسبت به پرداخت وجه یا قبولی برات مدت دار اقدام نموده باشد. در این روش ریسک فروشنده در مقایسه با برات یا وصولی ساده کاهش می یابد.

وصولی اسنادی دیداری^{۴۸} (D/P):

در این حالت فروشنده در دستورالعمل ارسالی برای بانک کارگزار از آن بانک می خواهد که تنها در صورت پرداخت وجه بصورت نقد از سوی خریدار اسناد را به وی تحویل دهد تا بتواند کالای خود را از گمرک ترخیص نماید. در این صورت خریدار وجه معامله را بعد از دیدار اسناد پرداخت نموده و بعد از پرداخت نقدی میتواند اسناد کالا را تحویل بگیرد.

^{۴۶} Clean bill of exchange

^{۴۷} Documentary bill of exchange

^{۴۸} Documents against payment

وصولی اسنادی مدت دار^{۴۹} (D/A):

در این حالت فروشنده بر اساس توافقات فی ما بین یک برات مدت دار به عهده خریدار را نیز به همراه اسناد برای بانک خریدار ارسال می نماید. همچنین در دستور العمل ارسالی بصورت واضح و روشن برای بانک کارگزار مشخص می نماید که پس از اینکه برات مدت دار توسط خریدار قبول و به بانک وصول کننده ارایه شد، متقابلاً بانک وصول کننده اسناد را برای انجام مراحل تشریفات ترخیص گمرکی در اختیار خریدار قرار دهد. در مواردی بانک وصول کننده طبق مفاد مندرج در دستور وصول برات را نزد خویش نگه می دارد یا به بانک کارگزار فروشنده ارسال می دارد. قبل از سر رسید پرداخت برات در اختیار بانک وصول کننده گذاشته می شود و در این صورت بانک وصول کننده همراه ارسال آگهی و اعلام زمان پرداخت، از وارد کننده می خواهد وجه برات را در تاریخ سر رسید پرداخت نماید.

مراحل اجرایی واردات با روش برات اسنادی (طبق مقررات جاری بانک مرکزی ج.ا.ا.)^{۵۰} بانکهای ایران در صورتی ارز لازم بابت واردات براتی تا مین می نمایند که برات یا وصولی اسنادی مورد استفاده قرار گیرد و بانکها براتهای ساده را نمی پذیرند. در صورتی که وارد کننده ایرانی فروشنده را متقاعد نماید که روش پرداخت برات یا وصولی اسنادی را مورد استفاده قرار دهد باید از وی بخواهد تا پروفرما را صادر و برای خریدار ارسال نماید. همچنین ضروریست در بخش مربوط به روش پرداخت^{۵۱} پروفرما اینوویس صادر شده عبارت وصولی اسنادی همانند اصطلاح زیر درج نماید.

TERMS OF PAYMENT: BY DOCUMENTARY DRAFT

همچنین باید مشخص شود که برات نقد و دیداری است یا مدت دار و برات گیر چه شخصی است. در گام بعد وارد کننده پروفرما اینوویس را همراه دیگر مدارک لازم که در فصل مربوط به اسناد بازرگانی تشریح شد برای انجام ثبت سفارش به اداره بازرگانی ارایه می دهد. وزارت بازرگانی مدارک مذکور را بررسی و در صورت عدم وجود نقص و کمبود در اسناد اوراق ثبت سفارش و پروفرما را مهور کرده و به وارد کننده مسترد می دارد. وارد کننده در گام بعد بیمه نامه حمل و نقل برای کالا خریداری نموده و به همراه اوراق ثبت سفارش و پروفرما به بانک مورد نظر مراجعه می کند. در صورتی که بانک قبول نماید که برات گیر باشد از وارد کننده تأمینات لازم را اخذ و کارمزد و هزینه سوئیفت و سایر هزینه ها را از حساب جاری وارد کننده برداشت و یک شماره به وارد کننده می دهد و وارد کننده این شماره را به فروشنده اعلام می نماید تا روی اسناد درج نماید. صادر کننده کالا را حمل و اسناد خواسته شده را همراه با برات و دستور وصول به بانک ارسال کننده (در کشور خودش) تحویل می دهد تا بانک مذکور آنها را به بانک ایرانی که ثبت سفارش در آن انجام شده ارسال می دارد و بانک وصول کننده طبق دستور وصول اقدام می نماید. در برات اسنادی بانکها اسناد را مورد بررسی و کنترل دقیق قرار نمی دهند و تنها تعداد اسناد را کنترل می نمایند. بنابراین مغایرت اسنادی و مشکلات متعاقب آن حادث نخواهد شد (زمانی).

^{۴۹} Documents against acceptance

^{۵۰} Terms of payment

۴. پرداخت با اعتبار اسنادی

در صفحات قبل سه روش پرداخت مورد بررسی و مطالعه قرار گرفت. هر کدام از این سه روش کاستی‌هایی داشتند که استفاده از آنها را در شرایط خاص بویژه اطمینان کامل یکی از طرفین به طرف مقابل و ریسک پذیری بالای وی مقدور می‌نمود. بعنوان مثال در روش پرداخت با حساب باز فروشنده ریسک زیادی را متحمل می‌شود و در حالت پیش پرداخت خریدار این ریسک را تحمل می‌نماید. با گذشت زمان تجار و سیستم بانکی در پی تدوین و استفاده از روشی بر آمدند که کاستیهای روشهای قبل را پوشش داده و به تسهیل و افزایش تجارت کمک کند. از سوی دیگر پیشرفت بانکداری بین‌المللی و سامان یافتن نظام پولی بین‌المللی تاثیر زیادی بر بکارگیری روش اعتبار اسنادی داشت. مهمترین دغدغه این روش کاهش ریسکهای خریدار و فروشنده و تسهیل تبادل پول بین طرفین بود.

بطور کلی اعتبارات اسنادی مولود و نتیجه تضادی می‌باشد که ما بین منافع خریدار و فروشنده برقرار است اصولاً هنگام عقد یک قرارداد فروش بین‌المللی از یک طرف خریدار مایل است کالای خریداری شده را در زمان معین و مقرر شده در قرارداد فیما بین صحیح و سالم دریافت داشته و از طرفی ترجیح می‌دهد قبل از انتقال مالکیت کالا به او و حمل آن قیمت آن را پرداخت نماید از طرف دیگر فروشنده تمایل دارد مطمئن شود قبل از آنکه کالا از کنترل او خارج شود وجه آن را دریافت دارد که این تضاد منافع و عدم آشنایی خریدار و فروشنده با یکدیگر باعث آن شده که طرح با مکانیسمی به نام اعتبار اسنادی ایجاد گردد که با حفظ همزمان منافع خریدار و فروشنده تا حدودی ریسکهای طرفین را پوشش دهد.

ترتیب اعتبار اسنادی معمولاً تمایل فروشنده را از جهت دسترسی به وجه نقد و نظر وارد کننده را از جهت تأمین اعتبار در بر دارد و این ابزار مالی منافع هر دو طرف را به طور مستقل در نظر می‌گیرد. اعتبار اسنادی یک شیوه متعادل جهانی و منحصر به فردی را برای دستیابی به یک تعهد قابل قبول بازرگانی ارائه می‌دهد که در آن پرداخت وجه در مقابل اسنادی که معرف کالا است و حق مالکیت بر کالا را منتقل می‌کند صورت می‌پذیرد.

تعریف اعتبار اسنادی

اعتبار اسنادی تعهد مشروط یک بانک (بنا به درخواست خریدار) می‌باشد مبنی بر اینکه در مقابل ارائه اسناد مشخص شده و طبق شرایط اعتبار از طرف فروشنده در مدت معین اقدام به پرداخت یا تعهد پرداخت به او نماید.

همچنین در ماده ۲ قواعد متحد الشکل اعتبارات اسنادی (UCP) تعریف اعتبار اسنادی به شرح زیر ارائه می‌گردد: از نظر این مقررات عبارت "اعتبارات اسنادی" و "اعتبارات ضمانتی" به معنای هرگونه ترتیباتی است که بموجب آن یک بانک (بانک گشاینده اعتبار) بنا به تقاضا و یا دستورات یک مشتری (متقاضی اعتبار) یا از طرف خود موظف می‌شود تا در مقابل اسناد مقرر شده در اعتبار، مشروط بر اینکه شرایط اعتبار رعایت شده باشد:

۱- پرداختی را به شخص ثالث (ذینفع اعتبار) یا به حواله کرد او انجام دهد، یا بروات صادره توسط ذینفع را قبول و پرداخت کند. یا

۲- به بانک دیگری (بانک کارگزار) اجازه دهد که این پرداخت را انجام دهد یا چنین برواتی را قبول کند. یا

۳- به بانک دیگری اجازه معامله دهد.

مراحل اجرای اعتبار اسنادی

بعد از ایجاد ارتباط اولیه بین خریدار و فروشنده صدور پروفورما از طرف فروشنده، خریدار به وزارت بازرگانی مراجعه نموده و اقدام به ثبت سفارش می نماید. پس از اخذ مجوزهای اولیه و نهایی شدن ثبت سفارش که مراحل آن در فصل اسناد مورد بررسی قرار گرفت، خریدار خطرات حمل و نقل کالا را بر اساس یکی از سه کلوز A، B یا C بیمه نموده و با در دست داشتن کارت بازرگانی به بانک مراجعه می نماید. در بانک بعد از تکمیل فرم درخواست گشایش اعتبار اسنادی و سپردن چند تعهدنامه و بررسی وضعیت اعتباری وی اعتبار گشایش می یابد و به بانک فروشنده اطلاع داده می شود. بانکها بر اساس اعتبار مشتری برای گشایش اعتبار مقداری از مبلغ معامله را به شکل وجه نقد و بقیه را به شکل وثیقه از خریدار دریافت می نمایند. در گام بعد بانک فروشنده اعتبار را به فروشنده ابلاغ نموده و در صورت عدم وجود مغایرت بین توافقات فی ما بین خریدار و فروشنده و متن اعتبار، فروشنده نسبت به دریافت وجه معامله در صورت انجام تعهداتش مطمئن شده و اقدام به تهیه کالا و بسته بندی صادراتی می نماید. بعد از بسته بندی و بازرسی کالا ترخیص صادراتی نموده و به شرکت حمل بین المللی تحویل می دهد. کالا از آنجا برای گمرک کشور خریدار ارسال می شود و فروشنده اسناد تعیین شده در متن اعتبار را تهیه و به بانک ابلاغ کننده تحویل می دهد. بانک مزبور طی پنج روز کاری اسناد را بررسی نموده و در صورت عدم مغایرت اسناد را برای بانک گشایش کننده اعتبار ارسال می نماید. آن بانک نیز پنج روز کاری مهلت دارد تا اسناد را بررسی نموده و در صورت عدم مغایرت وجه معامله را به حساب بانک ابلاغ کننده منتقل نموده و از آنجا به حساب فروشنده واریز شود. بعد از اتمام بررسیها بانک گشایش کننده اعتبار با صدور اعلامیه رسید اسناد از خریدار یا صاحب کالا می خواهد تا با مراجعه به بانک مبلغ باقیمانده اعتبار را که به شکل وثیقه نزد بانک بود را تسویه نموده و اسناد خود را تحویل بگیرد. بعد از واریز و تسویه خریدار با در دست داشتن اسناد می تواند به گمرک مراجعه نموده و کالا را تحویل بگیرد. مراحل فوق در شکل زیر نشان داده شده و در قسمت بعد بصورت مفصل مورد بررسی قرار میگیرد.

همانطور که در شکل فوق و خلاصه مراحي مشاهده می شود، در این روش خریدار مطمئن است در صورتی مجبور به پرداخت وجه معامله می شود که فروشنده اسنادی را ارایه دهد دال بر اینکه نهایتاً تا تاریخ سر رسید مشخص شده تعهدات خود را انجام داده است. از سوی دیگر فروشنده نیز مطمئن است در صورتی که تعهدات خود را انجام دهد و اسناد مربوطه را ارایه دهد می تواند پول خود را از بانک گشایش کننده اعتبار و نه خریدار دریافت کند. بنابراین هر دو طرف از اطمینان خاطر برخوردار هستند.

گشایش اعتبار

بعد از طی مراحل اولیه و توافق بین خریدار و فروشنده، خریدار به بانک مراجعه نموده و با ارایه اسناد زیر برای گشایش اعتبار اقدام می نماید.

۱. فرم تکمیل شده تقاضای گشایش اعتبار
۲. پرو فورما اینویس ممهور شده توسط وزارت بازرگانی در زمان ثبت سفارش
۳. فرم ثبت سفارش ممهور و شماره شده توسط وزارت بازرگانی
۴. بیمه نامه باربری صادر شده توسط شرکت های ایرانی
۵. فرم ارایه تسهیلات به منظور گشایش اعتبار اسنادی وارداتی

۶. تعهد نامه ورود، ترخیص و ارایه برگ ترخیص کالاهای خریداری شده از خارج.

۷. تعهد نامه نوسانات نرخ ارز.

۸. تعهد نامه حذف بازرسی چنانچه کالا مشمول استاندارد اجباری نباشد و واردکننده بازرسی نخواهد.

بانک قبل از اقدام به گشایش اعتبار اسنادی بررسیهای لازم در زمینه اعتبارسنجی (credit rating) متقاضی را به عمل می آورد و در واقع ریسک خود را در خصوص گشایش اعتبار ارزیابی می نماید. بعلاوه متقاضی گشایش اعتبار اسنادی باید در بانک حساب جاری داشته باشد و اداره اطلاعات اعتباری بانک وضعیت اعتباری متقاضی را بررسی و گزارش مثبتی در مورد متقاضی به شعبه ارایه نموده باشد.

بانک پس از اطمینان از کامل بودن مدارک و وصول پیش پرداخت و سایر هزینه های بانکی یک شماره ۸ رقمی به اعتبار اسنادی اختصاص و متن اعتبار اسنادی (L/C TEXT) را در فرمت سوئیفت برای بانک تعیین شده ارسال و بانک مزبور پس از حصول اطمینان از اصالت اعتبار اسنادی نسبت به ابلاغ آن به ذینفع اعتبار اسنادی اقدام می نماید. متن اعتبار اسنادی در واقع ترجمه فرم درخواست گشایش اعتبار می باشد که توسط خریدار تکمیل شده و در آن تعهدات فروشنده و اسناد مورد نیاز که باید از سوی فروشنده ارایه شود، برای بانکها مشخص شده و این متن نقش دستور العمل خریدار برای بانکها را ایفا می نماید. نحوه تکمیل این فرم در فصل اسناد بصورت اجمالی مورد بررسی قرار گرفت و به دقت بالایی نیاز دارد. خریدار باید این فرم را بر اساس توافقات فی ما بین و تعهداتی که فروشنده بصورت شفاهی یا در پروفورما پذیرفته است تکمیل نماید.

بعد از ترجمه متن اعتبار و تبدیل آن به کد های استاندارد شبکه سوئیفت، اعتبار به شکل پیام در شبکه برای بانک ابلاغ کننده ارسال می شود. با مخابره متن اعتبار اسنادی، اعتبار گشایش شده تلقی می شود و از تاریخ مزبور تا سر رسید^{۵۱} بانک گشاینده و بانک تایید کننده (در صورت وجود) در قبال ذینفع اعتبار اسنادی متعهد مشروط پرداخت وجه می باشند. بنابراین به محض اینکه اعتبار از اختیار صادر کننده خارج گردد صادر شده تلقی می گردد. بعد از ارسال پیام، بانک ابلاغ کننده متن اعتبار را دریافت نموده و آن را به فروشنده ابلاغ می نماید. فروشنده متن اعتبار را با شروط توافق شده با خریدار مقایسه نموده و در صورت تطابق کامل بین متن و شروط مذکور، مراحل بعد کار ادامه می یابد. در صورتی که فروشنده مورد یا مواردی از متن اعتبار را نپذیرد، درخواست اصلاح اعتبار را می دهد تا بعد از اصلاح بقیه مراحل که تهیه کالا و ارسال کالا برای خریدار می باشد انجام شوند.

نکاتی مهم پیرامون گشایش اعتبار:

- بانک گشاینده متن اعتبار اسنادی را با توجه به درخواست متقاضی، و با رعایت مقررات داخلی و مقررات متحد الشكل اعتبارات اسنادی (UCP600) از طریق سوئیفت برای بانک تعیین شده جهت ابلاغ به ذینفع اعتبار ارسال می نماید.
- در متن اعتبار اسنادی حتما باید تبعیت از UCP600 در کد 40E یا 72 یا کد 47A درج شود.
- در اعتبار اسنادی نباید اسنادی درخواست شود که ذینفع قادر به تهیه یا تایید آنها نباشد.
- مدت اعتبار با توافق طرفین باید به گونه ای باشد که هزینه گشایش زیاد نشود و از سوی دیگر صادر کننده فرصت کافی برای تهیه و حمل کالا را داشته باشد.

^{۵۱} Expiry date

- شرایط مندرج در متن اعتبار اسنادی باید دقیق، صریح و روشن باشد.
- برای پرهیز از اشکالات آتی و کاهش هزینه بانکی ضرورت دارد متن اعتبار قبل از ارسال در اختیار متقاضی گذاشته شود و متقاضی آنرا سریعاً بررسی و تایید نهایی نموده و آنگاه ارسال گردد.
- بانک تعیین شده با ارسال پیام 730 (MT730) دریافت متن اعتبار اسنادی را اعلام میدارد.

اصلاح اعتبار اسنادی

ذینفع(فروشنده) بعد از دریافت متن اعتبار با یکی از دو حالت زیر روبرو می شود:

۱. اعتبار هم با قرارداد فروش انطباق دارد و هم توسط بانک توافق شده گشایش شده و هم مندرجات و شروط آن ابهامی ندارد. در ضمن شرایط بازار تغییری نکرده و ذینفع قادر است تا سر رسید حمل نسبت به حمل کالا اقدام نماید.

۲. اعتبار با قرارداد منعقد شده با وارد کننده در مواردی انطباق ندارد یا شرایطی در اعتبار منظور شده که قبلاً روی آنها توافق نشده و با منافع وی هماهنگ نیستند یا ذینفع میبیند تا سر رسید حمل قادر به تهیه و حمل کالا نیست. در صورتی که حالت اول اتفاق افتد فروشنده با امنیت خاطر نسبت به انجام شدن پرداخت اقدام به تهیه و بسته بندی صادراتی کالا نموده و مراحل بعد کار را هماهنگ میکند تا قبل از اتمام مهلت و سر رسید اعتبار بتواند اسناد را به بانک تحویل دهد. در غیر اینصورت و در حالتی که فروشنده یا ذینفع با موقعیت دوم روبرو شود درخواست اصلاح اعتبار می دهد. اصلاح اعتبار یعنی انجام هرگونه تغییر در متن اعتبار اسنادی صادر شده از جمله حذف، جایگزینی یا اضافه نمودن بند یا شروط خاص. اصلاح اعتبار ممکن است موارد متعددی از جمله تغییر مبلغ اعتبار، تمدید سر رسید یا تاریخ حمل، تغییر ذینفع، تغییر نوع کالا، تغییر وسیله حمل و نقل، حمل به دفعات و غیره را در بر بگیرد(مرتضی فرجی، ص ۱۴۱). چنانچه اعتبار مطابق درخواست ذینفع اصلاح نشود، ذینفع می تواند یکی از دو گزینه زیر را انتخاب نماید:

۱. ابطال معامله: ذینفع می تواند تا سر رسید اعتبار وقت کشی کند و اسناد را به بانک تحویل ندهد و اعتبار و بالطبع معامله خود بخود لغو می شود.
۲. حمل کالا و ارایه اسناد مغایر یا بعد از انقضاء سر رسید به بانک تعیین شده، البته با هماهنگی قبلی با متقاضی اعتبار.

بانکها برای صدور اصلاحیه از کدهای 707 و 799 استفاده می نمایند. طبق مقررات متحد الشکل اعتبارات اسنادی اصلاح اعتبار موكول و منوط به موافقت بانک گشاینده و ذینفع اعتبار اسنادی است. بعلاوه طبق مقررات مذکور بانک ابلاغ کننده اصلاحات باید بانک همان بانک ابلاغ کننده اصلی باشد.

در مورد تعیین طرف مسئول پرداخت کارمزد اصلاح اعتبار مکن است یکی از حالات زیر پیش آید. در صورتی که متن اعتبار اسنادی تصریح دارد که کارمزد به عهده متقاضی است یا ذینفع، همان طرف مشخص شده مسئول پرداخت می باشد. در این مورد در سیستم سوئیفت باید به کد 71B تحت عنوان charges رجوع نماییم. شعب ارزی ایران عموماً کلیه کارمزد بانکی خارج از کشور را به عهده ذینفع میگذارند و عملاً کارمزد اصلاح اعتبار به عهده متقاضی می باشد. در حالتی که متن اعتبار اسنادی ساکت باشد یا طرفی که بانک گشاینده تعیین نموده از پرداخت امتناع نماید، مطابق ماده ۳۷ این هزینه ها در نهایت به عهده متقاضی خواهد بود.

واریز و تسویه اعتبار اسنادی

در هر اعتبار اسنادی در نهایت بانک گشاینده اعتبار باید با ذینفع و متقاضی اقدام به تسویه بنماید که به اختصار تسویه و واریز (settlement) نامیده می‌شود. فروشنده یا ذینفع کالا را تهیه و بعد از بازرسی توسط شرکت حمل به مقصد گمرک کشور خریدار ارسال می‌کند. در حین انجام این امور اسناد بازرگانی یکی پس از دیگری صادر و توسط مراجع ذیصلاح تایید می‌شوند. همانگونه که در فصل اسناد مورد بررسی قرار گرفت اسناد از مراجع مختلف از جمله اتاق بازرگانی کشور مبدا، شرکت حمل، شرکت بازرسی، شرکت فروشنده و دیگر مراجع کشور مبدا و کنسول‌گری کشور مقصد در کشور مبدا صادر و یا تایید می‌شوند. این اسناد هر کدام نشان دهنده انجام قسمتی از مسئولیتهای فروشنده هستند و بعد از تکمیل نهایی به بانک تحویل داده می‌شوند. طبق مفهوم اعتبار اسنادی چنانچه ذینفع قبل از انقضای سررسید، اسناد خواسته شده بدون مغایرت^{۵۲} و منطبق با شرایط مندرج در اعتبار را ارایه دهد بانک گشاینده اعتبار باید با توجه به ترم پرداخت به رویت یا در سر رسید ایفای تعهد نماید. در بیشتر موارد ایفای تعهد و تسویه بانک گشاینده با ذینفع از طریق بانک معامله کننده^{۵۳} اسناد صورت می‌پذیرد. این بانک می‌تواند همان بانک ابلاغ کننده اعتبار، بانک دیگر تعیین شده، یا نهایتاً بانک گشاینده اعتبار باشد. بعد از ارایه اسناد به بانک و بررسی آنها طی پنج روز بانکی، فروشنده می‌تواند پول خود را از بانک تحویل بگیرد. آن بانک نیز اسناد را برای بانک گشاینده ارسال می‌کند. بانک گشاینده هم پنج روز کاری مهلت دارد تا اسناد را بررسی نموده و در صورت عدم وجود مغایرت پول را به بانک معامله کننده پرداخت نماید. مبادله پول بین بانکها بصورت پوشش اعتباری و روابط کارگزاری بوده و بانکها برای پوشش از روشهای متعددی استفاده می‌کنند که از حوصله این بحث خارج است. بانک گشاینده اعتبار بعد از بررسی اسناد، متقاضی اعتبار را از وصول اسناد مطلع نموده و از متقاضی اعتبار درخواست می‌نماید تا از طریق بانک برای تسویه حساب و اخذ اسناد اقدام نماید. تسویه حساب به معنای پرداخت وجه نقد و آزاد سازی درصد خاصی از اعتبار که در زمان گشایش به شکل وثیقه از متقاضی دریافت شده بود.

بانک با توجه به میزان پیش پرداخت هنگام گشایش اعتبار و نوع اعتبار نسبت به محاسبه هم ارز ریالی اسناد اعتبار اقدام و پس از دریافت مابقی ریال نسبت به واریز و ظهر نویسی اسناد عمل خواهد کرد. بعد از تسویه حساب بانک بارنامه را که سند مالکیت کالا می‌باشد را ظهر نویسی نموده و مالکیت را به متقاضی اعتبار یا خریدار منتقل می‌کند. در صورتی که پرداخت با اعتبار اسنادی انجام شود، بانک به عنوان مالک رسمی کالا در بارنامه مشخص می‌شود. چرا که بانک در برابر فروشنده یا ذینفع متعهد پرداخت می‌باشد. بانک می‌تواند بعد از تسویه حساب با خریدار اسناد را به نام وی ظهر نویسی نماید. نکته مهم این است که نرخ ارز در طول زمان ثابت نمی‌ماند و تحت تاثیر عوامل مختلف تغییر می‌کند. اینکه نرخ ارز در کدام روز ملاک تسویه حساب ریالی بانک گشاینده اعتبار با متقاضی اعتبار باشد، از اهمیت خاصی برخوردار است. عموماً نرخ ارز در روز معامله اسناد ملاک تسویه حساب می‌باشد. نرخ ارز روز برداشت ارز از حساب بانک گشاینده اعتبار یا پوشش از بانک پوشش دهنده اعتبار ملاک تسویه می‌باشد. در اعتبارات اسنادی مدت دار نیز نرخ ارز در سر رسید پرداخت، ملاک تسویه می‌باشد. (زمانی)

^{۵۲} discrepancy

^{۵۳} Negotiating bank

اسناد و بررسی آنها

متقاضی اعتبار باید به طور دقیق، و روشن و واضح در تقاضای گشایش اعتبار مشخص نماید:

- چه اسنادی
  - با چه محتویاتی
  - در چه تعدادی (اصل یا کپی) می‌خواهد، همچنین
  - اسناد مزبور توسط چه سازمان، ارگان یا شخصی یا در چه سربرگی صادر و توسط کدام سازمان تایید شود.
- در صورت عدم تصریح هر کدام از موارد فوق، اسناد به وضع ارایه شده پذیرفته می‌شود. کلیه اسناد مندرج در متن اعتبار اسنادی باید توسط ذینفع حداکثر تا پایان وقت اداری تاریخ سر رسید اعتبار به بانک منتخب یا بانک گشاینده اعتبار اسنادی ارایه شود. اگر چه کلیه اسناد باید توسط ذینفع به بانک ارایه شود اما تمامی اسناد نباید توسط وی صادر شود. بانک مجاز به معامله اسناد پس از دریافت اسناد طبق بند ب ماده ۱۴ UCP600، ۵ روز بانکی متعاقب روز دریافت اسناد فرصت رسیدگی به اسناد را دارد که به طور سیستماتیک باید به ترتیب زیر عمل نماید:
- در گام اول کلیه اسناد شمارش شده (تعداد نسخ اصلی و کپی) و از دقیق بودن تعداد آنها اطمینان حاصل می‌شود. تعداد اسناد لازم در فرم درخواست گشایش اعتبار از سوی خریدار برای فروشنده تعیین می‌شود. در گام دوم از هر کدام از اسناد یک نسخه انتخاب و در کنار یکدیگر قرار داده تا اطمینان حاصل شود که اسناد با یکدیگر مغایرت ندارند. در گام آخر، انطباق محتویات اسناد با شرایط مندرج در متن اعتبار مورد بررسی قرار می‌گیرد و اسناد، بویژه اسناد حمل با مواد مربوطه در UCP600 تطبیق داده می‌شود. منظور از اسناد حمل تمامی اسناد ذکر شده در اعتبار بجز برات می‌باشد.
- بانک معامله کننده در صورت وجود مغایرت آنها را بصورت مکتوب و مستند به ارسال کننده اسناد اعلام می‌نماید و اعلام نظر وی را در خصوص مرجوع نمودن، نگهداری یا ارسال به بانک گشاینده اعتبار جویا می‌شود. چنانچه بانک معامله کننده اسناد مغایرت را به شیوه فوق اعلام ننماید موظف به معامله اسناد و پرداخت وجه معامله به ذینفع می‌باشد بنابر این، چنانچه بانک معامله کننده اسناد اطمینان حاصل کند که اسناد اشکالی ندارد، با توجه به ترم پرداخت و متن مندرج در کد 41A اعتبار اقدام می‌نماید.
- نکته قابل توجه این است که طبق ماده ۵ UCP600 کلیه طرف های درگیر در اعتبارات اسنادی اسناد را معامله می‌نمایند و نه کالا یا خدمات و یا سایر عملکرد هایی را که اسناد مرتبط با آنها است. ماده ۴ مقررات مزبور نیز تصریح دارد که شرایط اعتبار اسنادی مستقل از ضوابط قرارداد فروش بین المللی کالا یا خدمات می‌باشد.

انواع اعتبار اسنادی

بازرگانی بین المللی از پیچیدگیهای زیادی برخوردار است و در شرایط متنوع و متغیری انجام می‌شود. معاملات بین المللی به شیوه ها، ابزارها و شرایط متفاوت و متنوعی انجام می‌شوند و افراد متعددی ممکن است در این جریان نقشهای مختلفی را بازی کنند. بنابر این لازم است ابزار پرداخت نیز بعنوان یکی از مهمترین ارکان یک معامله بین المللی از تنوع و انعطاف پذیری لازم برخوردار باشد تا بتواند در شرایط و معاملات مختلف به تجار کمک نماید تا عمل پرداخت به بهترین و مناسب ترین وجه ممکن انجام شود. یکی از ویژگیهای اساسی اعتبار اسنادی این است که

از تنوع بالایی برخوردار است و این ویژگی باعث شده است تا اعتبار اسنادی به عنوان یکی

از مهمترین مکانیزم های پرداخت در بانکداری بین‌المللی به عنوان یک کارگاه مجهز به لوازم، ابزار، تجهیزات و امکانات

عدیده باشد (زمانی ص ۲۹). بنابراین، بهتر است تجار و بازرگانان برای استفاده بهینه از این تنوع و بکار بردن صحیح هر کدام از انواع اعتبارات در محل خود، شناخت کافی راجع به هر کدام داشته باشند و بتوانند در معاملات مختلف خود از بهترین نوع اعتبار بهره مند گردند. بر اساس مطالب فوق در این بخش به مطالعه و بررسی بعضی انواع اعتبار اسنادی پرداخته می شود.^{۵۴}

اعتبارات اسنادی بر اساس شاخص های متعددی تقسیم بندی می شوند که در زیر بعضی از آنها مطرح می گردد.

انواع اعتبار اسنادی به لحاظ شرایط یا نحوه پرداخت

طبق بند ب ماده ۶ UCP600 در هر اعتبار اسنادی بانک گشاینده اعتبار باید مشخص نماید که پرداخت دیداری، معوق، قبولی یا از طریق معامله می باشد. در سیستم سوئیفت کد 41A نشان دهنده نوع پرداخت می باشد (زمانی ص ۴۷).

۱. اعتبار اسنادی با پرداخت دیداری^{۵۵}:

پرداخت دیداری یا به روئت بدین معناست که بانک گشاینده یا بانک تعیین شده با روئت اسناد بدون مغایرت، ارایه شده از سوی ذینفع نسبت به پرداخت وجه اسناد به ذینفع اقدام می نماید. این ترم از نظر زمان پرداخت برای ذینفع مطلوب ترین روش می باشد چرا که حد اکثر پنج روز بعد از ارایه اسناد، دال بر انجام تعهداتش می تواند وجه معامله را دریافت نماید. برای اینگونه اعتبارات، در متن اعتبار اسنادی واژه sight payment یا payment ذکر می گردد.

۲. اعتبار اسنادی با پرداخت معوق یا موخر یا مدت دار^{۵۶}:

در این نوع پرداخت، ذینفع مدتی (طبق توافق) بعد از ارایه اسناد بدون مغایرت، وجه اسناد را از بانک گشاینده یا بانک تعیین شده یا بانک تایید کننده اخذ خواهد نمود. این مدت میتواند ۰،۴۵، ۳۰، ۱۵... روزه باشد. ذکر تاریخ شروع دوره در متن اعتبار مهم می باشد که معمولاً بعد از تاریخ صدور بارنامه، معامله اسناد، ترخیص کالا از گمرک می باشد. این مورد در کد 78 متن اعتبار مشخص می گردد.

در این نوع اعتبار براتی وجود ندارد و فروشنده برای دریافت پول خود راهی جز صبر کردن تا پایان دوره مشخص شده ندارد. اگر از برات استفاده می شد، فروشنده یا ذینفع می توانست قبل از سپری شدن مدت توافق شده برات را نزد بانک خود یا دیگر بانکها تنزیل^{۵۷} نماید. این ترم از نظر زمان پرداخت برای متقاضی یا وارد کننده مطلوب ترین روش می باشد و طبق مقررات جاری بانک مرکزی بانکها مجازند طول مدت را حد اکثر ۱۲ ماه از تاریخ معامله اسناد یا تاریخ بارنامه تعیین نمایند (زمانی).

^{۵۴} - علاقمندان می توانند برای مطالعه بیشتر و مفصل تر این موضوع به جلد دوم کتاب بانکداری خارجی تالیف استاد مجتبی زمانی فراهانی مراجعه نمایند.

۵۵ Sight payment L/C

۵۶ Deferred payment L/C

۵۷ Discount

۳. اعتبار اسنادی با پرداخت قبولی^{۵۸}

این اعتبار شباهت زیادی به روش مدت دار یا موخر دارد و مقرر می‌گردد فروشنده یا ذینفع بعد از گذشت زمان مشخصی پول خود را دریافت کند. البته در این نوع اعتبار، ذینفع همراه اسناد حمل برات مدت داری را برای بانک متقاضی یا خریدار ارسال می‌کند که وی باید آن را از طرف خریدار قبول نماید. برات کش (drawer) در واقع ذینفع و برات گیر (drawee) بانک گشاینده یا بانک تعیین شده یا بانک تایید کننده می‌باشد. ذینفع میتواند قبل از سر رسید برات آنرا در بازار تنزیل نماید و با کسر بهره منطقی وجه خود را بصورت نقد دریافت نماید. باید توجه نمود که در این حالت علی‌رغم اینکه از برات استفاده می‌شود، ماهیت اصلی روش پرداخت اعتبار اسنادی می‌باشد و بانکها در بررسی و معامله اسناد نقش اساسی ایفاء می‌کنند.

۴. اعتبار اسنادی با پرداخت از طریق معامله^{۵۹}

در این نوع اعتبار اسنادی طبق جزء پنجم بند الف ماده هفت UCP600 بانک گشاینده یا بانک تایید کننده (در صورت وجود) با پرداخت دیداری مبلغ اسناد ارایه شده بدون مغایرت، بدون حق رجوع ۶۰ به کشنده یا دارنده قانونی برات یا اسناد، ایفای تعهد می‌نماید. این روش پرداخت شبیه روش پرداخت دیداری می‌باشد و به نفع فروشنده یا ذینفع می‌باشد.

در مواردی از ترکیب روشهای فوق استفاده می‌شود. بعنوان مثال در یک اعتبار ممکن است ۳۰٪ از مبلغ اعتبار بصورت دیداری و ۷۰٪ بقیه بصورت معوق ۶۰ روزه پرداخت گردد. ترکیب پرداخت در کد 42M مشخص می‌شود.

اعتبار اسنادی قابل برگشت یا غیر قابل برگشت ۶۱

یکی از ویژگیهای اساسی اعتبارات اسنادی قابلیت برگشت آن می‌باشد. این قابلیت در واقع نشان دهنده اختیار خریدار برای لغو یا تغییر شرایط اعتبار بصورت یکطرفه و بدون موافقت فروشنده یا ذینفع می‌باشد. در اعتبار اسنادی غیر قابل برگشت هرگونه تغییر شرایط اعتبار از جانب خریدار یا بانک گشایش کننده اعتبار موقوف به موافقت و رضایت فروشنده می‌باشد. بدیهی است فروشنندگان معمولاً از این گونه اعتبار استقبال بیشتری میکنند و اعتبار قابل برگشت به سختی ممکن است مورد توافق فروشنده قرار گیرد. براساس آخرین مقررات اتاق بازرگانی بین‌الملل در صورت عدم تصریح و سکوت در اعتبار اسنادی مبنی بر قابل برگشت یا غیر قابل برگشت بودن آن، اعتبار غیر قابل برگشت خواهد بود. طبق ماده ۳ UCP600 کلیه اعتبارات اسنادی گشایش شده تحت حاکمیت مقررات مزبور اعتبار اسنادی برگشت ناپذیر تلقی خواهد شد حتی اگر در متن اعتبار اسنادی اشاره ای به این موضوع نشده باشد (زمانی). در هر صورت اعتبار اسنادی برگشت پذیر تا زمانی بر گشت پذیر است که اسناد از سوی فروشنده به بانک تحویل نشده باشد و یا هیچ گونه پرداختی از سوی بانک معامله کننده به فروشنده صورت نپذیرفته باشد. در سیستم سوئیفت کد 40A نشان دهنده این وجه از اعتبار یعنی قابلیت برگشت می‌باشد.

اعتبار اسنادی برگشت ناپذیر تایید شده ۶۲

^{۵۸} Acceptance payment L/C

^{۵۹} Negotiating L/C

^{۶۰} With out the right of recourse

^{۶۱} Revocable Vs. Irrevocable L/C

گاهی اوقات ذینفع اعتبار از ناحیه بانک گشاینده در خصوص تمایل و توانایی پرداخت

احساس نا امنی می نماید. به بیان دیگر به خاطر ریسک‌های مختلف موجود در کشور بانک گشاینده یا سیستم بانکی آن اعتبار خود بانک گشاینده برای ذینفع زیر سؤال می رود و پیش بینی می نماید که بواسطه وقوع تحولات و تغییرات مثلاً برقراری نظام کنترل ارزی، بانک گشاینده نمی تواند نسبت به انتقال ارز اقدام نماید. در نتیجه ذینفع تقاضای اعتبار اسنادی برگشت ناپذیر تایید شده می نماید. تایید بدین معناست که یک بانک دیگر هم به میزان بانک گشاینده در برابر فروشنده متعهد بوده و قبول نماید در صورتی که به هر دلیلی بانک گشاینده وجه معامله پرداخت ننماید، آن بانک (بانک تایید کننده) وجه معامله را در صورت رعایت شدن شروط معامله از سوی فروشنده و ارایه اسناد درست و صحیح و غیر مغایر، به وی پرداخت نماید. در این حالت فروشنده تعهد دو بانک را در اختیار خواهد داشت.

نکته مهم اینکه تایید کننده می بایست بنا به درخواست یا مجوز بانک گشاینده اعتبار اسنادی اقدام به این امر نماید. از سوی دیگر درخواست تایید موجب افزایش هزینه هاست و گاهی اوقات به مذاق دولتها خوش نمی آید، چرا که اعتبار خود آنها زیر سؤال می رود و ممکن است از بانک دیگر درخواست تایید اعتبار را ننمایند و با این درخواست فروشنده مخالفت نمایند. در اینصورت ذینفع یا میتواند از انجام معامله منصرف شود و یا خود از تایید کننده و به هزینه خودش درخواست تایید را بنماید، که در صورت اجابت تایید مسکوت یا نهفته^{۶۳} نامیده می شود. در صورتی که تایید به درخواست بانک گشاینده انجام شود، نحوه تایید بانک تایید کننده با توجه به سطح روابط بین دو بانک ممکن است از اخذ پوشش نقدی کامل (با بهره) تا تایید بدون کارمزد صورت پذیرد.

خیلی اوقات فروشنده به بانک گشاینده اعتماد می نماید و درخواست تایید اعتبار را مطرح نمی نماید، اما اگر قرار باشد اعتبار به درخواست فروشنده و پذیرش بانک گشاینده توسط بانک دیگری تایید شود، حتما باید غیر قابل برگشت باشد تا بانک تایید کننده با آرامش خاطر آنرا تایید کند. مواد ۷ و ۸ در UCP600 به موضوع تایید اعتبار و نکات مهم در این زمینه می پردازد. بعلاوه، کد ۴۹ سیستم سوئیفت مربوط به این وجه از اعتبار می باشد.

اعتبار اسنادی قابل انتقال ۶۴

با پیشرفت تجارت و شکل گیری مناطق آزاد تجاری و الگوهای جدید تجارت، این نوع اعتبار از اهمیت خاصی برخوردار می باشد. گاهی اوقات فروشنده یا ذینفع اول که اعتبار در واقع برای او باز می شود، خود یک واسطه بوده و کالا را از فرد یا افراد دیگری خریداری نموده است. بعنوان مثال یک تاجر ایرانی از تاجری در امارات متحده مقدار ۳۰۰۰ تن گندم خرید نماید و تاجر اماراتی که خود قادر به تولید و تهیه این مقدار گندم نیست از تاجر و حتی کشورهای دیگر این کالا را خریداری می نماید. به جای اینکه بخواهد اعتبار جداگانه ای برای فروشنده اصلی باز نماید و از هزینه ها و بوروکراسی آن اجتناب نماید، از خریدار اصلی می خواهد که اعتبار قابل انتقال گشایش نماید. در اینصورت فروشنده واسطه می تواند بخشی از مبلغ اعتبار را بعد از کسر سود خود به فروشنده اصلی منتقل نماید. البته فروشنده یا فروشنندگان اصلی برای خریدار مشخص نمی شوند.

۶۲ Confirmed irrevocable L/C

۶۳ Silent confirmation

۶۴ Transferable L/C

بنا بر مطالب فوق و بر اساس ماده ۳۸ UCP600 در اعتبارات قابل انتقال، ذینفع می

تواند از بانک درخواست نماید تا کل یا قسمتی از اعتبار را به یک یا چند ذینفع جدید انتقال دهد که در اینصورت بانک(ابلاغ کننده)، بانک انتقال دهنده نیز می باشد. اعتبار اسنادی قابل انتقال از لحاظ ترم پرداخت دیداری است. در صورتی که در اعتبار ذکر نشود، ذینفعان ثانویه مجاز به انتقال اعتبار به شخص ثالث نیستند و هزینه انتقال اعتبار بر اساس بند ج ماده ۳۸ به عهده ذینفع اعتبار می باشد.

طبق بند ز ماده ۳۸ اعتبار منتقل شده باید به نحو درستی کلیه شرایط اعتبار مادر از جمله تایید اعتبار (در صورت وجود) را منعکس نماید، به استثناء مبلغ اعتبار، تاریخ انقضاء، مهلت ارایه اسناد، و آخرین تاریخ یا دوره حمل. طبعاً مبلغ منتقل شده کمتر از مبلغ اعتبار اصلی بوده و تاریخ های فوق نیز قبل از تاریخ های مذکور برای اعتبار اصلی می باشد تا واسطه بتواند به موقع اسناد را تهیه و برای خریدار اصلی ارسال نماید.

طبق بند د ماده ۳۸ حمل یا برداشت تدریجی یا حمل بدفعات^{۶۵} در این نوع اعتبار مجاز می باشد.

بنا بر مطالب فوق قابل انتقال بودن اعتبار اسنادی مجوزی است برای ذینفع جهت انتقال تمام یا بخشی از اعتبار به ذینفع دوم^{۶۶}. قابل ذکر است در این اعتبار تنها بانک گشایش کننده دارای تعهد پرداخت می باشد.

این روش به نفع فروشنده واسطه است ولی چون بانک ابلاغ کننده تعهد پرداخت ندارد فروشنده اصلی با ریسک عدم دریافت روبروست. در متن اعتبار اگر کلمات assignable, fractionable, transmissible و یا divisible به جای Transferable ذکر شود اعتبار قابل انتقال تلقی نمی شود، لذا حتما باید کلمه Transferable قید گردد.

اعتبار اسنادی انکایی ۶۷

همانند حالت قبل گاهی اوقات فروشنده خود واسطه است و کالا را از تولید کننده یا فروشنده دیگری خریداری می کند. بعلاوه ممکن است بدلائل مختلف از جمله قوانین بانکی یکی از کشورها، عدم موافقت خریدار اصلی و یا بانک وی در گشایش اعتبار قابل انتقال و یا دلایل دیگر فروشنده واسطه مجبور به گشایش اعتبار مجزای دیگری در همان بانک ابلاغ کننده و به نفع فروشنده اصلی شود. در این حالت ذینفع با وثیقه قرار دادن اعتبار اسنادی ابلاغ شده از بانک تعیین شده درخواست می نماید تا اعتبار اسنادی دیگری به نفع شخص دیگری که فروشنده اصلی می باشد باز نماید. بدیهی است در اینجا دو اعتبار مجزا وجود دارد و ارتباط دو اعتبار تنها در این است که اعتبار اول که به نفع فروشنده واسطه گشایش شده است، وثیقه گشایش اعتبار دوم می باشد و فروشنده واسطه نیازی به تهیه و ارایه وثیقه دیگری به بانک ابلاغ کننده اعتبار اول که قرار است نقش گشایش کننده اعتبار دوم را نیز بازی کند را ندارد. هر چند در مقررات بین المللی اشاره ای به اینگونه اعتبار نشده است، اما در صورتی که بانک گشایش کننده اول بانک معتبری باشد بانک ابلاغ کننده اعتبار اول به راحتی و بدون نیاز به اخذ وثیقه و بر مبنای اعتماد به اعتبار بانک اول، اقدام به گشایش اعتبار دوم می نماید. قابل ذکر است این نوع اعتبار در کشورهای مختلف جهان مورد استفاده قرار می گیرد.

۶۵ Partial shipment

۶۶ Subcontractor

۶۷ Back to back L/C)

اعتبار اسنادی متقابل^{۶۸} همانند اعتبار اتکایی است، با این تفاوت که ذینفع اعتبار اول نزد بانک دیگری غیر از بانک تعیین شده اعتبار جدید را گشایش می‌کند.

اعتبار اسنادی تنخواه یا گردان^{۶۹}

گاهی اوقات دو طرف یک معامله ممکن است یک کالای خاص را در دوره زمانی مشخص و با شرایط ثابت به کرات معامله نمایند. بعنوان مثال یک شرکت تولیدی فرش ماشینی ایران بصورت مداوم در طول سال چندین بار نخ اکریلیک که از مواد اولیه تولید فرش می‌باشد را از یک شرکت آلمانی خرید می‌کند. جنس نخ، قیمت، روش حمل و دیگر شرایط معامله در طول سال هیچ تغییری نمی‌کند و روش پرداخت نیز اعتبار اسنادی می‌باشد. خریدار ایرانی می‌تواند چندین بار در طول سال و برای هر بار خرید به بانک مراجعه نموده و به تعداد دفعات خرید اقدام به گشایش اعتبار های مجزا نماید. طبیعتاً هر بار که فروشنده کالا را حمل و اسناد را به بانک تحویل دهد می‌تواند پول خود را دریافت کند. در چنین شرایطی خریدار می‌تواند به جای گشایش اعتبارات متعدد و مجزا، یک بار به بانک مراجعه نموده و یک اعتبار گردش باز نموده و چندین بار از منافع آن بهره‌مند می‌شود. این اعتبار اسنادی با مبلغی مشخص در بانک گشایش می‌شود و به بانک ابلاغ‌کننده (پرداخت‌کننده) اجازه می‌دهد تا به دفعات مختلف در برابر دریافت اسناد حمل از ذینفع تا مبلغ مشخصی پرداخت کند و مجدداً اعتبار را شارژ نماید. بنابر این در این اعتبار پس از هر بار استفاده ذینفع از اعتبار، و ارایه اسناد به مبلغ اعتبار، اعتبار اولیه افزایش می‌یابد در واقع بدون احتیاج به افتتاح یا اصلاح اعتبار جدید، اعتبار موجود خود به خود تجدید میشود. در مقررات بین‌المللی اشاره‌ای به اینگونه اعتبار نشده است. این نوع اعتبار حاوی ترم پرداخت دیداری می‌باشد. به لحاظ بار ارزی تعداد دفعات تجدید و تراکمی یا غیرتراکمی بودن اعتبار در متن آن مشخص می‌شود. این موضوع نشان می‌دهد که آیا ذینفع میتواند از مبلغ کسری در دفعه یا دفعات بعد استفاده نماید یا خیر. چنانچه اعتبار اسنادی گردان تراکمی باشد به ذینفع اجازه داده می‌شود که از کسری در دفعه بعد استفاده نماید، لیکن اگر غیر تراکمی باشد چنین مجوزی به ذینفع داده نمی‌شود. برای توضیح بیشتر مثال فوق بصورت مفصل تر مورد بررسی قرار می‌گیرد. فرض می‌شود که تولیدکننده ایرانی فرش در سال مقدار ۱۰۰۰ تن نخ نیاز دارد. اما با توجه به هزینه‌های انبارداری و دیگر هزینه‌ها بر اساس سیستم کنترل موجودی شرکت بهتر است این مقدار در چهار محموله ۲۵۰ تن به کشور وارد شود. در صورتی که از اعتبار گردش استفاده شود، خریدار تقاضای گشایش اعتباری به مبلغ مورد نیاز برای ۲۵۰ تن نخ را به بانک می‌دهد و هر بار که محموله می‌رسد، اعتبار تسویه شده و خود به خود برای دفعه بعد تجدید می‌شود. از سوی دیگر در متن اعتبار برای فروشنده مشخص شده است که هر سه ماه یکبار باید کالا را حمل نماید. در مثال مطرح شده فرض می‌شود فروشنده سه ماهه اول و دوم مقدار مورد نیاز را تهیه و در زمان مقرر برای خریدار ارسال می‌کند. در سه ماه سوم بدلیل خاصی موفق به تهیه و ارسال کالا برای خریدار نمی‌شود. در این حالت، در صورتی که اعتبار تراکمی باشد، فروشنده می‌تواند در سه ماهه چهارم سال به میزان ۵۰۰ تن یا سهمیه دو فصل، کالا را برای خریدار ارسال نماید. در صورتی که اعتبار غیر تراکمی باشد فروشنده مذکور بعد از گذشت مهلت سه ماهه سوم دیگر نمیتواند سهمیه مربوط به آن زمان را

^{۶۸} Counter credit

^{۶۹} Revolving L/C

ارسال نماید و معامله مربوط به ۲۵۰ تن سه ماهه سوم لغو شده در نظر گرفته می شود، و فروشنده در سه ماهه چهارم صرفاً می تواند مقدار ۲۵۰ تن مربوط به همین دوره را ارسال نماید.

اعتبار اسنادی با عبارت یا شرط قرمز ۷۰

بر اساس مطالب فوق و طبق ماهیت اصلی اعتبار که ایجاد اطمینان برای طرفین بود، وجه اعتبار قاعدتاً زمانی به ذینفع یا فروشنده پرداخت می شود که بانک معامله کننده بر اساس اسناد ارائه شده از سوی وی به این نتیجه میرسد که تعهداتش را بصورت کامل انجام داده است. یعنی فروشنده تنها بعد از تهیه، بسته بندی و ارسال کالا و تهیه سند های لازم و ارائه به بانک می تواند پول خود را دریافت نماید. اما گاهی اوقات فروشنده حتی قبل از تولید کالا به دلایل خاصی از جمله نیاز مالی تقاضا دارد بخشی از مبلغ معامله را بصورت پیش پرداخت بگیرد. در این صورت طرفین می توانند از اعتبار ماده قرمز استفاده نمایند. این اعتبار به فروشنده اجازه میدهد تا در قبال ارائه رسید، پیش از حمل و یا ارائه مدارک حمل به بانک، بخشی از مبلغ مندرج در اعتبار را دریافت دارد. بر اساس قوانین بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در صورتی که اینگونه اعتبار نزد بانک های ایرانی گشایش شود باید به میزان پیش پرداخت ضمانتنامه بانکی پیش پرداخت از بانک ابلاغ کننده دریافت گردد. ممکن است فروشنده پیش پرداخت را دریافت نموده و برای انجام تعهدات خود اقدامی ننماید. بنابراین باید یک بانک معتبر که اغلب اوقات همان بانک ابلاغ کننده باشد در قبال وجه پرداخت شده یک ضمانتنامه بانکی پیش پرداخت صادر نموده و برای خریدار یا بانک وی ارسال نماید. بدیهی است بانک صادر کننده ضمانتنامه نیز برای پوشش ریسک خود جهت صدور این ضمانتنامه از فروشنده وثیقه کافی دریافت می کند. این اعتبار طبیعتاً بصورت نقدی گشایش می شود. علت این نام گذاری آن است که اوایل استفاده از این اعتبار بانک گشایش کننده برای جلب توجه بانک ابلاغ کننده، آن شرط از متن اعتبار که به مقدار وجه پیش پرداخت به ذینفع اشاره داشت را با جوهر قرمز می نوشت و از آن به بعد به اعتبار ماده قرمز معروف شد. هر چند در حال حاضر با استفاده از سیستم سوئیفت دیگر مرکب قرمز مورد استفاده قرار نمی گیرد، اما همچنان این اسم مورد استفاده قرار می گیرد.

مجموعه قوانین و مقررات متحد الشكل اعتبارات اسنادی UPC600

ماده ۱ - کاربرد مقررات

Article 1 : Application of UCP : UCP

- مقررات متحدالشکل اعتباراسنادی ، تجدید نظر سال ۲۰۰۷ ، نشریه شماره ۶۰۰ اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) مقرراتی است که اگر شمول آن در اعتبار درخواست شده باشد، درمورد هر اعتبار اسنادی (اعتبار) (از جمله اعتباراسنادی ضمانتی (Stand-by) ، تا حدی که قابل اعمال است) لازم الاجراء است . این مقررات برای همه طرف های ذیربط الزام آور است مگر اینکه صریحا" در شرایط اعتبار اصلاح یا مستثنی شده باشد.

ماده ۲- تعاریف :

ARTICLE 2: DEFINITIONS

از نظر این مقررات :

- **بانک ابلاغ کننده:** یعنی بانکی که اعتباررا بنابه درخواست بانک گشاینده ابلاغ می کند.
- **درخواست کننده:** یعنی طرفی که اعتبار بنابه درخواست وی گشایش شده است .
- **روز بانکی:** یعنی روزی که در آن روز بانک معمولا" برای انجام عملیات بانکی تحت این مقررات باز است .
- **ذی نفع:** یعنی طرفی که اعتبار به نفع وی گشایش شده است .
- **ارایه مطابق:** یعنی ارایه ای که با مفاد شرایط اعتبار، مواد معمول این مقررات و استانداردهای بین المللی عملیات بانکی مطابقت دارد.
- **تائید:** یعنی تعهد قطعی بانک تائیدکننده ، افزون بر تعهد بانک گشاینده ، برای پذیرش پرداخت یا معامله اسنادی که مطابق با شرایط اعتبار ارائه شده باشد.
- **بانک تائید کننده:** یعنی بانکی که بنابه درخواست یا مجوز بانک گشاینده تائید خود را بر اعتبار می افزاید.
- **اعتبار:** یعنی هرگونه ترتیباتی ، به هرنام یا توصیفی ، که در بر گیرنده تعهد قطعی و برگشت ناپذیر بانک گشاینده نسبت به پذیرش پرداخت اسناد ارائه شده طبق شرایط اعتبار است .
- **پذیرش پرداخت:** یعنی
الف) پرداخت دیداری اگر اعتبار در مقابل پرداخت دیداری قابل استفاده است .
ب) ایجاد تعهد پرداخت مدت دار و پرداخت وجه اعتبار در سررسید اگر اعتبار درمقابل پرداخت مدت دارقابل استفاده است .
ج) پذیره نویسی برات صادره توسط ذی نفع و پرداخت وجه آن در سررسید اگر اعتبار درمقابل پذیره نویسی قابل استفاده است .
- **بانک گشاینده:** یعنی بانکی که بنابه تقاضای درخواست کننده یا از طرف خود اعتبار را می گشاید.
- **معامله اسناد:** یعنی خرید برات (صادره به عهده بانک دیگری به غیرازبانک مقرر) و یا اسناد ارایه شده مطابق شرایط اعتبار توسط بانک مقرر، اعم از اینکه پرداخت به موقع به ذی نفع انجام یا پیش ازروز بانکی تعیین شده در پوشش وجه ، واقع شود.

- **بانک تعیین شده** : یعنی بانکی که اعتبار نزد آن بانک یا هربانکی قابل استفاده است .
- **ارائه** : یعنی تحویل اسناد تحت شرایط یک اعتبار به بانک گشاینده اعتبار یا بانک تعیین شده یا اسناد ارائه شده می باشد.
- **ارائه کننده** : یعنی ذی نفع ، بانک یا طرف دیگری که اسناد را ارائه می کند.

ماده ۳- تفاسیر / مفاهیم:

ARTICLE 3 INTERPRETATIONS

از نظر این مقررات :

- واژه های مفرد می تواند شامل حالت جمع و واژه های جمع شامل حالت مفرد آن نیز می گردد.
- "اعتبار" برگشت ناپذیر تلقی می گردد حتی اگر اشاره ای به این موضوع نشده باشد.
- امضاء اسناد می تواند به صورت دستنویس ، فاکس ، پرفراژ شده ، مهر ، نشانه یا هرگونه روش تصدیق الکترونیکی و مکانیکی دیگری باشد.
- درخواست سند تصدیق ، بازبینی یا گواهی شده یا نظایر آن ، با امضاء علامت یا الصاق برچسب بر روی سند اجابت شده تلقی می گردد.
- شعبه های یک بانک در کشورهای مختلف بعنوان بانکهای مجزا تلقی می شود.
- اصطلاحاتی از قبیل "درجه یک" ، "مشهور" ، "واجد شرایط" ، "مستقل" ، "رسمی" ، "ذیصلاح" یا "محلی" که برای توصیف صادرکننده یک سند بکار می رود امکان صدور سند توسط هرکسی به غیر از ذی نفع اعتبار را مجاز می کند.
- به لغاتی نظیر "فوری" ، "بلادرنگ" یا "هرچه زودتر" ترتیب اثر داده نخواهد شد مگر اینکه کاربرد آن در سند خاصی الزامی باشد.
- واژه "در یا حدود" یا نظایر آن چنین تفسیر می شود که واقعه ای ظرف مدت ۵ روز تقویمی قبل تا ۵ روز تقویمی بعد از تاریخ مورد نظر، شامل تاریخ شروع و خاتمه عملیات ، رخ دهد.
- واژگان "به" ، "تائینکه" ، "تا" ، "از" و "بین" اگر بعنوان "دوره حمل" بکار رود شامل تاریخ ذکر شده می گردد "و" لغات "قبل از" و "بعداز" شامل تاریخ ذکر شده نمی گردد.
- واژگان "از" و "بعداز" هنگامیکه برای تعیین تاریخ سررسید بکار رود شامل تاریخ ذکر شده نمی گردد .
- واژگان "نیمه اول" و "نیمه دوم" یک ماه به ترتیب به عنوان "روز اول تا پانزدهم" و "روز شانزدهم تا پایان ماه" تلقی می شود.
- واژگان "آغاز" ، "نیمه" ، "پایان ماه" به ترتیب به عنوان "روزاول تا دهم" ، "روز یازدهم تا بیستم" و "روز بیست و یکم تا پایان ماه" شامل کلیه تاریخ های ذکر شده تلقی می شود.

ماده ۴- اعتبارات در مقابل قراردادها:

ARTICLE 4: CREDITS V. CONTRACTS

- اعتبار بنابه ماهیت خود معامله ای جدا از قرارداد فروش یا سایر قراردادهایی که مبنای گشایش اعتبار قرار می گیرند. قراردادهای مبنای اعتبار به هیچ وجه ارتباطی به بانکها نداشته و تعهدی برای آنها ایجاد نمی کند، حتی اگر در اعتبار هرگونه اشاره ای به اینگونه قراردادها شده باشد . در نتیجه تعهد بانک نسبت به پذیرش پرداخت ، معامله یا انجام هر تعهد دیگری تحت اعتبار تابع ادعاها یا دفاعیات درخواست کننده اعتبار که ناشی از روابط وی با بانک گشاینده یا ذی نفع است نخواهد بود.

- ذی نفع اعتبار تحت هیچگونه شرایطی نمی تواند از روابط قراردادی موجود بین بانکها یا بین بانک گشاینده و درخواست کننده اعتبار بهره مند شود.
- بانک گشاینده باید درخواست کننده اعتبار را از الحاق نسخه ای از قرارداد، پروفرما یا اسنادی شبیه به آن بعنوان جزء تفکیک ناپذیر اعتبار منصرف کند.

ماده ۵- اسناد در مقابل کالا / خدمات / عملکردها:

SERVICES OR PERFORMANCE, ARTICLE 5 DOCUMENTS V. GOODS

- بانکها براساس اسناد عمل می کنند و نه کالا، خدمات یا عملکرد مرتبط با اسناد

ماده ۶- قابل استفاده بودن اعتبار، تاریخ انقضاء و محل ارائه اسناد:

AND PLACE FOR PRESENTATION ARTICLE 6 AVAILABILITY, EXPIRY DATE

- الف) اعتبار باید مشخص کند که نزد کدام بانک قابل استفاده است یا حاکی از آن باشد که اعتبار نزد هر بانکی قابل استفاده است. اعتباری که نزد بانک تعیین شده قابل استفاده است نزد بانک گشاینده نیز قابل استفاده است.
- ب) اعتبار باید مشخص کند که آیا در مقابل پرداخت دیداری، پرداخت مدت دار، قبولی یا معامله قابل استفاده است.
- ج) اعتبار نباید به نحوی گشایش شود که در مقابل برات صادره بعهده درخواست کننده اعتبار قابل استفاده باشد.
- د) ۱- اعتبار باید دارای تاریخ انقضاء جهت ارائه اسناد باشد. تاریخ انقضاء اعتبار برای پذیرش یا معامله اسناد به معنای تاریخ انقضاء جهت ارائه اسناد تلقی می گردد.
- ۲- محل بانکی که اعتبار نزد آن قابل استفاده است محل ارائه اسناد نیز تلقی می گردد. محل ارائه اسناد تحت اعتباری که نزد هر بانکی قابل استفاده است محل هر بانک است. محل ارائه اسناد در بانکی غیر از بانک گشاینده اضافه بر محل بانک گشاینده است.
- ه) به جزء آنچه که در بند الف ماده ۲۹ درج شده، ارائه اسناد بوسیله ذی نفع یا از طرف ذی نفع باید قبل از تاریخ انقضاء اعتبار باشد.

ماده ۷- تعهدات بانک گشاینده:

ARTICLE 7 ISSUING BANK UNDERTAKING

- الف) به شرط اینکه اسناد مقرر به بانک تعیین شده یا بانک گشاینده ارائه شود و اسناد مذکور مطابق با شرایط اعتبار باشد، بانک گشاینده در صورتی ملزم به پذیرش پرداخت است که:
  ۱. اعتبار در مقابل پرداخت دیداری، مدت دار یا قبولی اسناد قابل استفاده باشد.
  ۲. اعتبار در مقابل پرداخت دیداری نزد بانک تعیین شده قابل استفاده باشد و بانک مذکور از پرداخت وجه خودداری کند
  ۳. اعتبار در مقابل پرداخت مدت دار نزد بانک تعیین شده قابل استفاده باشد و بانک مذکور از تعهد پرداخت مدت دار و یا علی‌رغم تعهد پرداخت از پرداخت وجه در سررسید مقرر خودداری کند.
  ۴. اعتبار در مقابل قبولی نزد بانک تعیین شده قابل استفاده باشد و بانک تعیین شده از قبولی برات صادره بعهده خویش خودداری و یا علی‌رغم قبولی برات از پرداخت وجه در سررسید مقرر خودداری کند.
  ۵. اعتبار در مقابل معامله نزد بانک تعیین شده قابل استفاده باشد و بانک تعیین شده از معامله خودداری کند.
- ب) بانک گشاینده از تاریخ گشایش اعتبار تعهد برگشت ناپذیر پذیرش پرداخت را دارد.

- ج) بانک گشاینده متعهد به پوشش وجه به بانک تعیین شده ای است که نسبت به پذیرش پرداخت یا معامله اسناد ارائه شده طبق شرایط اعتبار اقدام و اسناد مذکور را به بانک گشاینده ارسال نموده است .
- ✓ پوشش وجه اسناد ارائه شده مطابق با شرایط اعتبار تحت اعتباری که در مقابل قبولی یا پرداخت مدت دار قابل استفاده است ، در سررسید الزامی است ، اعم از اینکه بانک تعیین شده قبل از سررسید نسبت به پیش پرداخت یا خرید اسناد تعیین شده مستقل از تعهد بانک گشاینده در مقابل ذی نفع است . اقدام نموده باشد. تعهد بانک گشاینده نسبت به پوشش وجه اعتبار نزد بانک

ماده ۸- تعهد بانک تأیید کننده:

ARTICLE 8: CONFIRMING BANK UNDERTAKING

- الف) بشرط آنکه اسناد مقرر به بانک تأیید کننده یا هر بانک تعیین شده دیگری ارایه و مطابقت آنها شرایط اعتبار رعایت شده باشد، بانک تأیید کننده باید:
  ۱. تحت شرایط زیر نسبت به پذیرش پرداخت اقدام کند.
    - ✚ الف) اگر اعتبار برای پرداخت دیداری ، پرداخت مدت دار یا قبولی نزد بانک تأیید کننده قابل استفاده باشد.
    - ✚ ب) اگر اعتبار برای پرداخت دیداری نزد بانک تعیین شده دیگری قابل استفاده باشد و بانک تعیین شده مذکور نپردازد.
    - ✚ ج) اگر اعتبار برای پرداخت مدت دار نزد بانک تعیین شده دیگری قابل استفاده باشد و بانک تعیین شده مذکور از تعهد پرداخت مدت دار خودداری و یا علی‌رغم قبول تعهد پرداخت مدت دار در سررسید نپردازد.
    - ✚ د) اگر اعتبار برای قبولی نزد بانک تعیین شده دیگری قابل استفاده باشد و بانک تعیین شده مذکور از قبول برات صادره به عهده بانک خودداری یا علی‌رغم قبول برات صادره به عهده بانک در سررسید نپردازد.
    - ✚ ه) اگر اعتبار برای معامله اسناد نزد بانک تعیین شده دیگری قابل استفاده باشد و بانک تعیین شده مذکور اسناد را معامله نکند.
  ۲. اگر اعتبار برای معامله اسناد نزد بانک تأیید کننده قابل استفاده باشد ، نسبت به معامله اسناد، بدون حق رجوع ، اقدام کند.
- ب) بانک تأیید کننده از زمان افزودن تأییدیه خود به اعتبار، به صورت برگشت ناپذیر ملزم به پذیرش پرداخت یا معامله اسناد است.
- ج) بانک تأیید کننده ملزم به پوشش بانک تعیین شده دیگری است که نسبت به پذیرش پرداخت یا معامله اسناد مطابق با شرایط اعتبار اقدام و اسناد مذکور را به بانک تأیید کننده ارسال نموده است .
- پوشش وجه اسناد ارائه شده ، مطابق شرایط اعتبار، تحت اعتباری که برای قبولی یا پرداخت مدت دار قابل استفاده است در سررسید الزامی است ، اعم از اینکه بانک تعیین شده دیگر قبل از سررسید نسبت به پیش پرداخت یا خرید اسناد اقدام نموده باشد. تعهد بانک تأیید کننده نسبت به پوشش وجه نزد بانک تعیین شده دیگر مستقل از تعهد بانک تأیید کننده در مقابل ذی نفع است .
- و) اگر بانکی از طرف بانک گشاینده اعتبار مجاز یا درخواست شده باشد تا اعتباری را تأیید کند اما بانک مذکور حاضر به تأیید اعتبار نباشد، باید بدون تاخیر مراتب را به بانک گشاینده اطلاع دهد یا اعتبار را بدون تأیید ابلاغ کند.

ماده ۹- ابلاغ اعتبارات و اصلاحیه های مربوط:

AMENDMENTS ARTICLE 9: ADVISING OF CREDITS AND

- الف) اعتبار هرگونه اصلاحیه اعتبار ممکن است بوسیله بانک ابلاغ کننده به ذی نفع ابلاغ شود. بانک ابلاغ کننده ای که بانک تأیید کننده نباشد، اعتبار هرگونه اصلاحیه را بدون اینکه تعهدی در پذیرش پرداخت یا معامله اسناد داشته باشد ابلاغ می کند.
- ب) بانک ابلاغ کننده با ابلاغ اعتبار یا اصلاحیه ، اصالت ظاهری اعتبار یا اصلاحیه را احراز کرده و اذعان دارد که ابلاغیه بدرستی منعکس کننده مواد و شرایط اعتبار یا اصلاحیه دریافت شده است .
- ج) بانک ابلاغ کننده ممکن است از خدمات بانک دیگری (بانک ابلاغ کننده دوم) برای ابلاغ اعتبار یا اصلاحیه استفاده کند. بانک ابلاغ کننده دوم با ابلاغ اعتبار یا اصلاحیه اصالت ظاهری اعتبار را احراز کرده و اذعان دارد که ابلاغیه به درستی منعکس کننده مواد و شرایط اعتبار یا اصلاحیه دریافت شده است .
- د) بانکی که از خدمات یک بانک ابلاغ کننده یا بانک ابلاغ کننده دوم برای اعتبار استفاده می کند باید از خدمات همان بانک برای ابلاغ هرگونه اصلاحیه نیز استفاده کند.
- ه) اگر بانکی که از وی درخواست شده نسبت به ابلاغ اعتبار یا اصلاحیه ای اقدام کند تصمیم به عدم ابلاغ اعتبار یا اصلاحیه بگیرد باید بدون تاخیر مراتب را به بانکی که دستورات اعتبار، اصلاحیه یا ابلاغیه را از آن دریافت کرده اعلام نماید.
- و) اگر بانکی که از وی درخواست ابلاغ اعتبار یا اصلاحیه ای شده نتواند اصالت ظاهری اعتبار، اصلاحیه یا اطلاعیه را اثبات کند باید بدون تاخیر مراتب را به بانکی که دستورات مذکور را از آن دریافت کرده اطلاع دهد. به هر حال اگر بانک ابلاغ کننده یا بانک ابلاغ کننده دوم تصمیم به ابلاغ اعتبار یا اصلاحیه بگیرد، باید به ذی نفع یا بانک ابلاغ کننده دوم اطلاع دهد که قادر به تشخیص اصالت ظاهری اعتبار، اصلاحیه یا ابلاغیه نبوده است .

ماده ۱۰ - اصلاحیه ها:

ARTICLE 10 AMENDMENTS

- الف) به جزء در مواردی که در ماده ۳۸ تصریح شده اعتبار نمی تواند بدون موافقت بانک گشاینده ، بانک تأیید کننده (در صورت وجود) و ذی نفع اصلاح و یا باطل شود.
- ب) بانک گشاینده از زمان صدور اصلاحیه نسبت به اصلاحیه های صادره تعهد برگشت ناپذیر دارد. بانک تأیید کننده ممکن است تأیید خود را به اصلاحیه اعتبار نیز تعمیم دهد و در این صورت از زمان ابلاغ اصلاحیه تعهد برگشت ناپذیر دارد. به هر حال بانک تأیید کننده می تواند از افزودن تأیید خود به اصلاحیه ای خودداری کند که در این صورت باید مراتب را بدون تاخیر به بانک گشاینده و ذی نفع اطلاع دهد.
- ج) مواد و شرایط اعتبار اصلی (یا اعتباری که شامل اصلاحیه های پذیرفته شده پیشین است) تا زمانی که ذی نفع پذیرش خود را به بانکی که اصلاحیه مذکور را ابلاغ کرده اعلام کند به قوت خود برای وی باقی خواهد ماند. ذی نفع باید مراتب پذیرش یا رد اصلاحیه ای را اعلام کند. در صورت کوتاهی

ذی نفع از ابلاغ چنین اعلامیه ای ، ارائه اسنادی که شرایط آن با اعتبار و اصلاحیه ای که هنوز پذیرفته نشده انطباق داشته باشد به معنای اعلام پذیرش اصلاحیه مذکور توسط ذی نفع است و اعتبار از این زمان اصلاح شده تلقی خواهد شد.

- (د) بانکی که اصلاحیه اعتبار را ابلاغ می کند باید به بانک دریافت کننده اصلاحیه اطلاع دهد که مراتب پذیرش یا رد اصلاحیه را اعلام نماید.
- (ه) پذیرش بخشی از اصلاحیه مجاز نیست و به منزله رد اصلاحیه تلقی خواهد شد
- (و) درج شرطی در اصلاحیه مبنی بر اینکه اصلاحیه مذکور لازم الاجراء خواهد بود مگر اینکه ظرف مدت زمان مشخصی توسط ذی نفع رد شود نادیده انگاشته می شود.
- تبصره : قبول یا عدم قبول اصلاحیه توسط فروشنده از نظر زمانی ، تا زمان آخرین حمل مقرر شده می باشد.

ماده ۱۱ - اعتبارات و اصلاحیه های مخابره شده از راه دور و پیش آگهی:

TELETRANSMITTED AND PRE-ADVISED CREDITS AND AMENDMENTS ARTICLE 11

- الف (مخابره رمزدار متن اعتبار یا اصلاحیه به منزله اعتبار یا اصلاحیه موثر است و هر گونه تأییدیه کتبی پیرو آن نادیده انگاشته می شود.
- ✓ اگر متن مخابره شده بیانگر عبارت " جزئیات متعاقباً ارسال خواهد شد " (یا عباراتی شبیه آن) باشد یا قید کند که شرایط پادار شدن اعتبار یا اصلاحیه ، تأییدیه کتبی است در این صورت متن مخابره شده به عنوان مدرک موثر اعتبار یا اصلاحیه تلقی نخواهد شد. بانک گشاینده باید بدون تاخیر نسبت به گشایش اعتبار یا اصلاحیه پادار که تناقضی با متن مخابره شده نداشته باشد اقدام کند.
- ب (ابلاغ مقدماتی گشایش اعتبار یا صدور اصلاحیه (پیش آگهی) فقط زمانی توسط بانک گشاینده ارسال خواهد شد که بانک گشاینده حاضر به صدور اعتبار یا اصلاحیه پادار مربوط باشد . بانک گشاینده با ارسال پیش آگهی به نحوی برگشت ناپذیر ملزم به گشایش اعتبار یا اصلاحیه پادار، بدون تاخیر وبدون مغایرت با متن پیش آگهی است .

ماده ۱۲ - تعیین بانک:

ARTICLE 12 NOMINATION

- الف (به جزء در مواردی که بانک کارگزار تعیین شده همان بانک تأیید کننده است ، مجوز انجام معامله یا قبولی اسناد هیچگونه الزام و تعهدی برای بانک تعیین شده نسبت به پذیرش پرداخت یا معامله اسناد ایجاد نمی کند، مگر مواردی که به روشنی توسط بانک کارگزار تعیین شده پذیرفته و در مکاتبات با ذی نفع صریح شده باشد.
- ب (بانک گشاینده با تعیین یک بانک دیگر جهت قبولی برات یا پذیرش تعهد پرداخت مدت دار، این بانک را مجاز به پیش پرداخت یا خرید برات قبول شده یا پذیرش تعهد پرداخت مدت دار می نماید.

- ج (دریافت یا بررسی و ارسال اسناد توسط بانک تعیین شده که بانک تأیید کننده اعتبار نباشد ، بانک مذکور را متعهد به قبولی یا معامله یا پذیرش پرداخت نمی کند.

ماده ۱۳- ترتیبات پوشش پرداخت بین بانکی :

ARRANGEMENTS ARTICLE 13 BANK-TO-BANK REIMBURSEMENT

- الف (اگر در اعتباری درخواست پوشش وجه توسط بانک تعیین شده (بانک مطالبه کننده) از طرف دیگر (بانک پوشش دهنده) مقرر گردد، باید در شرایط اعتبار قید شود که این ترتیبات تابع مقررات معتبر پوشش پرداخت بین بانکی اتاق بازرگانی بین در تاریخ صدور اعتبار است .
- ب (اگر در اعتبار اشاره ای به مقررات پوشش پرداخت بین بانکی اتاق بازرگانی بین المللی نشده باشد روش زیر قابل اعمال است :
  - ✚ بانک گشاینده باید اجازه پوشش پرداخت را، مطابق نحوه قابل استفاده بودن اعتبار، به بانک پوشش دهنده اعلام کند. اجازه پوشش نباید دارای تاریخ انقضاء باشد.
  - ✚ بانک مطالبه کننده وجه، ملزم به ارائه گواهی مطابقت اسناد با شرایط اعتبار به بانک پوشش دهنده نیست.
  - ✚ هر گونه بهره و هزینه ناشی از عدم پوشش اولین مطالبه مطابق مواد و شرایط اعتبار از بانک پوشش دهنده به عهده بانک گشایش کننده اعتبار خواهد بود.
  - ✚ هزینه های بانک پوشش دهنده به حساب بانک گشاینده است. به هر حال اگر هزینه های پوشش پرداخت به عهده ذی نفع باشد بانک گشاینده مسئول درج این موضوع در اجازه پوشش و شرایط اعتبار است . در صورتی که هزینه های بانک پوشش دهنده به حساب ذی نفع باشد، این هزینه ها از مبلغ مطالبه شده توسط بانک مطالبه کننده به هنگام پوشش کسر خواهد شد. اگر پرداخت پوشش داده نشود، هزینه های بانک پوشش دهنده به عهده بانک گشاینده است .
- ج (در مواقعی که بانک مطالبه کننده وجه اسناد را از بانک پوشش دهنده دریافت نکرده باشد بانک گشاینده اعتبار از هیچیک از تعهدات خود نسبت به پوشش وجه مبری نخواهد شد.

ماده ۱۴- ضوابط بررسی اسناد:

ARTICLE 14 STANDARDS FOR EXAMINATION OF DOCUMENTS

- الف (بانک کارگزار و یا تعیین شده بانک تأیید کننده ، در صورت وجود، هم چنین بانک گشاینده باید اسناد ارائه شده را بررسی و صرفاً " براساس صورت ظاهر اسناد مشخص کنند که آیا اسناد ارائه شده مطابق با شرایط اعتبار به نظر می رسند یا خیر.
- ب (بانک کارگزار و یا تعیین شده ، بانک تأیید کننده ، در صورت وجود، هم چنین بانک گشاینده هر یک حداکثر به مدت ۵ روز بانکی بعد از روز ارائه اسناد فرصت دارند تا مشخص کنند که اسناد ارائه شده مطابق با شرایط اعتبار است . این مدت تمدید نمی شود یا تحت تاثیر اتفاقات روزانه اسناد یا روز بعد از آن و روز انقضاء اعتبار و یا آخرین روز ارائه اسناد قرا نمی گیرد.

- ج ( ) ارائه اسنادی که براساس مواد ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴ یا ۲۵ شامل یک یا چند نسخه اصل از سند حمل است باید توسط ذی نفع یا از طرف وی صورت گرفته و نباید دیرتر از ۲۱ روز تقویمی بعد از تاریخ حمل کالا، به شرحی که در این مقررات آمده باشد. به هر حال اسناد نباید یتر از تاریخ انقضاء اعتبار ارائه شود.
- د ( ) اطلاعات مندرج در اسناد هنگام تطبیق با متن اعتبار، خود اسناد و ضوابط بین المللی عملکرد بانکی نیازی به تطبیق بند به بند ندارد، ولی نباید تناقضی هم با خود اسناد، سایر اسناد تصریح شده در اعتبار یا اعتبار داشته باشد.
- ه ( ) در اسنادی به جزء سیاهه بازرگانی شرح کالا، خدمات یا عملکرد، در صورت درج، می تواند به صورت کلی بیان شود به نحوی که تناقضی با شرح آنها در اعتبار نداشته باشد.
- و ( ) اگر در اعتبار ارائه اسنادی به جزء سند حمل، سند بیمه یا سیاهه بازرگانی درخواست شده و صادر کننده یا متن آن مشخص نشده باشد، بانک ها اینگونه اسناد را به همان صورتی که ارائه شود خواهند پذیرفت به شرط اینکه محتویات سند حاکی از انجام وظایف مندرج در سند بوده و شود با مفاد بند "و" ماده ۱۴ تطبیق کند.
- ز ( ) سند ارائه شده به بانک که در شرایط اعتبار صدور آن درخواست نشده باشد نادیده انگاشته و ممکن است ره ارائه کننده سند مسترد شود.
- ح ( ) اگر اعتبار شامل شرطی باشد، بدون اینکه سند قابل ارائه ای برای تطبیق با این شرط درخواست شده باشد، بانکها فرض می کنند که چنین شرطی در اعتبار درج نشده و این شرط را ندیده می گیرند.
- ط ( ) تاریخ صدور سند می تواند پیش از تاریخ گشایش اعتبار باشد اما نباید به تاریخی پس از تاریخ ارائه اسناد صادر شود.
- ی ( ) درج آدرس ذی نفع و درخواست کننده اعتبار در هر یک از اسناد تصریح شده نیازی به همخوانی با آدرس های ذکر شده در شرایط اعتبار یا اسناد دیگر مقرر در اعتبار ندارد اما باید در همان کشور ذکر شده در شرایط اعتبار باشد. جزئیات تماس (فاکس، تلفن، آدرس پستی نظایر آن) ذکر شده به عنوان بخشی از آدرس ذی نفع یا درخواست کننده ندیده گرفته خواهد شد.
- به هر حال هنگامی که آدرس و جزئیات تماس درخواست کننده به عنوان بخشی از جزئیات گیرنده کالا یا طرف ابلاغ شونده مندرج در سند حمل طبق مواد ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴ یا ۲۵ مطرح است باید با آنچه که در شرایط اعتبار درج شده تطبیق نماید.
- ک ( ) لازم نیست فرستنده یا ارسال کننده کالا مندرج در هر یک از اسناد ذی نفع اعتبار باشد.
- ل ( ) سند حمل می تواند توسط هر شخصی به جزء حمل کننده، مالک، فرمانده یا اجاره کننده صادر شود. به شرط آنکه سند حمل با الزامات مندرج در مواد ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳ یا ۲۴ این مقررات تطبیق نماید.

ماده ۱۵- تطبیق اسناد با شرایط اعتبار:

ARTICLE 15 COMPLYING PRESENTATION

- الف) هنگامی که بانک گشاینده اسناد ارائه شده را منطبق با شرایط اعتبار تشخیص دهد باید اسناد را بپذیرد.
- ب) هنگامی که بانک تأیید کننده اسناد ارائه شده را منطبق با شرایط اعتبار تشخیص دهد باید اسناد را پرداخت یا معامله نموده و آنها را به بانک گشاینده ارسال نماید.
- ج) هنگامیکه بانک تعیین شده اسناد ارائه شده را منطبق با شرایط اعتبار تشخیص دهد باید اسناد را پذیرفته یا معامله نموده و آنها را به بانک گشاینده یا تأیید کننده ارسال نماید.

ماده ۱۶- اسناد مغایر با شرایط اعتبار، قبول مغایرت و اطلاع به طرف مقابل :

NOTICE ARTICLE 16 DISCREPANT DOCUMENTS, WAIVER AND

- الف) هنگامی که بانک کارگزار تعیین شده ، بانک تأییدکننده ، در صورت وجود یا بانک گشاینده تشخیص دهد که اسناد ارائه شده مغایر با شرایط اعتبار است می تواند از پذیرش یا معامله اسناد خودداری کند.
- ب) هنگامی که بانک گشاینده اعتبار تشخیص دهد که اسناد با شرایط اعتبار است می تواند صرفاً "براساس صلاحدید خود به درخواست کننده اعتبار در مورد قبول مغایرت مراجعه کند به هر حال این موضوع نمی تواند موجب طولانی تر شدن مدت ذکر شده در بند ب ماده ۱۴ باشد.
- ج) هنگامی که بانک کارگزار تعیین شده ، بانک تأیید کننده ، در صورت وجود، یا بانک گشاینده تصمیم به رد اسناد بگیرد باید مراتب را طی یک اطلاعیه (یعنی ظرف ۵ روز کاری تعیین شده در قالب یک پیام عدم پذیرش اعلام شود و تمامی مغایرتها یک جا اعلام شود) به ارائه کننده اسناد اطلاع دهد.
- اطلاعیه مذکور باید حاوی این مطالب باشد:
  - ✚ عدم پذیرش یا معامله اسناد توسط بانک ، و
  - ✚ مغایرتهایی که بانک به استناد آنها از پذیرش یا معامله اسناد خودداری کرده، و
  - ✚ بانک اسناد را تا دریافت دستورات بعدی ارائه کننده نزد خود نگهداری می کند، یا
  - ✚ ۱- بانک گشاینده اسناد را تا دریافت اعلام موافقت درخواست کننده مبنی بر قبولی اسناد یا دریافت دستورات بعدی از ارائه کننده اسناد قبل از موافقت با قبول اسناد، یا
  - ۲- بانک نسبت به استرداد اسناد اقدام می کند، یا
- ✓ بانک طبق دستورات قبلی رسیده از سوی ارائه کننده اقدام می کند.
- د) اطلاعیه درخواست شده در ماده (۱۶- ج) باید از طریق مخابرات راه دور یا در صورت عدم امکان، از طریق دیگر وسایل مخابراتی سریع ، به نحوی که دیرتر از پایان پنجمین روز بانکی بعد از ارائه اسناد نباشد، ارسال شود.(منظور خروج پیام از بانک می باشد)
- ه) بانک کارگزار تعیین شده ، بانک تأیید کننده ، در صورت وجود، یا بانک گشاینده می توانند پس از ارسال اطلاعیه مندرج در بند ج ماده ۱۶ نسبت به استرداد اسناد به ارائه کننده آن اقدام نمایند.(یعنی بانک هر زمان بخواهد می تواند اسناد را به ارائه کننده عودت دهد)
- و) بانک گشاینده یا تأیید کننده در صورت عدم رعایت مفاد این ماده از ادعای عدم تطبیق اسناد با شرایط اعتبار محروم خواهند شد.(یعنی اجرای مراحل فوق حداکثر ظرف ۵ روز)

- (ز) هنگامی که بانک گشاینده از پذیرش اسناد یا بانک تأیید کننده از قبول یا معامله اسناد خودداری کند و با رعایت مفاد این ماده مراتب را اعلام نمایند، حق استرداد وجه پرداخت شده به علاوه بهره مربوطه را خواهند داشت .

ماده ۱۷- اسناد اصل و رونوشت:

ARTICLE 17 ORIGINAL DOCUMENTS AND COPIES

- الف (الف) حداقل یک نسخه اصل از هر سندی که در شرایط اعتبار درج شده باید ارائه شود.
- ب (ب) بانک سندی را بعنوان نسخه اصل تلقی می کند که ظاهراً دارای امضاء علامت ، مهر یا نشانه ای از صادرکننده آن به صورت اصل باشد ، مگر اینکه در سند تصریح شده باشد که نسخه اصل نیست .
- ج (ج) به جزء در مواردی که در سند به نحو دیگری تصریح شده باشد، بانک سندی را به عنوان اصل تلقی می کند که :
  ۱. ظاهر آن حاکی از دستنویس ، تایپ ، پرفراژ یا مهر صادرکننده سند باشد، یا
  ۲. ظاهر آن حاکی از صدور سند بر روی سربرگ اصلی صادرکننده سند باشد، یا
  ۳. تصریح کند که نسخه اصل است ، مگر اینکه تصریح مذکور حاکی از اشاره بر سند ارایه شده نباشد.
- د (د) اگر اعتبار، ارائه نسخ رونوشت درخواست شده باشد، ارائه نسخ اصل یا رونوشت مجاز است .
- ه (ه) اگر در اعتبار ارائه اسنادی چند نسخه ای با استفاده از عباراتی مثل " نسخه دوم " در " دو نسخه " یا " در دو نسخه رونوشت " درخواست شده باشد ، ارایه حداقل یک نسخه اصل و بقیه آن به صورت رونوشت کافی است مگر آنکه در سند به نحو دیگری تصریح شده باشد.

ماده ۱۸- سیاهه بازرگانی:

ARTICLE 18 COMMERCIAL INVOICE

- الف (الف) سیاهه بازرگانی :
  ۱. باید ظاهراً حاکی از صدور آن توسط ذی نفع باشد (به جزء آنچه که در ماده ۳۸ درج شده)
  ۲. باید به نام درخواست کننده اعتبار صادر شود (به جزء آنچه در بند ز ماده ۳۸ درج شده)
  ۳. باید به همان ارزی صادر شود که در شرایط اعتبار درج شده ، و
  ۴. نیازی به امضاء ندارد.
- ب (ب) بانک کارگزار تعیین شده ، بانک تأیید کننده در صورت وجود ، یا بانک گشاینده می تواند سیاهه صادره به مبلغی بیش از مبلغ مندرج در اعتبار بپذیرد و تصمیم بانک مذکور توسط کلیه طرفین لازم الاجراء باشد، به شرط اینکه بانک مذکور مبلغی بیش از مبلغ مجاز ذکر شده در شرایط اعتبار پرداخت یا معامله نکرده باشد.
- ج (ج) شرح کالا، خدمات یا عملکرد مذکور در سیاهه بازرگانی باید با آنچه که در شرایط اعتبار درج شده مطابقت داشته باشد.

ماده ۱۹ - سند حمل برای پوشش حداقل دو روش مختلف حمل:

AT LEAST TWO DIFFERENT MODES OF ARTICLE 19 TRANSPORT DOCUMENT COVERING TRANSPORT

- الف (سند حملی که برای پوشش حداقل دو روش مختلف حمل و نقل (حمل مرکب یا چند وجهی) بکار می رود صرفنظر از اینکه به چه نامی صادر شود، باید ظاهراً " در برگیرنده این موارد باشد:
    ۱. نام حمل کننده و امضاء آن توسط :
      - ✚ توسط حمل کننده یا نماینده نامبرده شده حمل کننده تحت عنوان از طرف یا برای حمل کننده
      - ✚ فرمانده یا نماینده نامبرده شده فرمانده تحت عنوان از طرف یا برای فرمانده
    - ✓ هرگونه امضاء توسط حمل کننده ، فرمانده یا نماینده باید به عنوان حمل کننده ، فرمانده یا نماینده بنابه مورد قابل شناسائی باشد.
    - ✓ هرگونه امضاء توسط نماینده باید حاکی از آن باشد که آیا نماینده به عنوان "از طرف یا برای حمل کننده " سند را امضاء یا "برای یا از طرف فرمانده " است .
  - ۲. ارسال ، در اختیار گرفتن یا بارگیری کالا در کشتی ، آنگونه که در اعتبار آمده ، بوسیله :
    - ✚ عبارت چاپی یا
    - ✚ مهر یا یادداشتی شامل تاریخ ارسال ، در اختیار گرفتن یا بارگیری کالا در کشتی
  - ✓ تاریخ صدور سند حمل به عنوان تاریخ ارسال ، در اختیار گرفتن و یا بارگیری کالا در کشتی و تاریخ حمل کالا تلقی خواهد شد . به هر حال اگر سند حمل به وسیله مهر یا یادداشتی که حاکی از تاریخ ارسال ، در اختیار گرفتن یا بارگیری کالا در کشتی باشد این تاریخ به عنوان تاریخ حمل تلقی خواهد شد.
  - ۳. محل ارسال ، در اختیار گرفتن یا بارگیری و محل مقصد نهایی طبق آنچه که در اعتبار درج شده باشد، حتی اگر:
    - ✚ الف (سند حمل ، علاوه بر آن بیانگر محل ارسال ، در اختیار گرفتن یا بارگیری یا محل مقصد نهایی مختلف بوده یا
    - ✚ ب (سند حمل شامل عبارت " در نظر گرفته شده " یا عبارت مشابه در ارتباط با کشتی ، بندر بارگیری یا بندر تخلیه باشد.
  - تنها نسخه اصل یا اگر در بیش از یک نسخه اصل صادر شده ، کلیه نسخ اصل طبق آنچه که در سند حمل درج شده باشد.
  - مواد و شرایط حمل یا اشاره به منبع دیگری شامل مواد و شرایط حمل (سند حمل خلاصه شده یا پشت سفید) باشد، محتویات مواد و شرایط چنین مقرراتی بررسی نخواهد شد.
  - هیچ گونه اشاره ای به " حمل در بست " نباشد.
- ب (از نظر این ماده ، انتقال کالا از یک وسیله نقلیه به وسیله نقلیه دیگر (Transshipment) به معنی تخلیه کالا از یک نوع وسیله نقلیه و بارگیری مجدد آن روی وسیله نقلیه دیگر (اعم از اینکه دو نوع

- مختف وسیله نقلیه باشد) در خلال حمل و نقل از محل ارسال ، در اختیار گرفتن یا بارگیری کالا به مقصد نهایی ذکر شده در شرایط اعتبار است .
- ج (۱- اگر سند حمل به احتمال انجام انتقال کالا از یک وسیله به وسیله نقلیه دیگر اشاره داشته باشد، باید حمل کالا در تمام طول مسیر با همان سند واحد حمل پوشش داده شود..
- ۲- سند حملی که اشاره به احتمال انجام یا انجام انتقال کالا از یک وسیله نقلیه به وسیله نقلیه دیگر دارد، قابل قبول است ، حتی اگر انتقال کالا از یک وسیله نقلیه به وسیله نقلیه دیگر در اعتبار منع شده باشد..

ماده ۲۰- بارنامه:

ARTICLE 20 BILL OF LADING

- الف (بارنامه ، به هر نامی که باشد ، باید در برگیرنده موارد زیر باشد:
  ۱. نام حمل کننده که به نحو زیر امضاء شده باشد:
    - ✚ توسط حمل کننده یا نماینده نامبرده شده حمل کننده برای یا از طرف حمل کننده ،
    - ✚ توسط فرمانده یا نماینده نامبرده شده فرمانده برای یا از طرف فرمانده .
  - ✓ امضاء توسط حمل کننده ، فرمانده یا نماینده به نحوی که به عنوان حمل کننده ، فرمانده یا نماینده قابل شناسایی باشد.
  - ✓ هرگونه امضاء توسط نماینده به نحوی که نشان دهد آیا نماینده به عنوان " برای حمل کننده " یا از طرف " یا از طرف " حمل کننده " یا " برای فرمانده یا " از طرف فرمانده " سند را امضاء نموده است ..
- ۲. بارگیری کالا در کشتی نامبرده شده در بندر بارگیری مندرج در اعتبار به نحو زیر:
  - ✚ طی متن چاپی بارنامه
  - ✚ طی یادداشت بارگیری با اشاره به تاریخی که کالا بارگیری شده است .
  - ✓ تاریخ صدور بارنامه به عنوان تاریخ حمل تلقی خواهد شد مگر اینکه بارنامه شامل یادداشت بارگیری با درج تاریخ حمل باشد که در این صورت تاریخ درج شده در یادداشت بارگیری به عنوان تاریخ حمل تلقی خواهد شد.
  - ✓ اگر بارنامه شامل عبارت "کشتی مورد نظر" یا عبارت مشابه در ارتباط با نام کشتی باشد، یادداشت بارگیری که به تاریخ حمل و نام کشتی واقعی اشاره کند الزامی است .
- ۳. حمل از بندر بارگیری به بندر تخلیه مندرج در اعتبار باشد..
  - ✓ اگر در بارنامه به بندر بارگیری مندرج در اعتبار به عنوان بندر بارگیری اشاره نشده باشد یا اگر بارنامه شامل عبارت " مورد نظر " یا عبارت مشابه در ارتباط با بندر بارگیری باشد، یادداشت بارگیری شامل بندر بارگیری مندرج در اعتبار ، تاریخ حمل و نام کشتی الزامی است . این شرط حتی در مواردی که بارنامه دارای متن از پیش چاپ شده در ارتباط با بارگیری و حمل کالا در کشتی نامبرده شده است لازم الاجرا است .

۴. تنها نسخه اصل بارنامه و یا اگر بارنامه در بیش از یک نسخه اصل صادر شده باشد شامل کلیه نسخ اصل طبق آنچه که در بارنامه قید شده باشد.
۵. مواد و شرایط حمل یا اشاره به منبع دیگری که شامل مواد و شرایط حمل است (بارنامه خلاصه شده یا پشت سفید) باشد. محتویات مواد و شرایط حمل مورد بررسی قرار نخواهد گرفت.
۶. هیچگونه اشاره ای به شرایط حمل در بست نباشد.
- ب) از نظر این ماده، انتقال کالا از یک وسیله نقلیه به وسیله نقلیه دیگر به معنی تخلیه از یک کشتی و بارگیری مجدد روی کشتی دیگر در طی عملیات حمل و نقل از بندر بارگیری به بندر تخلیه مندرج در اعتبار است.
  - ج) ۱- اگر بارنامه به احتمال انجام یا انجام انتقال کالا از یک وسیله به وسیله نقلیه دیگر اشاره داشته باشد باید تمام طول مسیر حمل با همان بارنامه واحد پوشش داده شود
  - ۲- حتی اگر انتقال کالا از یک کشتی به کشتی دیگر به موجب اعتبار غیر مجاز باشد، بارنامه ای که به احتمال انجام یا انجام انتقال کالا از یک کشتی به کشتی دیگر اشاره کند قابل قبول است به شرط آنکه کالا در کانتینر، تریلر یا قایق‌های سبک (Lash Barge) طبق آنچه که در بارنامه تأیید شده حمل شود.
  - د) به شرط مندرج در یک بارنامه مبنی بر اینکه حمل کننده حق انتقال کالا از یک کشتی به کشتی دیگر را برای خود محفوظ میدارد ترتیب اثر داده نمی شود.

ماده ۲۱- راه نامه دریایی غیر قابل معامله:

ARTICLE 21 NON-NEGOTIABLE SEA WAYBILLS

- الف) راه نامه دریایی غیر قابل معامله، به هر نامی که باشد، باید ظاهراً " در برگیرنده این موارد باشد:
  ۱. نام حمل کننده که به نحو زیر امضاء شده باشد:
    - ✚ توسط حمل کننده یا نماینده نامبرده شده برای یا از طرف حمل کننده یا
    - ✚ توسط فرمانده یا نماینده نامبرده شده برای یا از طرف فرمانده.
  - ✓ هر گونه امضاء توسط حمل کننده، فرمانده یا نماینده باید به عنوان حمل کننده، فرمانده یا نماینده قابل شناسایی باشد.
  - ✓ هر گونه امضاء توسط نماینده باید نشان دهد که آیا نماینده برای یا از طرف حمل کننده یا برای یا از طرف فرمانده امضاء نموده است.
- ۲. بارگیری کالا در کشتی نامبرده شده در بندر بارگیری مندرج در اعتبار به نحو زیر:
  - ✚ طی متن از پیش چاپ شده
  - ✚ طی یادداشت بارگیری با اشاره به تاریخی که کالا بارگیری شده است.
- ✓ تاریخ صدور راه نامه دریایی غیر قابل معامله به عنوان تاریخ حمل تلقی خواهد شد مگر اینکه شامل یادداشت بارگیری با درج تاریخ حمل باشد که در این صورت تاریخ درج شده در یادداشت بارگیری به عنوان تاریخ حمل تلقی خواهد شد.

- ✓ اگر راه نامه دریایی غیر قابل معامله شامل عبارت "کشتی مورد نظر" یا عبارت مشابه در ارتباط با نام کشتی باشد، یادداشت بارگیری که به تاریخ حمل و نام کشتی واقعی اشاره کند الزامی است .
- ۳. حمل از بندر بارگیری به بندر تخلیه مندرج در اعتبار باشد.
- ✓ اگر در راه نامه دریایی غیر قابل معامله به بندر بارگیری مندرج در اعتبار به عنوان بندر بارگیری اشاره نشده باشد یا اگر شامل عبارت "مورد نظر" یا عبارت مشابه در ارتباط با بندر بارگیری باشد، یادداشت بارگیری شامل بندر بارگیری مندرج در اعتبار ، تاریخ حمل و نام کشتی الزامی است .
- ✓ این شرط حتی در مواردی که راه نامه دریایی دارای متن از پیش چاپ شده در ارتباط با بارگیری و حمل کالا در کشتی نامبرده شده است لازم الاجراء است .
- ۴. تنها نسخه اصل راه نامه دریایی غیر قابل معامله و یا اگر در بیش از یک نسخه اصل صادر شده باشد شامل کلیه نسخ اصل طبق آنچه که در راه نامه دریایی غیر قابل معامله قید شده باشد.
- ۵. مواد و شرایط حمل با اشاره به منبع دیگری که شامل مواد و شرایط حمل است (راه نامه دریایی غیر قابل معامله خلاصه شده یا پشت سفید) باشد. محتویات مواد و شرایط حمل مورد بررسی قرار نخواهد گرفت.
- ۶. هیچگونه اشاره ای به شرایط حمل درست نباشد.
- ب) از نظر این ماده ، انتقال کالا از یک وسیله نقلیه به وسیله نقلیه دیگر به معنی تخلیه کالا از یک کشتی و بارگیری مجدد روی کشتی دیگر در طی عملیات حمل و نقل از بندر بارگیری به بندر تخلیه مندرج در اعتبار است .
- ج) ۱- اگر راه نامه دریایی غیر قابل معامله به احتمال انجام یا انجام انتقال کالا از یک کشتی به کشتی دیگر اشاره کند باید تمام طول مسیر حمل با همان راه نامه دریایی غیر قابل معامله واحد پوشش داده شود
- ✓ حتی اگر انتقال کالا از یک کشتی به کشتی دیگر به موجب اعتبار غیر مجاز باشد ، راه نامه دریایی غیر قابل معامله ای که به احتمال انجام یا انجام انتقال کالا از یک کشتی به کشتی دیگر اشاره کند قابل قبول است به شرط آنکه کالا در کانتینر ، تریلر یا قایق های سبک (Lash Barge) طبق آنچه که در راه نامه دریایی غیر قابل معامله تأیید شده حمل شود.
- د) به شرط درج شده در راه نامه دریایی غیر قابل معامله مبنی بر اینکه حمل کننده حق انتقال کالا از یک کشتی به کشتی دیگر را برای خود محفوظ میدارد ترتیب اثر داده نمی شود.

ماده ۲۲- بارنامه حمل درست:

ARTICLE 22 CHARTER PARTY BILL OF LADING

- الف) بارنامه ، به هر نامی که باشد ، منوط به حمل درستی (بارنامه چارتر) باید ظاهراً" در برگیرنده این موارد باشد:
- ۱. به نحو زیرامضاء شده باشد:

توسط فرمانده یا نماینده نامبرده شده برای یا از طرف فرمانده

یا

توسط مالک کشتی یا نماینده نامبرده شده برای یا از طرف مالک ، یا

توسط اجاره کننده یا نماینده نامبرده شده برای یا از طرف اجاره کننده

✓ هرگونه امضاء توسط فرمانده، مالک ، اجاره کننده یا نماینده به نحوی که به عنوان فرمانده ، مالک ، اجاره کننده یا نماینده قابل شناسایی باشد.

✓ هرگونه امضاء توسط نماینده باید مشخص کند که نماینده به عنوان برای یا از طرف فرمانده ، مالک یا اجاره کننده امضاء نموده است

✓ نماینده ای که برای یا از طرف مالک یا اجاره کننده امضاء می کند باید نام مالک یا اجاره کننده را درج کند.

۲. بارگیری کالا در کشتی نامبرده شده در بندر بارگیری مندرج در اعتبار به نحو زیر:

طی متن از پیش چاپ شده

طی یادداشت بارگیری با اشاره به تاریخی که کالا بارگیری شده است .

✓ تاریخ صدور بارنامه حمل دربست به عنوان تاریخ حمل تلقی خواهد شد مگر اینکه شامل یادداشت بارگیری با درج تاریخ حمل باشد که در این صورت تاریخ ذکر شده در یادداشت بارگیری به عنوان تاریخ حمل تلقی خواهد شد.

۳. حمل کالا از بندر بارگیری به بندر تخلیه مندرج در اعتبار باشد. بندر تخلیه می تواند شامل یک سری از بنادر یا یک نقطه جغرافیایی و به نحوی که اعتبار درج شده باشد.

۴. تنها نسخه اصل بارنامه حمل دربست یا اگر در بیش از یک نسخه اصل صادر شده باشد ، کلیه نسخ اصل طبق آنچه که در بارنامه حمل دربست قید شده باشد.

۵. بانک قراردادهای حمل دربست را بررسی نخواهد کرد، حتی اگر ارائه این قراردادها به موجب شرایط اعتبار الزامی باشد.

ماده ۲۳- سند حمل هوایی:

ARTICLE 23 AIR TRANSPORT DOCUMENT

• الف (سند حمل هوایی ، به هر نامی که باشد ، باید ظاهراً " در برگیرنده این موارد باشد:

۱. نام حمل کننده که به نحو زیر امضاء شده باشد:

توسط حمل کننده یا ،

توسط نماینده نامبرده شده برای یا از طرف حمل کننده .

✓ هرگونه امضاء توسط حمل کننده یا نماینده باید به عنوان حمل کننده قابل شناسایی باشد.

✓ هرگونه امضاء توسط نماینده باید مشخص کند که نماینده برای یا از طرف حمل کننده امضاء نموده است .

۲. اشاره کند که کالا برای حمل پذیرفته شده است .

۳. تاریخ صدور سند به عنوان تاریخ حمل تلقی خواهد شد مگر آنکه سند حمل هوایی شامل یادداشت مشخص تاریخ قطعی پرواز باشد، که در این صورت تاریخ ذکر شده در یادداشت به عنوان تاریخ حمل تلقی خواهد شد.
- ✓ درج هر گونه اطلاعات دیگر در ارتباط با شماره و تاریخ پرواز در روی سند حمل هوایی به عنوان تاریخ حمل تلقی نخواهد شد.
۴. فرودگاه مبدأ و فرودگاه مقصد به نحوی که در شرایط اعتبار درج شده باشد.
۵. نسخه اصل فرستنده یا ارسال کننده باشد حتی اگر در اعتبار به ارائه کلیه نسخ تصریح شده باشد.
۶. مواد و شرایط حمل یا به منابع دیگری که شامل مواد و شرایط حمل است. محتویات مواد و شرایط حمل بررسی نخواهد شد.
- (ب) از نظر این ماده، انتقال کالا از یک وسیله نقلیه به وسیله نقلیه دیگر به معنی تخلیه از یک هواپیما و بارگیری مجدد کالا به هواپیمای دیگر طی حمل و نقل از فرودگاه مبدأ به فرودگاه مقصد ذکر شده در اعتبار است.
  - (ج) ۱- اگر سند حمل هوایی به احتمال انجام یا انجام انتقال کالا از یک هواپیما به هواپیمای دیگر اشاره داشته و یا اینکه تصریح کند که کالا از یک هواپیما به هواپیمای دیگر منتقل خواهد شده باید تمام طول مسیر حمل با همان سند واحد حمل پوشش داده شود.
  - ۲- حتی اگر انتقال کالا از یک هواپیما به هواپیمای دیگر بنابه شرایط اعتبار منع شده باشد، سند حمل هوایی که اشاره به احتمال انجام یا انجام انتقال کالا داشته قابل قبول است.

ماده ۲۴- اسناد حمل جاده ای، راه آهن یا آبراه داخلی:

DOCUMENTS ARTICLE 24 ROAD, RAIL OR INLAND WATERWAY TRANSPORT

- الف) سند حمل جاده ای، راه آهن یا آبراه داخلی، به هر نامی که باشد، باید ظاهراً در برگرفته این موارد باشد:
  ۱. نام حمل کننده که به نحو زیر امضاء شده باشد:
    - ✚ توسط حمل کننده یا نماینده نامبرده شده از طرف یا برای حمل کننده، یا
    - ✚ مبنی بر وصول کالا به وسیله امضاء، مهر یا یادداشت حمل کننده یا نماینده نامبرده شده برای یا از طرف حمل کننده.
- ✓ هرگونه امضاء، مهر یا یادداشت یا وصول کالا توسط حمل کننده، یا نماینده نامبرده شده باید به عنوان حمل کننده، یا نماینده قابل شناسایی باشد.
- ✓ هرگونه امضاء، مهر یا یادداشت وصول کالا توسط نماینده باید قید کند که نماینده برای یا از طرف حمل کننده امضاء نموده یا عمل می کند.
- ✓ اگر نام حمل کننده در سند حمل راه آهن قابل شناسایی نباشد، هرگونه امضاء یا مهر شرکت راه آهن به عنوان سند امضاء شده توسط حمل کننده پذیرفته خواهد شد

۲. تاریخ حمل یا تاریخی که کالا برای بارگیری، ارسال یا حمل در محل

قید شده در شرایط اعتبار دریافت شده است. غیر از مواردی که سند حمل شامل مهر و وصول تاریخ دار، تاریخ وصول یا تاریخ حمل است، تاریخ صدور سند حمل به عنوان تاریخ حمل تلقی خواهد شد.

۳. محل بارگیری و محل مقصد طبق آنچه که در شرایط اعتبار ذکر شده.

- ب (۱) - سند حمل جاده ای باید نسخه اصل فرستنده یا ارسال کننده باشد یا هیچگونه نشانه ای از اینکه سند برای چه کسی تهیه شده نداشته باشد.

- ۲- سند حمل راه آهن که به عنوان "رونوشت" مشخص شده به عنوان نسخه اصل پذیرفته خواهد شد.

- ۳- سند، سند حمل راه آهن یا آبراه داخلی اعم از اینکه به عنوان نسخه اصل مشخص شده باشد یا نه به عنوان نسخه اصل پذیرفته خواهد شد.

- ج (در صورت عدم ذکر تعداد نسخ اصل صادر شده بر روی سند، تعداد سند حمل ارائه شده به عنوان نسخ کامل تلقی خواهد شد.

- د (از نظر این ماده، انتقال کالا از یک وسیله نقلیه به وسیله نقلیه دیگر به معنی تخلیه از یک وسیله نقلیه و بارگیری مجدد در یک وسیله نقلیه دیگر در همان روش حمل و نقل طی عملیات حمل از محل بارگیری، ارسال یا حمل به محل مقصد مندرج در اعتبار است.

- ه (۱) - اگر سند حمل جاده ای، راه آهن یا آبراه داخلی به احتمال انجام یا انجام انتقال کالا از یک وسیله نقلیه به وسیله نقلیه دیگر اشاره شده باشد، باید تمام طول مسیر حمل بوسیله همان سند حمل پوشش داده شود.

- ۲- حتی اگر انتقال کالا از یک وسیله نقلیه به وسیله نقلیه دیگر در شرایط اعتبار منع شده باشد، سند حمل جاده ای، راه آهن یا آبراه داخلی که اشاره به احتمال انجام یا انجام انتقال کالا از یک وسیله نقلیه به وسیله نقلیه دیگر کند قابل قبول است.

ماده ۲۵- رسید پیک، رسید پست یا گواهی پست:

CERTIFICATE OF POSTING ARTICLE 25 COURIER RECEIPT, POST RECEIPT OR

الف (رسید پیک حاکی از وصول کالا برای حمل، به هر نامی که باشد، باید ظاهراً در برگیرنده این موارد باشد:

- ۱- نام شرکت پیک سریع و مهر یا امضای آن توسط پیک در محلی که مطابق شرایط اعتبار کالا باید از آنجا حمل گردد.

- ۲- تاریخ تحویل یا وصول کالا یا عبارتی شبیه به آن، این تاریخ به عنوان تاریخ حمل تلقی خواهد شد.

- ب (اگر طبق شرایط اعتبار هزینه پیک باید پرداخت و یا پیش پرداخت شده باشد، بانک سند حمل صادر شده توسط خدمات پیک حاکی از اینکه هزینه های ارسال به حساب شخص دیگری غیر از گیرنده کالا است می پذیرد.

ج) رسید پست یا گواهی پست، به هر نامی که باشد، باید حاکی از وصول کالا برای حمل بوده و در محلی که کالا طبق شرایط اعتبار حمل می‌شود، امضاء، مهر و تاریخ گذاشته شود.

ماده ۲۶ - "حمل روی عرشه"، "بارگیری و شمارش توسط فرستنده"، "محتویات طبق اظهار فرستنده" و "هزینه های اضافه بر کرایه حمل"

SAID BY SHIPPER TO", "ARTICLE 26 "ON DECK", "SHIPPER'S LOAD AND COUNT FREIGHT CONTAIN" AND CHARGES ADDITIONAL TO

- الف) سند حمل نباید حاکی از بارگیری کالای روی عرشه کشتی باشد یا اشاره کند که کالا روی عرشه کشتی بارگیری خواهد شد. شرط مندرج در سند حمل مبنی بر اینکه کالا ممکن است روی عرشه کشتی بارگیری شود قابل قبول است.
- ب) سند حمل حاوی شرایطی از قبیل "بارگیری و شمارش توسط فرستنده" و "محتویات طبق اظهار فرستنده" قابل قبول است.
- ج) سند حمل ممکن است توسط مهر یا به نحو دیگری اشاره به هزینه هایی اضافه بر کرایه حمل داشته باشد.
- تبصره: پرداخت یا عدم پرداخت چنین هزینه هائی از مبنای حمل اعتبار مشخص می‌گردد

ماده ۲۷ - سند حمل بدون نقص:

ARTICLE 27 CLEAN TRANSPORT DOCUMENT

- بانک فقط سند حمل بدون نقص را می‌پذیرد. سند حمل بدون نقص سندی است که هیچگونه شرط یا داداشتی مبنی بر معیوب بودن کالا یا بسته بندی در آن درج نشده باشد.

ماده ۲۸ - سند و پوشش بیمه ای:

ARTICLE 28 INSURANCE DOCUMENT AND COVERAGE

- الف) سند بیمه از قبیل بیمه نامه، گواهی بیمه یا اظهار نامه صادره تحت پوشش بیمه ای باز باید حاکی از صدور و امضاء آن توسط یک شرکت بیمه، بیمه گر یا نمایندگان و کارگزاران آنها باشد.
  - ✓ هرگونه امضاء توسط نماینده یا کارگزار باید مشخص کند که آیا نماینده یا کارگزار "برای" یا "از طرف" شرکت بیمه یا بیمه گر امضاء نموده است.
  - ب) اگر سند بیمه در بیش از یک نسخه اصل صادر شده باشد، کلیه نسخ اصل باید ارائه شود.
  - ج) بیمه نامه های موقت (Cover Notes) قابل قبول نیست.
- تبصره:

در یادداشت بیمه، صادر کننده می گوید پول را گرفته ام تا کالائی را بیمه کنم ولی موبد بیمه شدن کالا نیست. اما بیمه نامه در حکم بیمه شدن قطعی کالا است.

تاریخ پوشش بیمه نامه باید مشخص باشد لذا نمی تواند تاریخ آن بعد از تاریخ حمل باشد مگر اظهار کند که بیمه نامه، پوشش خطر کالا را از زمان حمل پوشش می دهد.

بیمه نامه تا قبل از برداشت حق بیمه آن نافذ نخواهد بود."

- د) بیمه نامه به جای گواهی بیمه یا اظهار نامه بیمه به جای پوشش بیمه ای باز قابل قبول است.
- ه) تاریخ سند بیمه نباید بعد از تاریخ حمل باشد مگر آنکه صورت ظاهر سند بیمه حاکی از آن باشد که پوشش بیمه ای قبل از تاریخ حمل نافذ است.
- و) ۱- سند بیمه باید مبلغ پوشش بیمه ای را درج و به همان ارز اعتبار باشد.
- ۲- درج پوشش بیمه ای در شرایط اعتبار به صورت درصدی از ارزش کالا، ارزش سیاهه یا نظایر آن به معنای حداقل پوشش بیمه ای مورد نیاز تلقی خواهد شد.
- ✓ گ) در اعتبار اشراره ای به مبلغ پوشش بیمه ای مورد نیاز نشود، حداقل پوشش بیمه ای مورد نیاز ۱۱۰٪ ارزش سی ای اف یا سی ای پی کالا خواهد بود.
- ✓ ه) هنگامی که ارزش سی ای اف یا سی ای پی کالا از روی اسناد قابل تشخیص نباشد ارزش پوشش بیمه ای باید براساس مبلغ اسنادی که درخواست معامله یا پرداخت وجه شده یا ارزش ناخالص کالا به میزانی که در سیاهه نشان داده شده، هر کدام که بیشتر باشد، محاسبه شود.
- ۳- سند بیمه باید حاکی از این باشد که خطرات احتمالی حداقل از محل در اختیار گرفتن یا حمل کالا تا محل تخلیه یا مقصد نهایی به نحوی که در شرایط اعتبار درج شده تحت پوشش بیمه ای قراردارند.
- ز) اعتبار باید نوع پوشش بیمه ای مورد نیاز و در صورت لزوم خطرات اضافی دیگری را که باید تحت پوشش قرارگیرد در بر گیرد. در صورت استفاده از اصطلاحاتی از قبیل "خطرات عادی" یا "خطرات متعارف" سند بیمه بدون توجه به خطراتی که پوشش ندارد پذیرفته خواهد شد.
- ح) اگر طبق شرایط اعتبار "بیمه در مقابل تمام خطرات" مقرر شود و سند بیمه ای ارائه شده حاوی یادداشت یا شرط "در مقابل تمام خطرات" باشد اعم از اینکه عنوان سند بیمه "تمام خطر" باشد یا خیر پذیرفته خواهد شد، حتی اگر برخی از خطرات را مستثنی کرده باشد.
- ط) سند بیمه می تواند به شرایط مستثنی شده اشاره کند.
- ی) سند بیمه می تواند به درصد معافیت بیمه گر از پرداخت خسارت (فرانشیز) یا عدم پوشش مبلغ معینی از خسارت وارده (مازاد) اشاره کند.

ماده ۲۹- تمدید تاریخ انقضاء یا آخرین روز ارائه اسناد:

FOR PRESENTATION ARTICLE 29 EXTENSION OF EXPIRY DATE OR LAST DAY

- الف (اگر تاریخ انقضاء اعتبار یا آخرین روز جهت ارائه اسناد مصادف با روزی شود که بانکی که اسناد باید به آن بانک ارائه شود بنابه دلایلی غیر از آنچه که در ماده ۳۶ اشاره شده تعطیل باشد، تاریخ انقضاء یا آخرین روز ارائه اسناد، بنابه مورد تا اولین روز بانکی بعد از تعطیل تمدید خواهد شد.
- ب (اگر اسناد در اولین روز بانکی بعد از تعطیل ارائه شود بانک تعیین شده باید طی بیانه ای در نامه ضمیمه اسناد به بانک گشاینده یا تأیید کننده اعلام نماید که اسناد پیرو تمدید مهلت مقرر مطابق بند الف ماده ۲۹ به بانک ارائه شده است .
- ج (تمدید تاریخ انقضاء اعتبار یا آخرین روز ارائه اسناد طبق بند الف ماده ۲۹ موجب آن نخواهد شد که آخرین تاریخ حمل نیز تمدید گردد.

ماده ۳۰- نوسان در مبلغ اعتبار، مقدار و قیمت واحد:

AND UNIT PRICES ARTICLE 30 TOLERANCES IN CREDIT AMOUNT, QUANTITY

- الف (لغات "در حدود" یا "تقریباً" که در ارتباط با مبلغ اعتبار یا مقدار یا قیمت واحد کالا در اعتبار به کار می‌رود به معنی مجاز بودن حداکثر ۱۰ درصد تفاوت ، بیشتر یا کمتر، از مبلغ ، مقدار یا قیمت واحد کالای مورد اشاره است .
- ب (نوسان ۵ درصدی بیشتر یا کمتر مقدار کالا در اعتبار مجاز است به شرط آنکه مقدار کالا براساس تعداد واحدهای بسته بندی یا قلم به قلم مشخص نشده باشد و جمع مبالغ برداشت شده بیشتر از مبلغ اعتبار نباشد.
- تبصره : (فقط کالای وزنی یا فله ای) ۵٪ فقط برای مقدار کالاست (یعنی مبلغ قابل پرداخت همان سقف اعتبار است)
- ج (حتی در مواردی که حمل تدریجی غیر مجاز است ، نوسان ۵ درصد کمتر از مبلغ اعتبار مجاز است به شرط آنکه مقدار کالا، اگر در اعتبار درج شده کالا " حمل شده باشد و قیمت واحد کالا ، اگر کاهش نیافته و یا مفاد بند ب ماده ۳۰ قابل اعمال نباشد. این نوسان در مواردی که میزان مشخصی از نوسان در اعتبار تصریح شده و یا از اصطلاحات ذکر شده در بند الف ماده ۳۰ استفاده شود قابل اعمال نیست

ماده ۳۱- حمل تدریجی یا برداشت های تدریجی:

ARTICLE 31 PARTIAL DRAWINGS OR SHIPMENTS

- الف (حمل بدفعات یا برداشت به دفعات از اعتبار مجاز است .
- ب (اسناد ارائه شده در بیش از یک سری اسناد حمل که حاکی از حمل توسط وسایل نقلیه واحد و طی سند واحد باشد به شرط آنکه دارای مقصد واحد باشند حمل به دفعات تلقی نمی شود حتی اگر بارگیری کالادر تاریخ های متفاوت یا در بنادر مختلف ، محل دریافت ، در اختیار گرفتن و ارسال در نقاط مختلف باشد.

- ✓ اگر اسناد ارائه شده بیش از یک سری اسناد حمل باشد، آخرین تاریخ حمل به نحوی که در هر یک از سری اسناد درج شده به عنوان تاریخ حمل تلقی خواهد شد.

- ✓ اگر اسناد ارائه شده شامل یک یا چند سری اسناد حمل حاکی از حمل کالا توسط چند وسیله نقلیه تحت یک نوع روش حمل باشد به عنوان حمل تدریجی (حمل بدفعات) تلقی خواهد، حتی اگر وسایل نقلیه مذکور به مقصد واحد و در یک روز عزیمت نمایند.
- (ج) اسناد ارائه شده که شامل چند رسید پیک، رسید پست یا گواهی پست است اگر رسیدهای پیک، رسیدهای پستی یا گواهی های پستی ظاهراً در یک تاریخ صادر شده و در همان محلی که در شرایط اعتبار به عنوان محل ارسال کالا مشخص شده، امضاء یا به طرق دیگر گواهی شده باشند به عنوان حمل تدریجی تلقی نخواهند شد.

ماده ۳۲- برداشت اقساطی / حمل در دوره های معین:

ARTICLE 32 INSTALMENT DRAWINGS OR SHIPMENTS

- اگر برداشت اقساطی یا حمل نوبتی در دوره های معین در شرایط اعتبار تصریح شده باشد، ولی در طول دوره مقرر برداشت قسط مربوطه از محل اعتبار صورت نگیرد و یا کالای مربوط به آن دوره حمل نشود، اعتبار برای آن قسط و اقساط بعدی قابل استفاده نخواهد بود.

ماده ۳۳- ساعات ارائه اسناد:

ARTICLE 33 HOURS OF PRESENTATION

- بانک موظف به قبول اسنادی که خارج از ساعات کار بانک ارائه شود نیست.

ماده ۳۴- عدم مسئولیت نسبت به اصالت اسناد:

DOCUMENTS ARTICLE 34 DISCLAIMERS ON EFFECTIVENESS OF

- بانک هیچگونه تعهد یا مسئولیتی نسبت به شکل، کفایت، صحت، اصالت، جعل یا درستی هرگونه سند یا نسبت به شرایط عمومی و خصوصی تصریح شده در یک سند یا الحاق شده بر آن ندارد. همچنین بانک هیچگونه تعهد یا مسئولیتی نسبت به شرح، مقدار، وزن، کیفیت، شرایط، بسته بندی، تحویل، ارزش یا وجود کالا، خدمات یا سایر عملکردهای مرتبط به اسناد یا نسبت به حسن نیت، فعل یا ترک فعل، تصفیه مالی عملکرد یا اعتبار فرستنده، حمل کننده، گیرنده یا بیمه گر کالا یا هر شخص دیگری به عهده ندارد.

ماده ۳۵- عدم مسئولیت نسبت به مخابره و ترجمه پیام:

TRANSLATION ARTICLE 35 DISCLAIMERS ON TRANSMISSION AND

- بانک هیچگونه تعهد یا مسئولیتی نسبت به پیامدهای ناشی از تاخیر، مفقود شدن، مغلوپ بودن یا سایر اشتباهات پیش آمده در جریان ارسال هرگونه پیام یا تحویل نامه ها و اسناد در صورتی که پیام ها، نامه ها و اسناد مذکور طبق دستورات مندرج در شرایط اعتبار ارسال شده باشند و یا در غیاب وجود دستور مشخص در شرایط اعتبار و راساً نسبت به ارسال و تحویل سند، نامه و پیام اقدام نموده باشد به عهده ندارد.
- اگر بانک تعیین شده مطابقت اسناد ارائه شده با شرایط اعتبار را احراز و اسناد را به بانک گشاینده یا تأیید کننده ارسال کند، اعم از اینکه بانک تعیین شده نسبت به پرداخت یا معامله اسناد اقدام نموده یا خیر، بانک

- گشاینده یا بانک تأیید کننده باید نسبت به پرداخت ، معامله یا پوشش وجه به بانک تعیین شده اقدام نماید حتی اگر اسناد حمل در جریان ارسال بین بانک تعیین شده و بانک گشاینده یا بانک تأیید کننده یا بین بانک تأیید کننده و بانک گشاینده مفقود شده باشد.
- بانک هیچگونه تعهد و مسئولیتی نسبت به اشتباهات در ترجمه یا تفسیر اصطلاحات فنی به عهده نمی گیرد و می تواند شرایط اعتبار را بدون ترجمه مخابره نماید.

ماده ۳۶- فورس ماژور (قوه قهریه):

ARTICLE 36 FORCE MAJEURE

- بانک هیچگونه تعهد یا مسئولیتی نسبت به پیامدهای ناشی از قطع فعالیت بانک به علت مشیات الهی ، شورش ، ناآرامی های مدنی ، اغتشاشات ، جنگ یا عملیات تروریستی و نیز اعتصابات یا دست کشیدن از کار یا هر گونه دلایل دیگری که خارج از کنترل بانک است به عهده ندارد.
- بانک پس از شروع فعالیت مجدد اقدامی در مورد پرداخت یا معامله اسنادی که سررسید اعتبار مذکور در دوره توقف بانک منقضی شده به عمل نخواهد آورد.

ماده ۳۷- عدم مسئولیت نسبت به عملکرد بانکهای کارگزار:

PARTY ARTICLE 37 DISCLAIMERS FOR ACTS OF AN INSTRUCTED

- الف) بانکی که به منظور اجرای دستورات درخواست کننده اعتبار از خدمات بانک دیگری استفاده می کند این عمل را به حساب و مسئولیت درخواست کننده اعتبار انجام می دهد.
- ب) بانک گشاینده یا ابلاغ کننده هیچگونه تعهد یا مسئولیتی نسبت به عدم اجرای دستوراتی که داده است به عهده نمی گیرد حتی اگر خود، بانک های مذکور را انتخاب کرده باشد
- ج) بانکی که دستور انجام خدماتی را به بانک دیگر می دهد مسئول پرداخت هر گونه کارمزد ، حق الزحمه ، هزینه ها یا مخارج انجام شده توسط بانک مذکور در ارتباط با دستورات داده شده است .
- ✓ اگر در اعتبار تصریح شده باشد که هزینه ها به عهده ذی نفع اعتبار است و هزینه های مذکور قابل وصول یا کسر کردن از وجه پرداخت شده نباشد، بانک گشاینده مسئول پرداخت هزینه های مذکور است .
- ✓ ابلاغ اعتبار یا اصلاحیه به ذی نفع نباید منوط به وصول هزینه ها و مخارج مربوط توسط بانک ابلاغ کننده یا ابلاغ کننده ثانوی شود.
- د) متقاضی اعتبار مکلف و متعهد به جبران خسارت بانک در قبال کلیه تعهدات و مسئولیت های ناشی از عرف و قوانین خارجی خواهد بود.

ماده ۳۸- اعتبارات قابل انتقال:

ARTICLE 38 TRANSFERABLE CREDITS

- الف) بانک هیچگونه تعهدی به انتقال اعتبار ندارد مگر به ترتیب و حدودی که صریحاً با آن موافقت کرده باشد.

- ب) از نظر این ماده :

اعتبار قابل انتقال : یعنی اعتباری که " قابل انتقال " بودن آن مشخصاً در اعتبار ذکر شود. اعتبار قابل انتقال ممکن است بنابه درخواست ذی نفع (ذی نفع اول) کالا " یا جزاً " در اختیار ذی نفع دیگر (ذی نفع دوم) قرار گیرد.

بانک انتقال دهنده : یعنی بانک تعیین شده که اقدام به انتقال اعتبار نموده یا در صورت اعتبار قابل استفاده توسط هر بانکی (Freely Available Credit) بانکی است که از طرف بانک گشاینده اعتبار مشخصاً " مجاز به انتقال اعتبار شده و اعتبار را منتقل کند. بانک گشاینده می تواند بانک انتقال دهنده نیز باشد.

اعتبار منتقل شده : یعنی اعتباری که توسط بانک انتقال دهنده در اختیار ذی نفع دوم قرار گرفته است .

- ج) کلیه هزینه های انجام شده (از قبیل کارمزد، حق الزحمه ها، هزینه ها یا مخارج) در ارتباط با انتقال اعتبار باید توسط ذی نفع پرداخت شود مگر آنکه توافق دیگری در زمان انتقال اعتبار به عمل آمده باشد.

یا

به غیر از مواردی که توافق دیگری در زمان اعتبار به عمل آمده ، کلیه هزینه های انجام شده (از قبیل کارمزد، حق الزحمه ها ، هزینه ها یا مخارج) در ارتباط با انتقال اعتبار باید توسط ذی نفع پرداخت شود.

- د) اعتبار می تواند به بیش از یک ذی نفع دوم منتقل شود مشروط بر اینکه حمل یا برداشت تدریجی از اعتبار مجاز باشد.

اعتبار منتقل شده نمی تواند به تقاضای ذی نفع دوم به ذی نفع های بعدی منتقل گردد. ذینفع اول بعنوان ذینفع های بعدی تلقی نمی شود.

- ه) هرگونه درخواست انتقال اعتبار باید قید کند که اصلاحیه های اعتبار تحت چه شرایطی می تواند به ذی نفع دوم ابلاغ شود

- و) اگر یک اعتبار به بیش از یک ذی نفع دوم منتقل شده باشد، عدم قبول یک اصلاحیه به وسیله یک یا چند ذی نفع دوم تأثیری در معتبر بودن اصلاحیه های پذیرفته شده توسط سایر ذی نفع های اعتبار نخواهد داشت و اعتبار منتقل شده بدین ترتیب اصلاح شده تلقی خواهد شد. در ارتباط با ذی نفع های دومی که اصلاحیه مربوطه را پذیرفته اند، شرایط اعتبار بدون تغییر باقی خواهد ماند.

- ز) اعتبار منتقل شده باید به نحو درستی کلیه شرایط اعتبار از جمله تأیید اعتبار را منعکس کند به استثناء موارد زیر:

– THE AMOUNT OF THE CREDIT مبلغ اعتبار

- ANY UNIT PRICE STATED هر گونه بهای واحد ذکر شده در اعتبار

THEREIN

- THE EXPIRY DATE تاریخ انقضاء

- THE PERIOD FOR PRESENTATION, OR مهلت ارائه اسناد

آخرین تاریخ حمل یا دوره حمل

که هر یک از آنها یا همه آنها می تواند کاهش یافته یا محدود شود.

درصدی که پوشش بیمه ای باید اخذ شود می تواند به ترتیبی افزایش یابد که پوشش بیمه ای تصریح شده در اعتبار یا این مواد را تامین نماید.

نام ذی نفع می تواند جایگزین درخواست کننده اعتبار گردد.

اما اگر در اعتبار تصریح شده باشد که نام درخواست کننده باید در هر سندی به جزء سیاهه ، درج شود این الزام باید رعایت گردد.

- ح (ذی نفع اول حق دارد سیاهه و برات خود را جایگزین سیاهه و برات ذی نفع دوم نماید. به شرط آنکه مبلغ آن بیش از مبلغ تصریح شده در شرایط اعتبار نباشد، و در صورت جایگزینی سیاهه و برات بترتیب فوق ذی نفع اول می تواند نسبت به برداشت مابه التفاوت سیاهه خود و سیاهه ذی نفع دوم، در صورت وجود اقدام کند.

- ت (ذی نفع اول می تواند در درخواست انتقال اعتبار قید کند که پرداخت یا معامله اسناد به ذی نفع دوم در محل انتقال اعتبار و تا تاریخ انقضاء اعتبار صورت می گیرد. این موضوع تاثیری در حق ذی نفع اول جهت جایگزینی سیاهه و برات خود با سیاهه و برات ذی نفع دوم و مطالبه مابه التفاوت مربوط در وجه ذی نفع اول نخواهد داشت .

اگر ذی نفع اول که باید سیاهه و برات خود را جایگزین سیاهه و برات ذی نفع دوم نماید از انجام این کار با اولین درخواست خودداری کند یا اگر سیاهه های ارائه شده توسط ذینفع اول دارای مغایرتهایی باشند که در اسناد ارائه شده توسط ذینفع دوم وجود نداشته باشند و ذینفع اول از اصلاح این مغایرتها با اولین درخواست خودداری نماید ، بانک انتقال دهنده حق خواهد داشت اسناد رسیده از ذی نفع دوم را بدون اینکه مسئولیت بیشتری در مقابل ذی نفع اول داشته باشد به بانک گشاینده اعتبار تسلیم نماید.

- ی (ارائه اسناد به بانک انتقال دهنده باید توسط ذی نفع دوم یا از طرف وی صورت گیرد.

ماده ۳۹- واگذاری عواید

- صرف این که اعتباری فاقد عنوان قابل انتقال باشد، به حق ذی نفع در واگذاری عواید که به موجب قانون حاکم بدست آورده و یا خواهد آورد خللی وارد نمی کند . این ماده فقط ناظر به واگذاری مطالبات (عواید حاصل از اعتبار) بوده و ارتباطی به حقوق مربوط به انجام کار تحت خود اعتبار ندارد.

مقررات بین‌المللی تجارت و اعتبار اسنادی

۱. تعهد پرداخت در قالب اعتبار اسنادی برای کدام یک از بانک های زیر وجود دارد؟
  - (۱) بانک ابلاغ کننده
  - (۲) بانک معامله کننده
  - (۳) بانک گشایش کننده
  - (۴) موارد ۱ و ۲
۲. در صورت عدم ذکر تعداد نسخ و نوع سند (کپی یا اصل) ارایه اسناد در چه صورتی قابل قبول نخواهد بود؟
  - (۱) یک نسخه اصل
  - (۲) یک نسخه کپی
  - (۳) یک نسخه اصل و یک نسخه کپی
  - (۴) یک نسخه بدون ذکر اصل یا کپی بودن سند
۳. مطابق با مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی، بانک هاچه نوع سندی را اصل تلقی می نمایند؟
  - (۱) با ذکر عبارت original تصریح کند که نسخه اصل است.
  - (۲) ظاهر آن حاکی از صدور سند بر روی سربرگ اصلی صادرکننده سند باشد.
  - (۳) هرگونه سندی که کد اقتصادی صادرکننده بر روی آن درج شده باشد.
  - (۴) ظاهر آن حاکی است از دست نوشت، تایپ پرفراژ یا مهر صادر کننده سند باشد.
۴. مطابق با مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی، کدام یک از طرف های زیر نمی تواند سند حمل مرکب را امضاء نماید؟
  - (۱) فرستنده کالا
  - (۲) حمل کننده
  - (۳) کاپیتان کشتی
  - (۴) نماینده حمل کننده
۵. خرید اسناد یا برات توسط بانک تعیین شده چه نام دارد؟
  - (۱) Payment
  - (۲) Honor
  - (۳) Negotiation
  - (۴) Acceptance
۶. ذینفع پس از تهیه اسناد تحت اعتبار اسنادی، اسناد مربوطه را به کدام طرف می تواند ارایه دهد؟
  - (۱) بانک گشایش کننده
  - (۲) بانک تعیین شده
  - (۳) بانک تأیید کننده
  - (۴) هر سه مورد
۷. کدام یک از مجموعه اصطلاحات زیر در اینکوترمز ۲۰۰۰ صرفاً برای حمل دریایی استفاده می شود؟
  - (۱) FCA-FOB-CIP-DDU
  - (۲) FCA-FOB-CPT-FAF
  - (۳) FAS-FOB-CFR-DDU
  - (۴) FAS-FOB-DES-DEQ
۸. به ترتیب (از چپ به راست) در کدام یک از اصطلاحات زیر خریدار بیشترین و کمترین ریسک و مسئولیت ها را بر عهده دارد؟
  - (۱) DDP. FCA
  - (۲) DDP. EXW
  - (۳) EXW. DDP
  - (۴) FCA. DDP
۹. کدام یک از موارد زیر در حیطة بررسی اینکوترمز قرار نمی گیرد؟
  - (۱) ریسک
  - (۲) قیمت کالا
  - (۳) حمل کالا
  - (۴) هزینه ها
۱۰. گروه بندی اینکوترمز ۲۰۱۰ بر مبنای چیست؟
  - (۱) نوع حمل
  - (۲) انتقال ریسک
  - (۳) انتقال هزینه
  - (۴) مسئولیت های طرفین
۱۱. کدام یک از اصطلاحات زیر در اینکوترمز ۲۰۱۰ برای انواع حمل قابل استفاده است؟
  - (۱) DAP
  - (۲) DAT
  - (۳) DDU
  - (۴) تمامی موارد
۱۲. کدام یک از اصطلاحات زیر در اینکوترمز ۲۰۱۰ صرفاً برای حمل دریایی استفاده می شود؟

FAS (۲) FCA (۱)
DAP (۴) DAT (۳)

۱۳. کدام یک از اصطلاحات زیر در اینکوترمز ۲۰۱۰ وجود دارد؟

DDV (۲) DES (۱)
DEQ (۴) DDP (۳)

۱۴. بر طبق اینکوترمز ۲۰۱۰ کدام یک از اصطلاحات زیر وظیفه تخلیه کالا در مقصد به عهده فروشنده می‌باشد؟

DAS (۲) DAT (۱)
DEQ (۴) DAP (۳)

۱۵. معادل سند "لیست عدل بندی" کدام گزینه است؟

Packing list (۲) Certificate of origin (۱)

Bill of Lading (۴) Certificate of Inspection (۳)

۱۶. عبارت Endorsement که در رابطه با بارنامه استفاده می‌گردد به چه معنی است و به چه منظوری استفاده می‌گردد؟

(۱) ظهرنویسی - برای پرداخت کرایه حمل استفاده می‌گردد.

(۲) ظهرنویسی - برای انتقال مالکیت استفاده می‌گردد.

(۳) حمل شده - برای پرداخت کرایه حمل

(۴) حمل شده - برای انتقال مالکیت

۱۷. کدام یک از اسناد زیر را می‌توان به صورت قابل معامله و قابل انتقال صادر نمود؟

(۱) راه نامه زمینی

(۲) راه نامه هوایی

(۳) بارنامه دریایی

(۴) راه نامه قطار

۱۸. از دیدگاه مقررات، اعتبار قابل انتقال (Transferable).

(۱) مبلغ اعتبار انتقال یافته در حدود ده درصد کمتر از اعتبار اولیه است.

(۲) مبلغ اعتبار انتقال یافته قطعاً کمتر از اعتبار اولیه است.

(۳) مبلغ اعتبار انتقال یافته در حدود ده درصد بیشتر از اعتبار اولیه است.

(۴) ممکن است مبلغ اعتبار انتقال یافته کمتر از اعتبار اولیه باشد.

۱۹. از دیدگاه مقررات UCP، حداقل ارزش بیمه ای CIF و CIP در اعتباری اسنادی،

(۱) ۹۰٪ است.

(۲) ۱۰۰٪ است.

(۳) ۱۱۰٪ است.

(۴) ۵۰٪ است.

۲۰. اصطلاح DDP یعنی .....

(۱) تحویل، عوارض پرداخت شده، در محل تعیین شده در کشور خریدار

(۲) تحویل به خریدار بدون پرداخت عوارض

(۳) تحویل کالا بدون انجام تشریفات گمرکی

(۴) تحویل در بندر مقصد تعیین شده.

۲۱. منظور از ذینفع اعتبار (Beneficiary) کیست؟

(۱) خریدار است که اعتبار به نفع وی باز شده است.

(۲) فروشنده است که کالا را ساخته است.

(۳) خریدار است که کالا را به دست می‌آورد.

(۴) فروشنده است که مبلغ اعتبار را دریافت می‌کند.

۲۲. اصطلاح FCA به چه معنی است و بیانگر تحویل کالا به چه کسی است؟

(۱) تحویل در مرز بر روی وسیله حمل به خریدار

- ۲) تحویل کالا در محل مقرر به محل کننده
۳) تحویل کالا در کنار کشتی به نماینده خریدار
۴) تحویل کالا در گمرک به خریدار
۲۳. اصطلاح FAS به کدامیک از موارد زیر اشاره دارد؟

- ۱) تحویل کالا در کنار کشتی در بندر مبدأ
۲) تحویل کالا در کنار کشتی در بندر مقصد
۳) تحویل کالا در داخل کشتی در بندر مبدأ
۴) تحویل کالا در گمرک بندر مبدأ

۲۴. در ترم FOB مسئولیت بارگیری و ترخیص کالا در "مبدأ" بر عهده کیست؟

- ۱) خریدار
۲) خریدار و فروشنده
۳) ترخیص کار فروشنده
۴) فروشنده

۲۵. کدام گزینه در مورد تحویل کالا در "مبدأ در کنار کشتی" و در "مقصد در کنار کشتی" صحیح است؟

- ۱) FAS و DEQ
۲) FOB و DES
۳) FAS و FOB
۴) CPT و DDU

کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار